

Oybyu Ayuk Di'ibu Lukus Jyaay

¹ Mɔgu'uk Tyófilu, may ja ja'ay tɔ tjatseky es tjaja'aya'añ yajxonu tyadu madya'aky di'ibu jajtu mat uudsuty yaa. Yu'ujuty yajtuundu tyadu madya'aky di'ibu tɔ tyuñ tɔ jyatyuty mat uudsuty. ² Xytyukmɔmadyáktɔts ja xprɔjkprɔtɔjk di'ibu naty jap mat ja Jesús extɔ jawyíñɔp es tkajxwa'xtɔ ja Diosu 'yayuk. Yu'ujuty 'yijxtɔ tugekyu di'ibu tuun jajtu es tmadyaky óknɔm wi'ix tyuun jyajtu taadu tugekyu. ³ Es uɔj nandu'an, nbayo'oyɔts yajxon tugekyu extɔ mɔ tsyondaky, es uɔj tyam mij ndukni-jayu yu tyadu madya'aky éxtɔm tyimjajtu nidu'uk nidu'uk, ⁴ es du'an xyñijáwat es tɔy'ajtɔnɔ'u di'ibu tɔ myajtuk'xpréky.

Tu'ugu anklɔs t'awanu ko Fwank Yajnbajtpɔ myina'añ jya'ta'añ

⁵ Ko ja Eroodɔs 'yijty rey jap Judeeu, net tsyɔnaay tu'ugu teety di'ibu xyu'ajtypy Zakariius es ja'a Abiuis ja'ay. Es ja Zakariiusu ñado'oxy txu'ajty Elisabet, es yu'u tyuɔmp 'yaats ja Arón, teedywyindsungópk. ⁶ Esu Zakariius esu Elisabet tmɔmɔdoodu ja Diosu 'yana'amɔn. Es yu'u jiky'ajttɔp tɔy'ajtɔn mɔut es ni pɔn mbaat kyapeky'ixɔdu. ⁷ Es kyaj ijty ja 'yu'unk, ja'a ko yu Elisabet kyajpyɔm 'yu'unkpɔaty es yu'ujuty nimajtsk tɔ jyantsymyujja'ayɔnɔ.

⁸ Tu'ugu xɔu ko Zakariius es ja myuɔdeedyuty di'ibáty mɔut tmɔdundu ja Dios mɔ mɔj tsajptɔjk,

9 net tyukka'ajm ja Zakariius es tyúkut muj tsajptugóty yajpoomjojkrm, éxtm jaaym ja teetytyujk ttundm tm 'yity. 10 Nidugekyu ja'ay wu'umdm taja'p es kyajxtáktm ko ja Zakariius dyajjéky ja poom. 11 Net kyuxe'ky tu'ugm Diosu 'yanklms agá'añsyoo mǎ ja artal mǎ dyajjéky ja poom. 12 Ko ja Zakariius t'ijxy ja anklms, jyantsytsyuh'km es kyaj tnija'ajm wi'ix jyana'anat. 13 Net 'yanmaaym ja anklms:

—Zakariius, katm mdsu'ugm. Dios oj tmudoy ja mgajxtákm, es ja mnudo'oxy Elisabet yu'u pyaadaampy tu'ugm u'unk di'ibm mduxu'áttap Fwank. 14 Mmudáttap ja jotkujk'ajtm, es may ja ja'ay xyonda'agut ko jya'tat naxwiiñ. 15 Tadm m'u'unk yu'u itaamp muj mǎ Diosun. Kyaj t'uuga'añ yu vinm es ni muk nm es tmudátat ja Espíritm Santm extm mǎ kyajnm jya'ty naxwiiñ. 16 Es yu'u yajjodumbíttap maym israelitm ja'ay mǎ yu Nindsun'ajtm Dios. 17 Es ja tyadm Fwank yu'u nujxup jawyiin mǎ ja Nindsun'ajtm es tmudátat ja winma'añ es ja muk'ajtm éxtm tmudajty yu Diosu kyugajxpm Eliius, es tpujta'agut es amumdu'uk jot 'yíttat ja u'unkteetytyujk mut ja 'yu'unk 'yana'k es ttuk'uxpákt di'ibm kyaj Dios tmumudoy, es du'an t'axkúkt ja ja'ay es t'axájut ja Kristm.

18 Net ja Zakariius dyajtmuy ja anklms:

—¿Wi'ixats nnijáwut pñn tay'ajtm? Ëj tats nmujja'aym es ja nnudo'oxyats nandm'un.

19 Es ja anklms 'yadsoojumbijty:

—Ëjtsu du'an Gabryel es nmudúñats ja Dios mǎ 'yity. Yu'ats tm xykyexy mǎ mijtsun es n'anuumudu tyadm oybyu ayuk. 20 Per ja'a ko kyaj xymyubeky,

tyam mwu'umut uum es nat extu ko ja m'u'unk jya'tut naxwiñ. Es tųy'ajtun ko tyadu n'ayúkatš yajkuydyúnut ko ja tiempu tpaadut.

²¹ Es ja ja'ay 'yawijxtu jap taja'p es ñayyajtuumjudu ti ko ja Zakariis jyantšykye ky jap tsajptugóty.

²² Es ko pyudsuumnu ja Zakariis, kyaj mbaat 'yokkajxnu, je'eyu 'yaa ky'u dyaj'yi'xy. Net ja ja'ayuty jyunandu ko Zakariis tu 'yijxma'aty jap muj tsajptugóty.

²³ Es ko oj kya'pxy ja di'ibu naty tyiimpy, ta ja Zakariis ñijxnu ma tyujk. ²⁴ Es net ja Elisabet oj wye'emy u'unkmut es kyaj ma ñejxy, 'yijty mugoxk po'o tyugoty. Es ja'a jyunañ: ²⁵ “Dios yu'uts xymyo'oyaamp yu u'unk es kudiibats ja ja'ay xuyñak'uxtjut.”

Tu'ugu anklus t'awan ko Jesús myina'añ jya'ta'añ

²⁶ Es ko 'yijty tdujk po'o ma Gabryel tmugajxy ja Zakariis, net ja Dios tkejxy ja Gabryel wiink tsoo ma ja Nazaret kajpn, Galileeu ñaaxóty. ²⁷ Es ja Gabryel yajkejxy es tmugajxut ja kixyudo'oxy di'ibu xyu'ajtypy Mariiu. Es ja Mariiu, ja'a naty nijamyu't'ajtup tu'ugu yedyujk di'ibu xyu'ajtypy Josee, ja rey Davitu tyump 'yaats, es tu naty ja Mariiu ya'amdooy es mut pyukat. ²⁸ Es ja Gabryel tyujku ma ja Mariiu tyujk, es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty Mariiu. Ni'igu mij ja Nindsun'ajtam mdsékyuty, Dios 'yity mut mijts.

²⁹ Es ko Mariiu tmudooyu tyadu ayuk, ta oj jyotmay'eeky es jyunana'añ jyodoty wyinma'añóty: “¿Ti 'yandijpyu tyadu kajxpo'xun?”

³⁰ Net ja Gabryel 'yanmaayu:

—Mariiü, katü mdsü'ügü. Dios mduna'anxur tu'ugü müj may'ajtün. ³¹ Mijts tu'ugü u'unk myajmín myajja'tur ya naxwiiñ di'ibü mduxü'átur Jesús. ³² Yü'ü itur jantsy müj es yajtíjut Dios Tsajpótmdü 'yU'unk, es ja Dios myo'oyudat ja kutujkän éxtümü 'yapteety Davitü kyutujkän, ³³ es t'ana'amüt mä naxwiiñdü Israel es 'yítat winü xüü winü tiempü. Ni nä'a kyakúxat yü 'yana'amün.

³⁴ Net ja Mariiü dyajtüy ja anklus:

—¿Wi'ixü taadü dü'ün jyátat? Kyajpats nmudaty ja n'u'unk nña'ayats.

³⁵ Es ja anklus 'yadsoojümbijty:

—Mínur ja Espiritü Santü mä mijts es ja Dios Tsajpótmdü myajnitúkdur mut ja myak'ajtün éxtüm tu'ugü yoots. Paadyü tadü u'unk di'ibü ja'taamp naxwiiñ, yü'ü Diosü 'yU'unk es kyaj tmudaty ja pojpu. ³⁶ Yü mmügu'uk Elisabet yü'ü nandü'ün pyaadaampy tu'ugü u'unk, oyjya'ijty tü jyamüjja'ayünü. Es oy ja ja'ay jyajuna'andü ko kyaj mbaat ja Elisabet 'yu'unkpraaty, tyam 'yity tudujk po'o u'unkmüt. ³⁷ Mut ja Dios kyaj ñimüjjaaty es ti ttúnat.

³⁸ Net ja Mariiü t'anmaay ja anklus:

—Üjtsü dü'ün Dios müduumbu. Wa'ants ja Dios xytyuktüñ éxtamts mij tü xy'anüümü.

Mut ja tyaadü oj ja anklus ñüjxü.

Mariiü oj tku'ixy ja Elisabet

³⁹ Es mä tadü tiempü, net ja Mariiü oj ñejoy jottugoy mä tu'ugü kajpn di'ibü ijtr Judeeü tunoty kopkoty. ⁴⁰ Es net jyajty mä ja Zakariüü tyüjk es tkajxpe'xy ja Elisabet. ⁴¹ Es ko ja Elisabet

tmadooy ja kyajxpo'xun, net ja 'yu'unk yi'xy jyo-doty. Es ja Elisabet ja Espírítu Santu oj myo'oyuty ja winma'añ esu mak'ajtun es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy. ⁴² Net jyantsyjunán mak ja Elisabet:

—Dios tu mguni'xyuty mijts es ni tu'uk du'an ja toxytyujk, es tu tkuni'xyu tadu m'U'unk. ⁴³ ¡Yu'u tu'ugu may'ajtun jantsy muj di'ibu ja Nindsun'ajtum tyaak myumiimpy es xykyu'ixa'añuts! ⁴⁴ Mat kots tu nmadoyu tadu mgajxpo'xun, yu n'u'unguts tu yi'xy mat ja xondakan njodótyuts. ⁴⁵ Tu ja Dios mguni'xyuty ko mij tu xymyubeky, es yu'u kyuydyúnar éxtam tu mya''anuumu.

⁴⁶ Net junán yu Mariiu:

N'awdajtypyats ja Nindsun'ajtam Dios

⁴⁷ es njotkujk'átyuts madudsu nYajnutsókpu.

⁴⁸ Tuts ja Diósuts xyñ'ijxe'eky,

yu'ujuts xytyuumbu'ajtp,

paaty nidagekyu ja'ay winu xuu winu tiempu junana'andut kots uj nguni'xyuty.

⁴⁹ Dios di'ibu tugekyu mak'ajtun myudajtypy,

tu tu'uk trujta'aky ja muj'ajtun ma ujtsun.

⁵⁰ Winu xuu winu tiempu Dios tmadaty yu pa'ayo'on mat di'ibu yu'u awdajtudap.

⁵¹ Dios tu ja myak'ajtun dya'íxyuty,

es tu dyajtugooyda'ay yu wyinma'añ ja ja'ay di'ibu naymyujpajtakup.

⁵² Tu trujku ja 'yana'amun di'ibu ijttap yajkutu-jkpu,

es tu tmo'oy ja di'ibu tuda'agyuty.

⁵³ Tu tmo'oy ja oy'ajtun ja di'ibu tugoy'ajtxap es di'ibu yu'o'kadap,

es kyaj tmooy ni tii di'ibũ mukja'ay.

⁵⁴ Tu tpuđukũ ja israelitũ ja'ayuty, es kyaj tja'aydyũgóy éxtũm jyunań es ttuk'ixa'ań ja pa''ayo'on,

⁵⁵ du'un éxtũm oj ttukwandaky ja n'aptũjk'ajtũm Abraan, Isaa esu Jakoob.

⁵⁶ Mariiũ oj wye'emy ma Elisabet tũgũk po'o, es nétnũm oj ñejxy ma ja tyũjk.

Fwank Yajnbajtrũ myiń jya'ty

⁵⁷ Es ko tpaty ja xũũ ma 'yu'unk tpaada'ań ja Elisabet, net tu'ugu u'unk dyajjajty yedyũjk. ⁵⁸ Es ja myũdujkrã'ajuty es ja myũgu'uktũjk tmũdoodũ ko Dios tũ ttuń ja mũj may'ajtũn ma Elisabet, es myiindũ kyajxpo'xũdu es ttukxondaktũ. ⁵⁹ Es ko tyuktũjxũbejty, net yajtsuka'ań ja Elisabetũ 'yu'unk waanũ ma ja yedyũjk'ajtũn*. Net tjamo'oyãndũ ja u'unk xũũ éxtũm ja tyeety Zakariĩũs xyũũ. ⁶⁰ Es ja Elisabet jyunań:

—Kyaj. Du'un txũ'átut Fwank.

⁶¹ Es 'yanmaayũdu:

—¿Per tii? Kyaj ni pãnũ mmũgu'uk di'ibũ du'un xyũ'ajtypy.

⁶² Net dyajtũũdu ja Zakariĩũs mat ja ijxwũ'ũmũn wi'ix txũ'átut ja 'yu'unk. ⁶³ Es ja Zakariĩũs ttuk'ixy mat ja ijxwũ'ũmũn es yajmo'oyut tii ma kyũxja'ayut. Es net tkũxjaay: “Fwank txũ'átut.” Es net jyotmay'o'ktũ nidũgekyũ. ⁶⁴ Es net ja

* **1:59** Ko Dios tu'ugu kajxy'átyryũ ttuũ mũdu Abraan, net t'ane'emy esu Abraan mũdu tũũmp 'yaats di'ibũ yedyũjk miin jajttũp, yajjutsujktũ'udũdu ja yedyũjk'ajtũnũ kyopk, du'ũnũ ijxwũ'ũmũn wyu'ũmũt ko tkupũktũ ja kajxy'átyryũ di'ibũ Dios tyuun mũdu Abraan. Ix Génesis 17:9-14.

Zakariius kyajxe'ky jatugok es t'awdajttsondáky ja Dios. ⁶⁵ Paaty nidugekyu ja myudujkra'ajuty du'añu wyu'umadyaaydyu, es ma tugekyu Judeeu ñax tmadyaktu ja'ay éxtum tu jyátyuty. ⁶⁶ Es nidugekyu ja'ayuty jyotmay'o'ktu ko tmadoodu es ñayyajtuumjedu nixim niyam: “¿Ti tyunaambyu tadu u'unk?”, mat ko tayı'ajtun ko Dios tu tkuni'xy tadu u'unk.

Zakariius tja'aygyuda'aky ja Dios

⁶⁷ Es ja Espiritu Santu dyajkajxy ja Zakariius du'un:

⁶⁸ Awdattu ja Nindsun'ajtum, ja Israelu Dyios, ja'a ko tu myiñ ma udsajtum es xyanitso'oga'anam.

⁶⁹ Tu xymyo'oyum tu'ugu yajpojruniwátspu ma Davitu tyuump 'yaats,

⁷⁰ éxtum ja Dios jyunañ ko kyajxy ja kyugajxpu jékyu.

⁷¹ Es jyunañ es xyajtsókum mat ja muk'ajtun mat udsajtum nmu dsip'ajtum es tugekyu di'ibu xy'axak'ijxum.

⁷² Es du'un xytyuk'ijxum ja pya'ayo'on mat udsajtum n'aptujk'ajtum, ko kyaj yajja'aydyugóy ja wyu'ats kajxy'átypu.

⁷³ Dios tyukwandak ja n'aptujk'ajtum Abraan

⁷⁴ ko kyaj ndsu'k nja'am

es kyaj wi'ix xytyu'unum nmu dsip'ajtum, es nmu du'unum

⁷⁵ ja Dios myuj'ajtungyujxm es mudu tayı'ajtun, njiky'ajtum ma 'yity tugekyu njiky'ajtun'ajtum.

⁷⁶ Es ja Zakariius 'yajakjunañ:

Es mijts, u'unk, mijts Dios Tsajpótmudu kyugajxpu

es nujx xy'awánudu ja ja'ayuty
ko myina'añ ja Nindsun'ajtum,

⁷⁷ es dyajmina'añ ja nitsokun,
es tma'xa'añ ja ja'ayu pyojpu.

⁷⁸ Yu'u jatánubu taadu ko yu Dios tmudaty ja
pa'ayo'on mat udsajtum
es dyajjuga'agut ma udsajtum ja njot-
may'ajtan'ajtum,

es xumyo'oyum ja xondakun,

⁷⁹ es wyij kyajtat púnuty tsunaaydyup ma koots'át,
éxtum mbaat njuna'anum 'yawaxu o'kun,
es xytyu'umo'oyum ma ja jotkujk'ajtan.

Du'an tkajxtaay ja Zakariis.

⁸⁰ Es ja Fwank ye'ky pyejty esu Espíritu Santu
myuk'ajtanmooyu es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy, es
jyiky'ajty aamyóty pejyóty extu ko jyajty ja xuu es
dyajtsondáky es ijxy nide'xy tmugajxtu ja israelitu
ja'ayuty.

2

Jesús myiñ jya'ty

¹ Ma tadu tiempu yu yajkutujkpu kopk, ja Sésur
Augustu, dyajkutíkyu naty es ja ja'ayuty tugekyu
yajkujaja'yudya'ayut. ² Tyaadu tim jawyiin tson-
daky ja sensu ko 'yijty gobernadoor yu Kiriño ma
Siryu ñaxwiñudu, ³ es ja ja'ay nidugekyu ñjxta'ayut
es yajkujáyut majaty kyugajpnuty. ⁴ Paaty tadu
Josee tso'oñ ma tadu Nazaret kajpn ma Galileeu
ñax, es ñejxy ma Judeeu ñax ma Belén kajpn, mat ko
jap myiñ jyajty naxwiñ ja Davit. Es ja Josee yu'u
ijty 'yaptujk'ajtypu yu rey Davit. ⁵ Net oj ñejxy Belén
mat ja ñado'oxy Mariu, di'ibu u'unkmudu naty,

es yajkujáyut. ⁶ Es ko 'yijttu jap Belén, net tpaty ja xuu mā dyajmina'añ ja maxu'unk. ⁷ Es jap tpaty ja 'yu'unk ka'axkóp, es t'abijty mut ja 'yuxpit es oj tke'eky mā juyujk tsajka jye'xy, mut ko yu'ujuty kyaj tpattu ja jajttákn.

Anklus esu borreegu kywentu'ajtputy

⁸ Es Belén kajpnbu'aay jap ja ja'ay mya'adu aamyóty di'ibu byorreegu kywentu'ajttap. ⁹ Net ti'in t'ijxpáty tu'ugu Dios ja 'yanklus, es ja Diosu myuj'ajtun tyu'xwa'xy mā yu'ujuty, es jyantsyñay'adsu'kudu. ¹⁰ Es ja anklus 'yanmaay:

—Katu mdsu'ugudu. Yu'uts uj nyajmiimpy ja oybyu ayuk es di'ibu yajjotkujk'áttap nidagekyu ja'ayuty. ¹¹ Ko tyam tu myiñ jya'ty naxwiñ mā Davitu kyugajpnuty tu'ugu Yajnutsókrū mut miidsuty, di'ibu du'un Nindsun'ajtam, ja Kristu. ¹² Du'un mduk'uxkáptu tađu u'unk: Jap xypyaattut 'yabítyuty es kyo'knu mā juyujk tsajka ju'xtákn.

¹³ Es ti'in t'ijxkojkpu jantsy mayu anklus mā ja tu'ukpu anklus, esu Dios t'awdattu es jyuná'andu:

¹⁴ Awdattu ja Dios di'ibu jam tsajpótm, es 'yíttut agujk jotkujk ja ja'ayuty di'ibu Dios tsyejpy.

¹⁵ Net ko ja anklus ñujxtaayñu tsajpótm, ja borreegu kwentu'ajtpu ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Jo'om jap Belén es n'ijxum tađu di'ibu tu jyátyuty, éxtam ja Dios tu xy'awa'anam.

¹⁶ Net ñujxtu jottugoy es tpattu Mariu es ja Josee, es ja maxu'unk kyo'knu mā juyujk tsajka ju'xtákn. ¹⁷ Ko t'ijxtu, net tmadyakwa'xtu ja u'unk

éxtum ja anklus 'yanmaay. 18 Es nidugékyuty di'ibū myūdoodū, dū'añū wya'umūdyaydyé éxtum 'yanmaayū. 19 Per ja Mariū tpujke'ky jap jyodoty tugekyū tyāādū es twinmaay mut yū'ū. 20 Es ja borreegū kwentū'ajtpū ñujxndū mā ja byorreeguty es tmujjāwūdū es t'awdattū ja Dios mā tugekyū di'ibū yū'ū tū tmūdowdū es tū t'ixtū, éxtum 'yanmaayū ja anklus.

Jesús yajmamiñ mā ja māj tsajptujk

21 Es ko tyuktujkxubejty, net yajtsijky waanū ja u'unk mā ja yedyujk'ajtūn es tmooy ja xyū Jesús, éxtum ja anklus 'yanmaayū ja Mariū ko kyajnumū naty 'yu'unkmūdaty.

22 Es ko Mariū oj kya'pxy ja xū mā ñayyajwā'adsūdat éxtum ja ana'amūn di'ibū Dios myooy ja Moisés, net tmūnūjxtū ja Jesús Jerusalén mā ja māj tsajptujk es ja Dios yajtuk'ixā'añ. 23 Tyāādū ttuundū dū'ūn éxtum ja Diosū 'yana'amūn jyūna'añ: “Ja jawyiimbū yedyujk di'ibū tū myaxu'unk'áty, yū'ū tyukwinguwa'agup ja Dios.” 24 Paaty ñujxtū es tpujktā'aga'andū windsū'kūn éxtum ja Diosū 'yana'amūn jyūna'añ: majtsk ja tsaybyiibū o majtsk ja pak dyajnajxtū.

25 Es jap Jerusalén tsyūnaay tu'ugū yedyujk di'ibū xyū'ajtypy Simeonk, tu'ugū ja'ay di'ibū jiky'ajt tūy'ajtūn mūut es t'awdaty ja Dios es t'awixy es ja Dios myo'oyūdat ja jotkujk'ajtūn mā ja Israel ja'ayty. Myūdaajtypy ja Simeonk ja Espírítū Santū, 26 es tyuknija'ajū ko kyaj ña'oogūt extū ko t'ixūt jawyiin ja Diosū Kyristū di'ibū kyaxaampy. 27 Es ja Espírítū Santū yū'ū yajnajxū māj tsajptujk ñabotsoty. Es japū naty yū'ū ko Mariū es ja

Josee dyajmiiñ ja Jesús es ttunã'andũ wi'ixũ Diosũ 'yana'amũn jyũna'añ. ²⁸ Net ja Simeonk t'axajũ ja Jesús es ttsa'andsooy, es t'awdajty ja Dios, es jyũnãñ:

²⁹ Dios, tyam mbaãdũdsũ net n'eekey jotkujk

ko tyam tũ xykyuydyũñ di'ibũts oj xywyanda'aky,

³⁰ ja'a ko tũts n'ixy ja Yajnutsókpu

³¹ di'ibũ tũ xykyexy mã nidũgekyũ naxwĩñũdũ ja'ay,

³² es yũ'ũ mayjya'ay tyuknijawũyaampy yũ tũy'ajtũn mã tũgekyũ naxwĩñũdũ,

es nandũ'ũn 'yítũt ja myũj'ajtũn ja m'israelitũ ja'ayũty.

³³ Josee es ja Mariiũ dũ'ũñũ wyu'ũmdũ éxtũm jyũnãñ ja Simeonk. ³⁴ Net ja Simeonk tkuni'xy yũ'ũjũty, es t'anmaay ja Mariiũ, ja Jesusũ tyaak:

—Dios tũ tpujta'agyũ tyãdũ m'u'unk di'ibũ yajtũgóyũp mayũ israelitũ ja'ayũty di'ibũ ñibi'tskajxũp es kyaj 'yaxájũty éxtũm ja Kristũ. Es di'ibũ 'yaxájũp éxtũm ja Kristũ, yũ'ũ yajjotkujk'ataampy es tkunu'xã'añ. ³⁵ Es dũ'ũn yajnijáwũt ti ja'ay myũdajttũp wyinmã'añóty. Es mat mij, dũ'ũnũ tyaãdũ xyjáwũt éxtũmxyũp ja mja'ajũn ttuknaxy tu'ugũ espaãdũ.

Dũ'ũn jyũnaãndaay ja Simeonk.

³⁶ Es jap nandũ'ũn tu'ugũ toxytyũjk di'ibũ xyũ'ajtyry Anũ. Yũ'ũ ijty Diosũ kyugajxpu, Fanwelũ ñũũx es ja Aserũ tyũũmp 'yaãts. Tũ jyantsymyũjja'ayũnũ. Jũxtujk jũmũjt tũtũtsũnaay ja ña'ay, ³⁷ es tũ 'yijũnũ ku'eekey mãjta'px mãjtáxk jũmũjt. Es 'yijty mã ja mãj tsajptũjk es tũdũũñ ja Dios xũñ koots, 'yayu'ajty es kyajxtáky. ³⁸ Es

ko kyajxtaay ja Simeonk, net jyajty ja Anu es tja'aygyudáky ja Dios es ñimadyak ja Jesús ja'ay wyinduuyaty di'ibu naty 'yawijxtap ja tiempu ko ñitso'oktat ja Jerusalén ja'ay.

Ñijxtu jatugok Nazaret

³⁹ Es ko tkuudyuñ tugekyu éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ, net ja Josee es ja Mariiu jyambijnudu mat ja Jesús jap Nazaret ma Galileeu ñax. ⁴⁰ Es ja Jesús ye'ky pyejty muk es kyuwimā'añaty, es ja Dios kyunu'xu oy.

Jesusu'unk yajpaaty ma muj tsajptujk

⁴¹ Es jumajt jumajt ja Josee es ja Mariiu ñijxtu xu'ajtrp Jerusalén ma ja pasku xuu. ⁴² Es ko ja Jesús dya"abejty majmajtsk jumajt, net ñijxtu nidugekyu Jerusalén es dyajnaxa'añ ja xuu éxtum jumajt jumajt ttuundu. ⁴³ Es ko ja xuu ñajxnu, net ja Josee es ja Mariiu jyambijnudu ma kyajpn. Kyaj wyinma'añbyáttu pn tu Jesús wye'emy Jerusalén. ⁴⁴ Yu'u jyunandu ko Jesús myiñ mat ja myugu'uktujk o ma ja mayjya'ay di'ibu oj tu xyu'attu. Es du'an oj yo'oydyu tuk xuu. Es ko oj tsyu'ujun, net t'axtaaydyu ma myugu'uktujk esu myatnaymyaayubaty, ⁴⁵ es kyaj ma tpattu. Net jyambijttu Jerusalén es t'axta'aya'andu jap.

⁴⁶ Es ko tyugakxubejty, net tpattu muj tsajptujk ñabotsoty. Jap 'yu'uñ ma ja tsajptujk ya'axrjkrp es tmūdoo'íty es dyajtáy. ⁴⁷ Es nidugekyu di'ibu myūdoodu du'uñ wu'amudyaaydyu mat ja wyijy'ajtan es ja 'yadsoojambijtan di'ibu yajkpy. ⁴⁸ Es du'uñ wu'amudyaaydyu ja tyaak tyeety ko 'yijxadu. Es ja tyaak 'yanmaay:

—NitɁ, ¿ti ko dɁ'unɁts tɁ xytyuñ? Ʋjts es ja mdeety tɁts njotmay'ooktɁ es tɁ n'ɁxtɁ'aydyɁ.

49 Net ja Jesús 'yanmaayɁ:

—¿Ti kots xy'ɁxtɁ'aydyɁ? ¿Ti kyaj xyñijawɁ ko Ɂj koonɁmts n'ita'añ mɁ ja nDeedyɁts ja tyɁjk?

50 Per yɁ'ɁjɁty kyaj tjaygyujkɁdɁ éxtɁm 'yanmaayɁ.

51 Net ja Jesús ñɁjxnɁ mut yɁ'ɁjɁty jap Nazaret es tmɁmudooy ja tyaak tyeety. Es ja tyaak tɁjke'ky tɁgekyɁ mɁ jyot wyinmɁ'añ. 52 Es ja Jesús ye'ky pyejty es wyimbejty ja wyinmɁ'añ, es ja Dios es nandɁ'unɁ ja'a'y jyotkujk'ajtɁ.

3

Fwank YajnbajtpɁ tkajxwa'xy ja DiosɁ 'yayuk mɁ mɁj it

1 Es ko ja SésɁr TibeeryɁ naty tɁ 'yane'emy RomɁ majmókx jamajt, net ja PonsyɁ PilatɁ 'yijty gobernador jap JudeeɁ, EroodɁs 'yijty gobernador GalileeɁ, FilipɁ myɁga'axɁ EroodɁs 'yijty gobernador ItuuryɁ esɁ TrakonitɁ, LisañɁs 'yijty gobernador AbiliñɁ, 2 es ja Anás es ja Kaifás 'yijttɁ teedywyindsungópkyty.

MɁ tadɁ tiempɁ ja Dios dyajky tu'ugɁ ayuk mɁ Fwank, ja ZakariiusɁ 'yu'unk, jap mɁ ja mɁj it. 3 Es ja Fwank oj ñejxy mɁ tɁgekyɁ ja nax myɁwingón ja Jordán mɁjñɁ, es tkajxwa'xy mɁ ja ja'ayɁty es t'anmaaydyɁ es jyodambíttɁt, tmastu'uttɁt ja pyeky es ñɁbátɁt. DɁ'un ttúndɁt ja'agyɁjxm esɁ Dios mya'xɁdɁt ja pyojpɁ. 4 TyaadɁ ja'a dɁ'un tyuun jyajtɁ éxtɁm jyɁnán ja DiosɁ kyugajxpɁ IsaiiɁ ko jékyɁp jyaay:

Məadowdə. Jap mə məj it yajmədóy ko tu'ugə ja'ay
kyajxy mək,

es jyəna'añ:

“Əxkúkedə ja Nindsən'ajtəmə tyu'u.

Tajtáwdə, yajkiyxədə ja tu'u mə ñaxə'añ.

⁵ Yajtuktúktə yə agək tukəkəpə,

es yajkiyxədyə'aydyə ja tun kopk.

Es mə ja tu'u wiity xəgety, yajtáwdə,

es mə kyaj kyijxyəty, yajkiyxədə.

⁶ Es təgekyə naxwíñdə t'ixət ja Yajnitsókəpə di'ibə
Dios kyaxaampy.”

⁷ Mayjya'ay tso'o'ondə mə ja kəjpn es myiində
mə ja Fwank jam məj ittum es yə'u yajnbátədat.
Es ja Fwank myəgəjxə də'un:

—Miidsəty də'un éxtəmə awə'andsə'añən. Es
éxtəmə tsə'añəty tkuga'aktə ja jəən kədiibə tyóyət,
miits mjənándəp xytyijy ko mnitso'oktət mət ja
mnbəjtən es ko də'un ja Dios kyaj mdəydyúnədat
éxtəmə pojəpə ja'ayəty. ⁸ ¡Kyaj tyəy'ajtənəty!
Jawyiin xytyuk'ixət mət ja mjiky'ajtən ko təy'ajtən
tə mjodəmbity, es kyaj mnayjyənə'anədat:
“Ədsəjtəm ja Abraənə tyəəmp 'yaəts.” Təy'ajtən
n'anəmədə ko Dios mbaadə tyadə tsəəjəty
dyəjjəmbity ja Abraənə tyəəmp 'yaədsəty. ⁹ Es ja
Diosə tyəydyu'unən tim wingoomp mət ja pojəpə
ja'ayəty, éxtəm ko mət ja jətsyə ndukpo'tə'kəm yə
kəpy di'ibə kyaj 'yóyəty. Pəəty təgekyə kəpy di'ibə
kyaj tyəəmp'áty oy, yajpo'tə'əgəp es yajəjtə'əgət
jəənóty.

¹⁰ Net ja ja'ay dyəjtədə ja Fwank:

—¿Tiits ndúndəp?

¹¹ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Pun myudajtypy majtsk yu ñixuy, myo'oyup tu'uk di'ibu kyaju ñixuy. Es di'ibu jap ja tyojx, myo'oyup ja di'ibu kyaj tmdaty.

¹² Es nandu'un ñimiinudu Fwank ja yajkugubajtruty es dyajnuáttat. Es yu'ujuty dyajtuujumbijttu:

—Ya'uxpajkra, es uudsuty, ¿tiits ndúndup?

¹³ Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu myajkugubéty ni'igu pun kyaju du'un jyuna'añ ja ana'amun.

¹⁴ Nandu'unaty ja soldaádaty yajtuujudu:

—Es uudsuty, ¿tiits ndúndup?

Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu xpyujkudu adsip yu ja'ayu myeeñ. Katu xyñiwaámbáttu ni pún nanatukukuyxm es tukjotkuda'áktu ja mmaju'uñaty.

¹⁵ Es nidugekyu ja'ayuty tjantsyjujrp'ijxtu ja Kristu. Paaty jyunandu:

—¿Ti tadu Fwank, wa'anu da jya'adyu Kristu?

¹⁶ Es ja Fwank jyunáñ es tkajxte'xy mayjya'ayóty:

—Uj tyámuts nyajnubéty mat ja nuu. Per miimp jatu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muk'ajtun es kyajts ndu'unaty uj. Es kyajts uj xyñituku, ni je'eyu yu ky'uk nga'agájudat éxtumxyupts uj ni'tyats tyuumbun. Per yu'u di'ibu miimp myajnubátudup mat ja Espírítu Santu esu juun. ¹⁷ Es yu'u ky'u'ujóty tmdaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajpujku'ugut ja triigu ma ja tsya'x es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mat ja juun di'ibu ni na'a kya'eeky.

18 Es dâ'un ja Fwank tkajxwiyj ja ja'ay kanak nax es ttukmudoodu ja oybyu ayuk. 19 Es ja Fwank ttuk'ooy ja Eroodus ko ja Erodiius dyajnejxy éxtum ja tyoxytyujkun, ja ñudo'oxy yu myuga'axu Felipu, es mut kanak nax ja tyuundugo'oyun. 20 Paaty ja Eroodus tsiimy ja Fwank es dâ'un ni'igu ja pyojru myayu.

Jesús ñubety

21 Kyajnumu naty yajtsímy ko Fwank dyajnumbéty ja ja'ay, myiñ nandun ja Jesús es oj ñubety. Es ko naty kyajxta'aky, net ja tsajp 'yawatsy, 22 es ja Espiritu Santu kyudaky ma yun éxtum tu'ugu pak, es net ja Dios kyajxy ma ja tsajpun:

—Ëjts mij n'U'unk'ajtypy di'ibats ndsejpy es jantsy jotkujkats mut mijts.

Jesukristu 'yaptujkuty

23 Jesús i'px majk jamajtu naty tmudaty ko oga'an tkajxwa'xy mayjya'ayoty. Es ja ja'ayaty jyunandu ko Jesús u'unk'ajtu Josee. Ja Josee ja'a u'unk'ajtu ja Elii, 24 Elii u'unk'ajtu Matat, Matat u'unk'ajtu Leví, Leví u'unk'ajtu Melki, Melki u'unk'ajtu Janay, Janay u'unk'ajtu Josee, 25 Josee u'unk'ajtu Matatiius, Matatiius u'unk'ajtu Amós, Amós u'unk'ajtu Na'um, Na'um u'unk'ajtu Eslii, Eslii u'unk'ajtu Nagay, 26 Nagay u'unk'ajtu Maat, Maat u'unk'ajtu Matatiius, Matatiius u'unk'ajtu Semey, Semey u'unk'ajtu Josee, Josee u'unk'ajtu Judaa, 27 Judaa u'unk'ajtu Joanán, Joanán u'unk'ajtu Resu, Resu u'unk'ajtu Zorobabel, Zorobabel u'unk'ajtu Salatyel, Salatyel u'unk'ajtu Neeri, 28 Neeri u'unk'ajtu Melki, Melki u'unk'ajtu Adii, Adii u'unk'ajtu Kosam, Kosam u'unk'ajtu

Elmodam, Elmodam u'unk'ajtɥ Eer, ²⁹ Eer u'unk'ajtɥ Joswee, Joswee u'unk'ajtɥ Elyezeer, Elyezeer u'unk'ajtɥ Jorim, Jorim u'unk'ajtɥ Matat, ³⁰ Matat u'unk'ajtɥ Leví, Leví u'unk'ajtɥ Simeonk, Simeonk u'unk'ajtɥ Judaa, Judaa u'unk'ajtɥ Josee, Josee u'unk'ajtɥ Jonam, Jonam u'unk'ajtɥ Elyakim, ³¹ Elyakim u'unk'ajtɥ Meleee, Meleee u'unk'ajtɥ Mayñán, Mayñán u'unk'ajtɥ Matatɥ, Matatɥ u'unk'ajtɥ Natán, ³² Natán u'unk'ajtɥ ja rey Davit, ja rey Davit u'unk'ajtɥ Isa'ii, Isa'ii u'unk'ajtɥ Obeed, Obeed u'unk'ajtɥ Booz, Booz u'unk'ajtɥ Salmón, Salmón u'unk'ajtɥ Naasón, ³³ Naasón u'unk'ajtɥ Aminadap, Aminadap u'unk'ajtɥ Admín, Admín u'unk'ajtɥ Arnii, Arnii u'unk'ajtɥ Esrom, Esrom u'unk'ajtɥ Fares, Fares u'unk'ajtɥ Judaa, ³⁴ Judaa u'unk'ajtɥ Jakoob, Jakoob u'unk'ajtɥ Isaa, Isaa u'unk'ajtɥ Abraan, Abraan u'unk'ajtɥ Taree, Taree u'unk'ajtɥ Nakoor, ³⁵ Nakoor u'unk'ajtɥ Seruk, Seruk u'unk'ajtɥ Ragau, Ragau u'unk'ajtɥ Falek, Falek u'unk'ajtɥ Eeber, Eeber u'unk'ajtɥ Salu, ³⁶ Salu u'unk'ajtɥ Kaynán, Kaynán u'unk'ajtɥ Arfaksat, Arfaksat u'unk'ajtɥ Sem, Sem u'unk'ajtɥ No'ee, No'ee u'unk'ajtɥ Lamek, ³⁷ Lamek u'unk'ajtɥ Matusalén, Matusalén u'unk'ajtɥ Enok, Enok u'unk'ajtɥ Jareed, Jareed u'unk'ajtɥ Malalel, Malalel u'unk'ajtɥ Kaynán, ³⁸ Kaynán u'unk'ajtɥ Enós, Enós u'unk'ajtɥ Set, Set u'unk'ajtɥ Adán, di'ibɥ Dios kɥ'um yajkoj. Paaty mbaat njuna'anum ko Adán yɥ'udyɥ Dios ja myaank.

Majku'ugópk tjatúñ wi'ixu Jesús pyekytyúnat

¹ Es ja Espíritu Santu dyajky ja mak'ajtun ma ja Jesús, es yajtso'onu ma ja Jordán mujnuu es yajnujxu ma ja maj it. ² Es jap 'yijty justyikxyxyuu. Es ja majku'ugópk tjatuuñ es ja Jesús pyekytyúnat. Es ja Jesús 'yayu'ajty justyikxyxyuu, net yu'o'ku. ³ Net ja majku'ugópk jyunañ:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtap, yajjumbítu tyadu tsaa tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús 'yadsoojambijtu:

—Yu Diosu jyaaybyajtun du'un jyuna'añ: “Kyaj jy-
atyim'yu'uyadyu tsajkaaky maat jyiky'aty ja ja'ay.”

⁵ Net ja majku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma tu'ugu kopk di'ibu kajxm es tyuk'ijxu tuk pojun tugekyu it naxwíñudu. ⁶ Es ja majku'ugópk jyunañ:

—Ejts mij nmo'oyup ja kutujkun esu maj'ajtun ma tugekyu naxwíñudu di'ibu nduk'ijxypy. Ejtsu tugekyu nyajmooy, es mbaadats nmo'oy di'ibats uj ndsejpy. ⁷ Es paaty pun mnaygyoxtnaaydyákap nwinduuyats es xy'awdatudats, nmo'oyup tugekyu.

⁸ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Yu Diosu jyaaybyajtun du'un jyuna'añ: “Awdat ja mWindsún Dios, es mudún yu'u naydyu'uk.”

⁹ Oknam ja majku'ugópk oj dyajnejxy ja Jesús ma ja Jerusalén kajpn es dyajpejty ma maj tsajptajk kopk es 'yanmaayyu:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtap, nayya-
jku'axudu yap naxkajxy, ¹⁰ ja'a ko ja Diosu jyaay-
byajtun jyuna'añ:

Dios t'ane'emy yu anklus es mgwentu'átudut,

¹¹ es myajrudu'ugudut mat ja kyuu

kudiibu tsyayútut ja mdeky mut ja tsaa.

¹² Net ja Jesús 'yadsooy:

—Nandu'un jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtun: “Katu xy'amdoy es ttúnut ja mWindsún Dios di'ibu kyaj 'yóuty.”

¹³ Es du'un ko ja majku'ugópk kyaj tpaty ja wi-inkpu winma'añ es ja Jesús ñaygyákudut mut yu'u, net oj ñajxnu tuk tiempu.

Jesús tkajxwaxtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹⁴ Ta ja Jesús jyumbijty jatugok Galileeu es ja Espírítu Santu myooyu muk'ajtun. Es ma tugekyu ja Galileeu ñax ja ja'ayuty tmadyaktu di'ibu tyuun kyajx ja Jesús. ¹⁵ Es kajpngajpn ja Jesusu ja'ay dya'axpejky ma ja tsajptujk, es nidugekyu ja'ay di'ibu myhdoodu jyunandu ko oy di'ibu kyajx.

Jesús jap Nazaret

¹⁶ Net ja Jesús oj ñejxy Nazaret, ma naty tu yeeky tu pyety. Es ma ja saabudu xuu tyujku ma ja tsajptujk, éxtam jaayam ttuunk'áty, es tyunaaye'ky es tkajxa'añ ja Diosu jyaaybyajtun. ¹⁷ Es myooyudu Diosu kyugajxpu Isaiu ñeky. Ta Jesús tnaktuu ja neky es tkajxy du'un:

¹⁸ Nmudajtyruuts uj ja Diosu Jya'ajun, es tats xymyo'oy ja tuunk esuts ngajxwaxut ja oybyu ayuk ma ja ayoobu ja'ay.

Es tats xykyexy esuts n'awánut es ja tsimyjya'ay es ja po'oduumbu yajnasmásut, esuts nmo'oyut yu 'yijxun di'ibu wiints,

¹⁹ esuts n'awánuduts ko tu jya'ty ja xuu ko Dios ttúnut ja myay'ajtun ja ja'ay.

20 Net ja Jesús t'axaatsy ja neky es tmooy ja ja'ay es ñaxwe'tsy. Es jamu naty ja ja'ay nidugekyu ma ja tsajptujk ni'igu 'yijxudu. 21 Es ja Jesús jyunañ:

—Tyam yajkuydyúñ tyadu Diosu jyaaybyajtun ma miidsuty.

22 Es nidugekyu ja'ayuty jyotkujk'ajty mut yu'u es wyu'umdaaydyu ja 'yuxpajkun es ñay'anmaayudu:

—Tyaadu, ¿kyaj yu'udyu Josee ja 'yu'unk?

23 Es ja Jesús 'yanmaayu:

—Tuy'ajtan miits mjuna'ana'andu éxtam ja kajxy jyunañ: “Kudsooy, nayyajtsoybyátudu mijts ku'am.” Es net nandu'un mjuna'anut: “Tun nandu'un ja yaa ma mgajpnaty tugekyu éxtamts tu nmudoy ko tu xytyuñ jap Kafarnaúm.”

24 Es tuy'ajtan n'anuumats miidsuty ko ni tu'ugu Diosu kyugajxy ya'axaju yajxon ma kyajpnaty. 25 Tuy'ajtanats njuna'añ, may 'yijty ja ku'ekytyo'oxy ma ja Israelu ñaxwíñudu ko 'yijty ja Diosu kyugajxru Eliisu, ma kyaj oj tyu'uy taguk jumajt jakujm. Es net ja ja'ay jyantsy'ayu'ajttu ma tugekyu ñaxwíñudu Israel. 26 Peru Dios kyaj tkejxy yu Eliisu ma yu israelitu ku'ekytyo'oxyuty, je'eyu tkejxy ma tu'ugu ku'ekytyo'oxy ma Sareptu kajpn, ja'a di'ibu wingón ma Sidón. 27 Es nandu'un 'yijty jap Israel may ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am ma 'yijty ja Diosu kyugajxru Eliseeu. Per ni tu'uk kya'agudaky, yu'u je'eyu Naamán di'ibu tso'omp jagam Siryu ñaaxóty.

28 Es ko taadu tmudoodu di'ibu naty jap ma tsajptujk, net jyot'ambujktaaydyu, 29 es pyudu'ktu es dyajpudsuumdu ja Jesús jap kajpnóty es dyajnjxtu ma kopk aa, ja kopk ma ja kajpn

yajkojy, es tjakujabijpnaxándu jam. ³⁰ Es ja Jesús ñajxy jap mayjya'ayóty es tyu'uyo'oy.

Jesús dyajpudsémy ja ka'oybyu ma tu'ugu ja'ay

³¹ Net ja Jesús jyajptáky Kafarnaúm ma Galileeu ñax, es jap dya'uxpejky ja ja'ay saabudu xuu. ³² Net ja ja'ay du'ũñ wu'umudyaydyu ko yu Jesús ya'uxpeky mat ja mak'ajtun es ja kutujkun.

³³ Es ma tu'ugu xuu, net jyajty ma ja tsajptajk tu'ugu yedyujk di'ib ka'oybyu myudajtyry. Es ja ka'oybyu yaj'yaxkák ja yedyujk:

³⁴ —¿Ti ko yaa mmiñ mij ma udsaty, Jesús, Nazaret ja'ay? ¿Ti mijts min xyajkutugoya'andú? Új n'ixy'ajtyryuts mij ko mDios'u'ungaty.

³⁵ Ta Jesús oj t'ooy ja ka'oybyu:

—¡Amoñu! ¡Mastu'udu tadu ja'ay!

Net ja ka'oybyu yajkudaajy ja yedyujk es myastutú, ni wi'ix tkatuuñ. ³⁶ Nidugekyu ja'ay du'ũñ wu'umudyaydyu, es ñajjyunánudu nidu'uk nidu'uk:

—¡Mat ja kutujkun esu mak'ajtunu tyadu t'ane'emy yu ka'oybyuty es myumadóyuty, es tmastu'uty ja ja'ay!

³⁷ Es ja ja'ay tmadyaktu ma tugekyu kajpn éxtum ja Jesús tu ttuñ.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

³⁸ Netu Jesús tso'oñ ma ja tsajptajk es ñejxy ma ja Simongu tyujk. Es ja Simongu myu't toxytyujk, ja'a naty jantsy jumbá'ambujkup, es tmunu'xtáktu ja Jesús es dya'aguda'agut yu'u.

³⁹ Es ja Jesús myujwa'ky ma ja ja'ay kyo'knu es t'anmaay ja jumbá'am:

—Ka'ak jam.

Ta ja jumbá'am jyugaktaay. Netyu pyudu'knu ja toxytujk es yajkaay ya'úkuu.

Jesús dya'aguda'aky may ja puma'ayuty

⁴⁰ Es ko ja xuu kyudaknu, nidugekyu ja'ayuty di'ibu myudajt ja puma'ay, di'ibu kanak nax myudajtypy ja pyjkuu, dyajmiindu ma Jesús. Es ja Jesús trajtáky ja ky'u ma yu'ujuty nidu'uk nidu'uk es du'un dya'agudaktaaydu. ⁴¹ Nandu'un ja ka'oybyu tmastutta ja ja'ay yax jokr:

—Mijts Diosu 'yU'unk.

Net ja Jesús tmakmugajxy ja ka'oybyu es kyaj t'ok'yajkajxnut ko Jesús yu'udyu Kristu, ja'a ko yu'ujuty ñija'adu yajxon ko tyu'ajtanuty.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajwa'xy Galileeu

⁴² Es ko oj xuuñu jakumbom, ja Jesús tso'oñ jap kajpnóty es oj ñejxy ma tu'ugu it jagam. Es ja ja'ayuty yuxtaayudu, es jyajttu ma naty ja Jesús, es tsojktu es wu'umut, kadiibu ñijxut. ⁴³ Per ja Jesús jyunañ:

—Tsojkuu nandu'un uj nnijxut ma wiinkpu kajpn es n'awánuduts ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja Diosu kyutujkuu, ja'a ko paadyuts ja Dios tu xkyexy.

⁴⁴ Es du'un ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajwa'xy ma ja Galileeu tsyajptujkuty.

5

Jesús twoy nimajtaxku ajkxmajtspty

¹ Tu'ugu xuu ko Jesús 'yijty Jenesaret Mye-jyñbyu'am* maut ja mayjya'ay di'ibu jantsytyuk-

* **5:1** Jenesaret Myejyñ yu'u nandu'un xuy'ajtypy Galileeu Myejyñ.

mujkudu ko tmadowa'andu ja Diosu 'yayuk, ² net t'ijxy ko jam 'yity wingón majtsku barku. Ta naty ja ajkxmajtspu pyudsandu barkoty es tpujtu ja 'yajxmajtsn. ³ Net ja Jesús ttuktujku tu'ugu barku di'ibu Simonk jya'a'ajtypy, es t'anmaay es jawaanu t'ak'yajnujxat mejyñóty. Net ja Jesús ñaxwe'tsy barkoty, es dyajtsondáky ttuk'ixa'añ ja ja'ayuty. ⁴ Es ko ja Jesús kyajxtaay, net ja Simonk t'anmaay:

—Yajnujxu mbarku mejyñgyiky, es kujubijpnáxu m'ajkxmajtsn es m'ajkxmátsat.

⁵ Esu Simonk 'yadsooy:

—Ya'uxpukpu, tuk tsu'umats uudsuty tu njatundu es ni tu'uguts tu ngamatsta. Per tyámats nbujta'agut ja ajkxmajtsn yu'uguyxm ko mij mjuna'añ.

⁶ Es ko ja ajkxmajtsn tkujubijpnajxy, net tjantsymyajtsta may'ajkx, extu kú'tstsondák ja ajkxmajtsn. ⁷ Net ttuk'ijxtu ja ijxwu'umun ja myugu'uguty ma ja wiinkpu barku es min pyudáku. Es myiindu yu'ujuty, es dya'ujtsta may ja majtskpu barku extu kyinán ja byarku. ⁸ Es ko ja Simonk Peedru t'ijxy ja may'ajkx, net ñaygyoxtnaaydyáku ma ja Jesús es jyunán:

—Windsún, mastútkats, jujts pojpu ja'ay!

⁹ Du'un jyunán ja Simonk, ja'a ko yu'u ñay'adsu'kudu mut ko tmajtsta ja may'ajkx. ¹⁰ Es nandu'un ñay'adsu'kudu ja Simongu myugu'uguty Santya'agu es ja Fwank, 'yu'unguty ja Zebedeeu. Esu Jesús t'anmaay ja Simonk:

—Katu mdsu'ugu. Tyam oga'an ngaxa'añats mij es xy'uxta'ayut ja ja'ay di'ibuts uju n'uxpukun pyadúndap.

11 Es ko dyajmiindu ja barku jam pu'ujótm, net tnikaktu tugekyu es ñajxtu mat ja Jesús.

Jesús dya'aguda'aky ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am

12 Es ko Jesús 'yijty ma tu'ugu kajpn, net ñimiinu tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Es ko tadu yedyujk t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtnaaydyáku es ñaxku'ijxu es tmunu'xtáky du'an:

—Windsún, pun mdsejpy, mbaadats xy'a'aguda'aky.

13 Net ja Jesús ja ky'u trujtáky es ttoón es t'anmaay:

—Ndsejpyats es nya'aguda'agut.

Es netyu myastutu ja lepru pa'am es 'yagudaky.

14 Net ja Jesús 'yana'am:

—Katu xy'awanu ni rán. Nujx ma yu teety es xytyuk'ixut ko tu mmastu'udyuty ja lepru pa'am. Es manujx ja windsu'kan di'ibu kyajxypy ja Moisés es ñayyajwa'adsudut di'ibu tu myastu'udyuty ja lepru pa'am. Es du'an ja ja'ay xytyuk'ixut ko kyaj xyñakymyudaty tadu lepru pa'am.

15 Per ja ja'ayaty tmadyaktu ma tugekyu kajpn wi'ix ja Jesús ttuun mat ja myuj'ajtun, es mayu ja'ay myiindu ma ja Jesús es tmadowa'andu es ya'aguda'agudut. 16 Es ja Jesús oj ñejxy kajxtákrú aduktuuy.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

17 Tu'ugu xuu ko Jesusu naty ya'uxpeky, jamu naty 'yu'uñudu ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktap. Es yu'ujaty tso'ondu majaty kyajpn'u'ungu Galileu, Judeu, es

nandū'ūnū mā Jerusalén kajpn, es tmūdoo'ittū es t'ixtū éxtm ja Jesús jyūna'añ es ttuñ. Esu Dios myak'ajtungyūjxm ja Jesús dya'agudaky ja puma'ay. ¹⁸ Net jyajty ja ja'ayaty tkū'uydyū tu'ugū mabajnu'unk mā kyo'knū tu'ugū yedyūjk di'ibū xux. Es tjayajtukuyándū tugoty es tṛajta'agándū mā ja Jesús. ¹⁹ Per kyaj mbaāt oj dyajtukū, ja'a ko naty mayjya'ay. Net pyajttū mā tujkni'x es tnikūydyúttū es tkutūyñajxtū ja xux ja'ay mūt ja myabajnu'unk jap Jesús winduuy mayjya'ay agijky.

²⁰ Ko Jesús t'ijxy ko taadaty myūbūjkūdū, net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Mūgu'uk, nme'xpyuats yū mbojṛū.

²¹ Net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'ūxṛūjktūṛ ñay'anmaayūdū wyinma'añóty: “Tyādū yedyūjk kyaj tmūj'íxy ja Dios ko dū'ūn kyajxy, ja'a ko yū'ū naydyu'ugū Dios kū'ūm mbaāt tme'xy yū pojṛū.”

²² Esu Jesús ñija'ap éxtm ja ja'ay jyūnañ wyinma'añóty, es t'anmaay:

—¿Ti ko mwinma'añ xyajjūna'andū ko ūj kyajts nwindū'ūgū Dios? ²³ Miits mjūnándūṛ kots ūj kyaj nmūdaty ja kutujkūn esuts ūj nma'xut yū pojṛū. Es mjūnaamp kots ūj kyaj mbaāt nya'agūda'agyū tyādū yedyūjk esuts nyaj'yo'oyū'ūgūt. Paaty miits mjūna'andū ko kyaj ñimūjaaty esuts ūj dū'ūn njūna'ānūt: “Ūjts mij nbojṛūma'xṛū.” Es jantsy nimūjaā es ūj njūna'ānūdūts: “Pūdū'ūk es myo'oyūt”, ¿kūdii? ²⁴ Es tyámūts miidsūty nduk'ixa'añ ja nmūj'ajtūn esuts ūj, ja Naxwíñūdū Ja'ayūdyū Kyudūnaabyū, nya'agūda'aga'añū

tadu yedyujk es du'un miidsaty nduk'ixat kots uj nmudaty ja kutujkun esats nma'xat ja pojpu.

Net ja Jesús t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk, yajmúk ja mmabajnu'unk es najx ma mdujk.

²⁵ Netya ja yedyujk pyude'ky es dyajmujkna ja mabajnu'unk es ñajxna ma tyujk es t'awdajty ja Dios. ²⁶ Es nidugekyu ja'ay du'uñ wuyumudyaadyu es t'awdajttu ja Dios, es ni'igu tsyu'kudu es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Tyam ta n'ijxam di'ibaty jantsy maj.

Jesús twoy ja Matewu

²⁷ Ko ja Jesús tso'onnu ma ja kajpn, net t'ijxy jap kajpnbu'ajp tu'ugu yajkugubajtpu 'yu'uñu ma yajkugubéty, es ja'a txu'aty Leví. Net ja Jesús 'yanmaayu:

—Pamiinguts mij éxtamdsu n'uxpujkrpu.

²⁸ Net ja Leví pyude'ky, es tmastuty tugekyu ja tyuunk es tpanejxy ja Jesús.

²⁹ Es óknam ja Leví ttuñ tu'ugu maj xuu ma ja tyujk mat yu'uguyajxmu Jesús. Es jamu naty may ja yajkugubajtpu esu wiinkpu ja'ayaty 'yu'uñudu ma ja meesu es kyaydyu mat ja Jesús es ja di'ibu ya'uxpejkyru. ³⁰ Es ja fariseeaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpujktap tni'o'o tniyáxudu ja Jesusu 'yuxpujkrpty:

—¿Ti ko du'an mgay m'uuktu miidsaty mat ja yajkugubajtpaty es mat ja pekyjya'ayaty?

³¹ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kyaj dyajtugoy'áty yu kudsooy di'ibu muk'ajt oy'ajtp, yu'ayu di'ibu pujkar. ³² Tats nmiñ es nyáxats yu pekyjya'aydyujk es jyodumbítat. Pán

junaamp: “Ûj kyajts mbekyjya'ayuty”, ¿yu tadu ja'ayuty wi'ix mbaat jyodumbittu?

Jesús dyajtáwdu ti ko kya'ayu'aty

³³ Net t'anmaaydyu ja Jesús:

—Yu Fwangu 'yuxpújkpu kanak ok 'yayu'attu es kyajxta'aktu. Es ja fariseedyu 'yuxpújkpu nandu'un ttundu. ¿Es ti ko mij m'uxpújkpu du'uñum kyay 'yuuktu?

³⁴ Es ja Jesús 'yadsoojudu:

—¿Ti mbaat miits xya'ayu'attu yu myutnaymyaayubu tadu pújkpu ko meeru ijt xondakun tyúñuty es ko tadu pújkpu 'yak'ittu mat ja myutnaymyaayubutújk? ³⁵ Per pyaadup ja tiempu ko ja pújkpu yajpújkat, net 'yayu'áttu.

³⁶ Es nandu'un ja Jesús tpujtáky majtsku ixpajtan es ttuk'uxpejky ko kyaj mbaat ñaydyuktúkaty yu tukpu winma'añ mat ja jembyu. Es junañ:

—Kyaj pún tpukeepy tuk pedazu jembyu wit es yajtuk'abátsut tu'ugu vestiidu tukpu. Ja'a ko du'un yajtúnut, nuumujkp ja jembyu wit es kyudsut ja vestiidu tukpu es kyaj ja jemywyit kyuxu'ugut yajxon ma ja tuk wit.

³⁷ 'Es nan kyaj ya'adamu yu vinu jembyu ma yu tukpu nuu'abutsunbyo'o. Pes ko jap yajpújta'agut, tu naty tyugoy ja jembyu vinu ko kyudsut ja tukpu nuu'abutsunbyo'o. ³⁸ Paaty 'yóuty yajpújta'agut yu vinu jembyu ma yu po'oju jembyu es du'un kyaj ti wyindugóyut. ³⁹ Es pún 'yikyry ja vinu di'ibu tu tsyaamnna, kyaj tnakysyeky yu vinu jembyu, ja'a ko juna'añ: “Di'ibu tu tsyaamnna ni'igu 'yóuty.”

6

Jesús 'yaxpɔjkrɔty tkutɔjtɔ ja triigu saabudu xuu

¹ Mā tu'ugu saabudu xuu ja Jesús mut ja 'yaxpɔjkrɔty ñajxtɔ triigu kamoty. Es ja 'yaxpɔjkrɔtɔjk tkutɔjtɔ ja triigu es twinxatstɔ es tju'xtɔ ja pyajk. ² Net nija'ajuty ja fariseeuty dyajtuudu:

—¿Ti ko du'un xytyundu miidsuty mā saabudu xuu di'ibu kyaj ñigutíkyuty?

³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Es miidsuty, ¿ti kyajnum xy'axpɔkɔ di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyuuduty tmɔdajttɔ ja yuu? ⁴ Tyujkɔ ja Davit mā Diosu tyujk es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy es tkaay yu'u es nandu'un tmoodyu ja jyamyuuduty. Es kyaj jyanigutíkyuty es yu'u tkádyut, yu'u je'eyu ja teedyuty mbaat tkaydu tadu tsajkaaky.

⁵ Es nandu'un jyúnáñ ja Jesús:

—Es uj nmɔdajtypyuts yu kutujkun nandu'un mā saabudu xuu.

Yedyjk di'ibu myɔdajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts

⁶ Es mā jatu'ugu saabudu xuu Jesús tyujkɔ mā ja tsajptɔjk es dya'axpejky ja ja'ayuty. Japu naty tu'ugu yedyjk di'ibu myɔdajtypy ja 'yaga'añgyu'u tu'uts. ⁷ Es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpɔjktɔp es ja fariseeuty tpajɔdijttɔ ja Jesús es t'ixa'añ pɔn ya'agɔdakyry ja ja'ay mā ja saabudu xuu, es du'un ttuundu ja anuu es tpekymyo'oya'andu. ⁸ Peru Jesús ñija'ap di'ibu wyinmaaydu es t'anmaay ja yedyjk di'ibu ky'u myɔdajtypy tu'uts:

—Pudu'uk es mdánut yaa kujk'aay.

Es ja yedyujk pyude'ky es tyunaay jap kujk'ajp.
 9 Net ja Jesús t'anmaay ja wiinkru ja'ayuty:

—Tyámuts uj miits nyajtewa'andu: ¿Ti mbaat ndu'unam ma ja saabudu xuu, ja oybyu o axuukru? ¿Nyajtsókum o nya'o'kumu?

10 Net ja Jesús t'ijxtaay nidugekyu di'ibu naty tu tyukwa'kmíkyuty, es t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtúw.

Es ko xyajtuuy, 'yagudaktaay. 11 Es ja fariseeuty es ja myugu'uguty 'yajkudu muk es ñay'anmaayudu ak yu'ujuty pan wi'ix mbaat yajtúñ ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsku 'yapóstulaty

12 Es ko waanu jyejky, ta ja Jesús oj ñejxy kajxtákrú ma tu'ugu kopk. Jam ja tsuu dya-jnajxy kyajxta'aky. 13 Es ko oj xyuññ, net dyaxu di'ibuty ya'axpejkyry, es twin'ijxy nimajmajtsk di'ibu 'yapostulu'áttur. 14 Yu'u xyuujury: Simonk di'ibu Jesús yajxubajt Peedru, Andrés, ja Simongu myuga'ax, Santya'agu, Fwank, Felipu, Bartolomee, 15 Matewu, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu 'yu'unk, Simonk ja kananeeu ja'ay, 16 Juudas yu Santya'agu 'yu'unk, esu Juudas Iskaryotu di'ibu óknum kyayajk ja Jesús.

Jesusu mayjya'ay dya'axpeky

17 Netu Jesús jyunajky ma ja kopk mat yu'ujuty es jyajty ma tu'ugu joy it. Es japu mayjya'ay ñaymyujkudu di'ibu tso'ondur Judeeu, Jerusalén es ma myejuñbya'aju Tiru esu Sidón. 18 Tyaadyty tu naty jya'ttu es tmudowa'andu ja Jesusu 'yuxrujkan es nandu'un 'yaguda'aktut di'ibu pujkudur. Es di'ibu mujku'u ya'ayoojur, nandu'un ja Jesús

dya''agudaky. ¹⁹ Es nidugekyu ja mayjya'ay ttonandu ja Jesús, ja'a ko mudu myak'ajtun ja Jesús dya''agudaky nidugekyu ja pa'am ja'ay.

Púnuty kuni'xyuty

²⁰ Net ja Jesús t'ijxtu ja di'ibu ya'uxpejkyry, es t'anmaay:

—Kuni'xy miidsuty di'ibu ayoodur, pes m'ittur ma Diosu kyutujkun.

²¹ 'Kuni'xy miidsuty di'ibu tyam ayu'ajttur, pes mjotkuda'aktur.

'Kuni'xy miidsuty di'ibu tyam juuy yáxtur, pes óknun mxik'ik mxóndut.

²² 'Kuni'xy miidsuty ko ja'ayuty mga'oy'ixudu, mga'oy'axájudu, mya''axuk'ixtu es juuna'andu wi'ixaty mat miidsuty ja'a kots miits xuryanujxtur, uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

²³ Agujk'át jotkujk'áttu es xonda'aktu ma tadu xu, pes, tsajpótmu Dios muj wiin mgumáyudut. Nandu'un tadu ja'ayudyu 'yartujkuty t'axuktundu ja Diosu kyugajxputy.

²⁴ 'iPer puroobu miits makja'aydyujkuty! Tyamyu mjotkujk'áttu, per óknun m'ayówdut.

²⁵ 'iPuroobu miidsuty di'ibu tyam kaay úktur, pes óknun m'ayu'áttut! iPuroobu miidsuty di'ibu tyam xik xoondur, pes óknun mjotmay'oogat es mju'uydyut!

²⁶ 'iPuroobu miidsuty ko nidugekyu ja'ayuty m'axájuty oy, ja'a ko du'un ja 'yartujkuty t'axájudu di'ibu jékyur andakr juuna'andu ko yu'u Diosu kyugajxpu!

Tsoktu ja mmadsip

27 'Per uj n'anmaaydyur miits di'ibu xymyudoo'ijttur, ko mdsóktur ja mmádsip es xytyúnat yajxón mat di'ibu mga'oy'ijxur, 28 es mgunu'xtur di'ibu mgajxpojkdur es ni'amdow nibujktsówu ma Dios di'ibu m'axaktuunur. 29 Es pan mgojxur tuk adu'um ma m'ama'atsy, mo'oy jatuk adu'um. Es pan ja pan mbujkuty yu mdsyamarru, jan ja mnixuy es wa'an nandu'un dyajnejxy. 30 Es pan m'amdoojur di'ibu mmadájtypy, mo'oy, es pan tu ti mbujkuty, katu xy'amdoy es dyajjumbítat. 31 Es tundu miidsaty mat nidagekyu ja'ay éxtam xytsyoktu es yu'ujaty ttúndat nandu'un mat miidsaty.

32 'Pan miits mdsojktur yu'uyu di'ibu miits mdsojkdur, ¿ti oy'ajtán mduundur di'ibu kyatuundur ja wiinkpaty? Pes tyuundur yu' nandu'un di'ibu 'yandijtur pekyjya'ay. 33 Es pan miits mduundur oy yu'uyu di'ibu miits mdsojkdur, ¿ti oy'ajtán mduundur di'ibu kyatuundur ja wiinkpaty? Pes tyuundur yu' nandu'un di'ibu 'yandijtur pekyjya'ay. 34 Es pan miidsaty mduk'ani'xypy ja meeñ yu'uyu ja'ay di'ibu m'a'ijxur es mmagabátudat jatugok, ¿ti oy'ajtán mduundur di'ibu kyatuundur ja wiinkpaty? Pes nandu'un di'ibu 'yandijtur pekyjya'ay tmo'oydyu yu myeeñ ani'xy yu ja'ay di'ibu magabátudur. 35 Tsoktu es tundu ja oybyu madu mmádsip, tuk'anu'x ja meeñ nandu'un yu ja'ay es kyaj xyjup'ixat es mmagabátudat, du'un xytyuk'ixat ko miidsaty Dios Tsajpótmadu 'yu'ungaty. Ja'a ko Dios nandu'un tyiimpy yu oybyu extu mat yu pekyjya'ay es panaty kyaj

jya'aygyuda'agyuty. Es di'ibũ dun tyiimpy, Dios m̃aj myay'ata'añuty. ³⁶ Pa''ayowdũ ja ja'ay éxtam ja mDeedyũ tsajpótmũdũ mba''ayóyuty.

Kyaj wiinkpũty nũgoo nbayo'oyũm

³⁷ 'Katũ xypyayo'oy ja wiinkpũ, es ja Dios nan kyaj miits mbayo'oyũdut. Katũ xypyekymyo'oy ja wiinkpũ, es ja Dios nan kyaj mbekymyo'oyũdut miidsuty. Pa''ayowdũ, es ja Dios nandũ'ũn mba''ayówũdut. ³⁸ Mo'oy ja wiinkpũ, es ja Dios mmo'oyũdut nandũ'ũn, oyũ kijxn, tã'tspéky, winxity es ku'ujts. Es pũn oy xykyijxũ ja wiinkpũ ja jya'a, nandũ'ũn myajkijxtut.

³⁹ Jesús yũ'ũ pyũjtakũ tyadũ ijxpajtũn:

—¿Ti mbaat tu'ugũ wiints twijts'yo'oy ja myũwiints? ¿Ti kyaj kyudáwũt nimajtsk m̃a tu'ugũ jut? ⁴⁰ Ni tu'ugũ ɛxpũjkrũ di'ibũ myũbaadũp ja wyindsũn, per ko oy dyajkéxy ja 'yũxpũjkan, dũ'ũn jya'tut éxtam ja wyindsũn.

⁴¹ ¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ibũ jap mmũgu'uk wyiinóty, es kyaj mij xytyuñũ kwentũ ja m̃aj kepy di'ibũ jap mwiinóty? ⁴² ¿Es wi'ix mjũna'añ: “Mũgu'uk, n'okju'tũmũ tadũ kepywyayu'unk di'ibũ jap mmũdajtypy mwiinóty”, es kyaj mnayjyáwũty ko mij xymyũdaty ja m̃aj kepy jap mwiinóty? Mnaydyijũp ko mjiky'aty tũy'ajtũn mũũt. Yajpũdsũm jawyiinũ tadũ m̃aj kepy di'ibũ jap mwiinóty, es dũ'ũn mbaat xy'ixy yajxón es xyjuudũt tadũ kepywyayu'unk di'ibũ jap mmũgu'uk wyiinóty.

Jya'ay'ajtũn ja ja'ay yajtuk'ũxkajp

⁴³ 'Ni tu'ugũ kepyũ oybyũ di'ibũ tũũmp'ajtp axũũk, es nan ni yũ kepy di'ibũ kyaj 'yóyuty es

tyuamp'áty oy. ⁴⁴ Tu'uk tu'ugu kepy ya'axkajp mat ja tyuamp. Kyaj yajtíky yu iigu ma poop apyñ. Es nan kyaj yajtíky yu uuvu ma yu tume'eñky. ⁴⁵ Ja ja'ayu oyjya'aybyu tsuj kyajxy myadya'aky mat ko ijtp jyodoty ja oybyu, es ja axuk ja'aybyu myadyakupy ja tsaatsykyubétyryu mat ko ijtp jyodoty ja axuk'ajtun.

⁴⁶ '¿Ti ko miits xy'anuumudats: “Windsún, Windsún”, es kyaj xytyundu éxtamts njuna'añun? ⁴⁷ Ja ja'ay di'ibuts xyñimiimp es tmadoy yu n'axrjukunuts es tkuydyúñ, ⁴⁸ yu'u du'un éxtam ja yedyujk di'ibu kyoj ja tyujk. Es jawyiin tnidaju kuk es trujtáky yu pyotsy ujx tsaade'ekykyujxy. Es ko ja nuu kyeemy es txijty ja tujk amujaa, kyaj wi'ix jyajty, ja'a ko ta'tspéky oy pyojtse'egyuty ma ja tsaade'eky. ⁴⁹ Es pán myudeebyuts uj ja n'axrjukun es kyaj tkuydyúñ, yu'u du'un éxtam tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj ja tyujk nax wingujxy es kyaj tnidaju mat ja tsaabótsy. Ko ja nuu kyeemy, ja nugom txijty ja tujk amujaa, net jyijty es tyugooy tugekyu tugekyu.

7

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu soldaadu windsunu tyuumbu

¹ Ko ja Jesús kyajxtaay ma ja ja'ayuty, net ñjxn Kafarnaúm. ² Jap tu'ugu soldaadu windsún di'ibu myudajtypy tu'ugu tyuumbu di'ibu jyantsytsyejpy. Es yu'u naty pujkup es tim oogánup. ³ Ko ja soldaadu windsún tmadooy ko Jesús tu jyumbity, net tkejxy nija'ajaty ja israelitu mija'aydyujk es ttúnat ja may'ajtun es myínat

ja Jesús es dya'aguda'agut ja puma'ay. ⁴ Yu'ujuty tmuwingoonda ja Jesús es tpujktsooda may'ajtun:

—Tadu soldaada windsun nitujkup es xypyudakut, ⁵ ja'a ko yu'u tseyjpy ja nnaxwiñdu'ajtun, es yu'u oj dyajkojyuty ja ndsajptajk'ajtun.

⁶ Net ja Jesús ñejxy mat ja mujja'aydyujk. Es ko wyingoonu ma ja soldaada windsunu tyujk, net tkejxy nija'adyu myutnaymyaayubu es t'anuumat ja Jesús:

—Windsun, kyajts uj xyñitaku es mij mdakut madu ndujkun. ⁷ Paadyats kyaj ni je'eyu nganayjyawyuty es nninujxut es n'amdowut ja may'ajtun. Je'eyu mjana'anat es ja nduumbats 'yaguda'agut. ⁸ Uj ku'm nmudajtypyuts ja nwindsun di'ibats xy'ana'amp, es nandu'an nmudatyuts ja soldaadyuty di'ibats n'ane'empy. Es kots n'anuumu yu'ujuty nidu'uk: “Nujx”, nujxp; es kots n'anuumu jatuk: “Min”, miimp; es kots nduk'ane'emy yu nduumbats ti ttunat, tyiimpy.

⁹ Es ko tmdooyu taadu Jesús, net du'añu wyu'umu, es tni'ijxumbijty ja ja'ay di'ibu pamiinadup es t'anmaay:

—Tuy'ajtun ko ni tu'ugu Israel ja'ay kyajts nbaaty di'ibats xymyubujkp éxtamu tyadu soldaada windsun.

¹⁰ Es ko jyajtu jatugok ma ja soldaada windsunu tyujk, tu naty 'yaguda'aky ja puma'ay.

Jesús dyajjikyepyéky tu'ugu o'kpu jap Naín

¹¹ Es óknun yu Jesús ñejxy ma tu'ugu kajpn di'ibu xyu'ajtypy Naín. Es jyamyudátuda ja 'yuxpujkrú es ja mayjya'ay. ¹² Es ko jyajty kajpnbu'aay, net

t'ijxy ko tmumíñ es dyajnaxtukaya'andu tu'ugu o'kræ. Es ja o'kræ yu'u ijty tukpajkyæ maank'ajtæp yu tyaak di'ibu naty ku'eeky. Es mayjya'ay ja o'kræ tpanejxy. ¹³ Ko t'ijxy ja Jesús, net tpa'ayooy ja ku'ekyty'oxy es t'anmaay:

—Katæ mjæ'uy.

¹⁴ Net ja Jesús tmwingooñ es ttooñ ja o'kræ ku'uyun, es ja di'ibu naty kyiiipy wya'k'a'adu. Es ja Jesús t'anmaay ja o'kræ:

—Mexy, ujts mij n'anmaapy: ¡Pudu'ak!

¹⁵ Net di'ibu naty tæ 'yeeky oj wya'tskujkæ es kyajxe'ky, es ja Jesús ttukkædjæ ja tyaak. ¹⁶ Es ko taadu t'ijxtæ, nidagekyæ tsyu'kædyaydyæ es t'awdajttæ ja Dios es jyannandu:

—Tu'ugu Diosæ myuj kugajxru tæ kyæxe'eky ma udsajtm.

Es nandu'un ñayjyánandu:

—Dios tæ myiñ es tpuðakæya'añ ja kyajpn.

¹⁷ Net ja madya'aky jyædijty ma Judeeæ ñax es di'ibu myæwingon'ajtypy.

Fwank Yajnbajtæ kyexy'ebyty

¹⁸ Net ja Fwangu 'yæxpæjkræ tyukmæmadyákædu tægekyæ éxtæm tæ jyátyuty. Net nimajtsk dyæxu yu'æjty, ¹⁹ es tkejxy ma ja Jesús es dyajtwæ'añ:

—¿Ti mij mdæy'ajtæn ja Kristæ di'ibu naty minæamp, o n'awíxtæpts ja wiinkræ?

²⁰ Es di'ibu Fwank kyajx tmwingoonda ja Jesús es t'anmaaydyæ:

—Ja Fwank Yajnbajtæpts tæ xykyexy esuts mij nyajtæwæt pæn mijtsæ du'un ja Kristæ di'ibu minæamp, o pæn n'awíxtæpts ja wiinkræ.

21 Nety_u ko jyajt_u, ja Jesús dya''agudaky ja mayjya'ay di'ib_u p_ujk_ud_up es dyajp_uds_uemy ja ka'oyby_u di'ib_u ja'ay my_udaj_ut_up, es nand_u'an tmooy y_u ijx_un may_u wiinds_uty. 22 Es ja Jesús t'anma_uay ja Fwang_u 'y_uxp_ujk_up_uty:

—Di'ib_u miits t_u xy'ix_ut_u es t_u xymy_udowd_u, n_ujxt_u es xytyukm_umadya'a_ukt_ut ja Fwank ko y_u wiints ijxp, y_u xneyby_u ye'epy, di'ib_u my_udaj_uty_u ja lepr_u p_u'am t_u 'yag_uda'aky, y_u natp_u mudoop, di'ib_u o'kp jiky_up_ujk_up es di'ib_u ayoop ya''aw_un_ud_up ja oyby_u ayuk, 23 es jotkujk y_u'u p_un kyaj jyot dyajt_ug_uoy mat ujt_u.

24 Ko oj ñ_ujxn_u di'ib_u Fwank kyajx, net ja Jesús t_unimadyaky ja Fwank es t'anma_uaydy_u ja ja'ay:

—¿Ti d_un miids_uty oj xyñ_un_ujxt_u es xy'ixa'a_und_u ma m_uj it_un? ¿Tu'ug_u tsajkápyñ di'ib_u wyinxij-ty_u ja poj? 25 Es p_un kyaj, ¿ti d_un oj xyñ_un_ujxt_u es xy'ixa'a_und_u? ¿Tu'ug_u yedy_ujk oy xyoxy_up_uy_u? Miits mnija'a_ud_up ko di'ib_u d_u'an nayxyojx_ud_up jam 'yitt_u ma réy_udy_u ty_ujk_uty. 26 ¿Per ti d_un oj xyñ_un_ujxt_u es xy'ixa'a_und_u? ¿Tu'ug_u Dios_u kyugajxp_u? Y_u'u d_u'an. Y_u'u tu'uk di'ib_u waan_u ni'ig_u t_um_udaty ja m_uj'ajt_un k_udiin_um_u wiinkp_uty ja Dios_u kyugajxp_u. 27 Fwank y_u'u d_u'an di'ib_u ja Dios_u jyaaybyajt_un myadyakyp_u ma jy_una'añ:

Ngejxyp_uy_uts jawyiin ja n'ayuk kajxw_ua'x_up_uts es mya''awátsx_ud_ut y_u mn_u'u mdu'.

28 T_uy'ajt_un_uts nj_una'añ: Kyaj p_un nidu'ug_u ja'ay di'ib_u waan_u ni'ig_u t_um_udaty ja m_uj'ajt_un es k_udiin_um ja Fwank Yaj_un_ubaj_up_u. Per waan_u t_um_udaty ja m_uj'ajt_un oytyim di'ib_uty p_un_uty ij_ut_up ma Dios_u kyutujk_un.

29 Ko ja yajkugubajtruty es ja nimayjya'ay tmudoodu ja Fwank, ta oj tkupaktu di'ibu Dios tyiimpy, ja'agyujxm oj ñayyajnubajtadu mat ja Fwank. 30 Per ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup kyaj tkupajktu di'ibu Dios tyiimpy, ja'agyujxm kyaj tkupajktu es ja Fwank yajnubátudut.

31 Esu Jesús 'yakjunáñ:

—¿Tits muut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ayuty di'ibáty tyam jyiky'ajttup, o wi'ix dya'íxyuty ja wyinma'añ? 32 Kuxu'ktup éxtumu una'ku'ungun di'ibu uñaadyup es kyuyattu maayóty es ya'ax jyoktu mat ja myutkuyajtruty: “Tuts njaxu'uxy di'ibu ya'ajtsp es kyaj tu m'atstu; es tu nja'áyuats di'ibu muut ja o'kpu ñaxtuku, es kyaj tu mje'uydu.”

33 Es ja Jesús 'yakjunáñ:

—Du'unu tyaadu tyam di'ibu kyaj t'axájudu ko 'yóuty di'ibu Dios tyiimpy. Mat ko kyaj ja Fwank Yajnubajtrpu tkay ja tsajkaaky es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myudajtypy ja ka'oybyu. 34 Es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ngaabyuts ja tsajkaaky es n'i'kyuuts ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es am'uuk, es myatnaymyaayup ja pekyjya'ayuty esu yajkugubajtruty.” 35 Per di'ibu tu t'axájudu yu oybyu uxpajkpu di'ibu Dios jya'a'ajtypy, tadu ja'ay dya'íxudu ko 'yóuty di'ibu Dios tyiimpy.

Jesús ma tu'ugu farisee tyjk

36 Es ko waanu 'yijty, net tu'ugu farisee wyooju ja Jesús es najx kyay. Es ja Jesús oj tpanejxy es ñaxwe'tsy ma ja meesu. 37 Tu'ugu pojpu toxytyjk di'ibu jiky'ajtp jap kajpnóty, ko

tnija'aju ko tu Jesús ñejxy kaabyu ma ja fariseeu Simonu tyujk, netu tadu toxytyujk dyajmiiñ tuk alabastru limetu ujts mat ja pa'ak xu'kpu, es tyujku es ñaygyoxtanaydyaku Jesús tyeky'ujxy. ³⁸ Ta tyujku jiby exu ko dyajxe'ky ja Jesusu tyeky, es dyajtútsy mat ja wyaay es ttsu'xu ja tyeky es trujtáky ja pa'ak xu'kpu ma Jesusu tyeky. ³⁹ Es ko t'ijxy tadu fariseeu pánu naty tu twoy yu Jesús, net jynáñ wyinma'añóty: “Pun tuy'ajtanu tyadu yedyujk yu'u tu'ugu Diosu kyugajxpu, myawinma'añbyaadap pán yu'u toonap es wi'ixu tadu pojpu toxytyujk jyiky'aty.”

⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaayy tadu fariseeu:

—Simonk, tyámats mij nmugajxa'añ waanu.

Es ja fariseeu 'yadsooy:

—Ya'uxpxjkrpu, anmaagyats.

⁴¹ Esu Jesús jynáñ:

—Majtsku yedyujk tmuni'xy'áty mat ja meeñ. Tu'uk tmuni'xyuty mągoxk mągo'px denaryu meeñ, es jatu'uk justyikxymyujk. ⁴² Ko kyaj mbaat myagubétyuty, ja yajnu'xpu mya'x ja myuni'xy nimajtsk. Es tyam anmaagyats, ¿pán ni'igu tsyejpy yu yajnu'xpu?

⁴³ Es ja Simonk 'yadsooy:

—Pes uj njuna'añats ko yu'u di'ibu mya'x ja myuni'xy kajaa.

Net ja Jesús 'yanmaayy:

—Mmudajtypy ja tuy'ajtan.

⁴⁴ Net ja Jesús twin'ijxpejty ja toxytyujk es t'anmaayy ja Simonk:

—¿M'ijxypy tyadu toxytyujk? Kots uj ndujku ma mdujk, kyajts miju nuu tu xymyo'oy es uj ndékyats

nbújūt, esu tyādū toxytyujk tuts yu ndeky tpujy mut yu wyinnuu es dyajtū'utsy mut ja wyaay. ⁴⁵ Mij kyajts tū xytsyi'xy, es yu'u ko tū tyukū es tyambaat tsi'xy ja ndékyuts. ⁴⁶ Mij kyajts tū xypujtáku madsu ngubajk ja aseytu oliivū éxtam jaayu ja'ay ttundū, esu tadū toxytyujk tū tpujta'aky yu pa'ak xu'kpu madsu ndeky. ⁴⁷ Paaty tūy'ajtən n'anuumū, tyādū toxytyujk tuts nma'xu yu myujpéky, ja'a ko yu'u dya'íxyuty kots xytsyeki muj. Ja'a ko yu ja'ay di'ibū junaamp ko kyaju pyeki es ujts nma'xup, tadū ja'ay xytyuk'ijxpušts ko je'eyu waanu xyt-syékyuts.

⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Yu mbojpu tū yajma'xta'ay.

⁴⁹ Net jyotjunandū di'ibáty tū yajwówdū ma meesu mut ja Jesús:

—¿Pún ja'ayu tyaadu?, ko extū pojpu mye'xypy.

⁵⁰ Es ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Tuts xymyabeki, es paadyuts mij tū nya-jnitse'eki. Nuix jotkujk.

8

Toxytyujkūty di'ibū pyudujkūdup ja Jesús

¹ Oknum ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy ja oybyū ayuk di'ibū ñigajxypy ja Diosū kyutujkūn. Es nimajmajtskū 'yuxpujkrū jyamyudátyuty. ² Es nandū'un jyamyudajtādū nija'ajuty ja toxytyujk di'ibū naty ja Jesús tū dya'agada'aky es nija'ajuty di'ibū tū ttukmastu'uty ja ka'oybyū. Es nidu'uk yu'ujuty txu'aty Mariiū Magdalenu, di'ibū Jesús tyukmastut juxtujk ja ka'óybyuty, ³ es jatu'uk txu'aty Fwanū,

ñudo'oxy ja Kuz_u, Erood_us_u tyuumb_u wyinds_un, es jatu'uk tx_u'aty Susan_u, es may ja wiink_u toxyty_ujk di'ib_u m_uut jy_udijty ja Jesús es ja 'y_uxp_ujkp_uty es pyudá_ukyty.

Triig_uw_ujp_u éxt_um_u ijxpajt_un

⁴ Mayjya'ay tsyo'ond_u mā t_ugeky_u kajpn es t_unimiñ ja Jesús. Es ko myaymyijky ja ja'ay, net ja Jesús t_up_ujtáky tu'ug_u ijxpajt_un es jy_unáñ:

⁵ —Tu'ug_u triig_uw_ujp_u 'yojtsy w_ujp_u. Es mā oj tw_ujy, oj nand_u'_un kya'ay ja ty_um_ut mā padu'u, es ja ja'ay ttukta'and_u, es ja joon t_upiid_u nand_u'_un.

⁶ Es nand_u'_un kya'ay ja ty_um_ut tsaade'ekyky_ujxm mā kyaj kyú_ukyty ja nax. Paaty ko tad_u triig_u myu-jxy, net ty_utsy, ja'a ko tim waan_u nik'ajt_un. ⁷ Es nand_u'_un ja t_um_ut kya'ay apyñoty. Ja triig_u t_um_ut myujxy mā apyñ. Ta yajtáts_u. ⁸ Es di'ib_u ja t_um_ut ka'a mā oyby_u nax, yooñ yajxón, es ty_um_up'ajty m_ugo'px ok di'ib_u wy_uj.

Es ko d_u'_un jy_unáñ ja Jesús, net jantsy m_uk t'anma_uay:

—Di'ib_u m_udood_up, wa'an t_ujaygyú_ukd_u.

Ti ko ja Jesús ya'xpeky m_udu ijxpajt_un

⁹ Net ja Jesus_u 'y_uxp_ujkp_uty yajt_ujud_u wi'ix dyajj_una'añ m_ut ja 'yijxpajt_un. ¹⁰ Es ja Jesús jy_unáñ:

—Dios y_u'_u m_uduknijáw_ud_up miids_uty di'ib_u kyaj yajnijáw_u ijty wi'ix y_u'_u yajkutíky. Per _ujts n'awa'an_up ja wiingáty_upy_u ja'ay m_ut ja ijxpajt_un m_ut ko y_u'_ujty t'ixt_ut es kyaj t_unijáw_ud_ut, es ko y_u'_u t_um_udówd_ut es kyaj t_ujaygyú_ukd_ut.

Jesús tkajxte'xy ja triig_uw_ujp_u éxt_um_u ijxpajt_un

11 'Tyaadu 'yandijpy yu ijxpajtun: Yu tuumt yu'u 'yandijpy ja Diosu 'yayuk. 12 Es di'ibu ka'a ja tuumt ma padu'ujun, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk, es net myiñ yu majku'ugópk es pyujkxu ja Diosu 'yayuk ma jyot wyinma'añ es kadiibu tmabúktut es du'un kyaj yajnitso'ogudut. 13 Esu tuumt di'ibu ka'a tsaade'ekykyujxy, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk es tmabuktu mut ja xondakun. Per ko du'un 'yittu éxtum ja triigu di'ibu 'yaats kyaj kyuktuku, mabujktup tuk tiempu, per ko myiñ ja ayo'on, kyaj tnakymyabuktu. 14 Es di'ibu ka'a ja tuumt ma ja apyñ, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodu, per ja'a ko tpahta'aky ja wyinma'añ wi'ix myukja'ay'áttut es xyi'ik xyónut, paaty tmastu'uttu di'ibu myudoodu es kyaj ttundu di'ibu Dios tsyejpy. Paaty du'un yu'ujaty éxtum di'ibu tuumt tu jyi'xy es kyaj tu ñakywyindu.

15 'Es di'ibu ka'a ja tuumt ma oyñax, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu 'yaxájudu mut tugekyu jyot, tmadowdu es ttundu es tpanujxtu Diosu 'yayuk. Es du'un yajxón wyindáwat ja pyajta'aky.

Lampru éxtumu ijxpajtun

16 'Ni pán yu lyampru tkayajtoye'eky es netyu tkujiitsy mut ja tu'ts o tpahta'aky mabajnbatku'p. Jam ja ja'ay tpahta'aky kujxm es yajxón jyájut tógoty, es ko pán tyúktut, wa'ats 'yíxut. 17 Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknam kyawu'amut ijxnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwat. 18 Paaty madowdu yajxón. Di'ibu 'yaxájudup ja tpy'ajtun, Dios yákur ni'igu winma'añ esu jaygyujkun, per ja ja'ayuty di'ibu

myadoodu ja Diosu 'yayuk es kyaj tkuydyundu, Dios pɔjkuɔɔp ja wyinma'añ es ja jyaygyujkan di'ibu yu'ujaty myudajttap.

Jesusu tyaak esu myuga'axuty

¹⁹ Ja Jesusu tyaak es ja myuga'axuty jyajttu es kyaj mbaat twinguwa'agudu yu'u, ja'a ko mayjya'ayu naty. ²⁰ Es ja ja'ayuty oj 'yawánudu:

—Tu mdaak jya'ty mat ja m'útsyuty tap taja'p, es yu'u m'ixánudup.

²¹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Nidugekyu di'ibu Dios ja 'yayuk myudeepy es pyadiimpy, yu'u du'un n'axájupts éxtumdsu ndaagun es éxtumdsu nmuga'axun.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtmijtku ja mejyñ

²² Tu'ugu xuu ja Jesús tyɔjkuɔɔ mat ja 'yuxpɔjkrɔ ma ja barku, es 'yanmaayudu:

—Jo'om jam mejyñ ñinaxy.

Es ñujxtu. ²³ Es ko naty ñujxtu kujk'ám, Jesús oj myanajxnu. Es net ti'in myiñ ja mak poj es dya'ujtsta'aya'añ ja barku mat ja nuu es kyínut. ²⁴ Net ja xɔpɔjkrɔtɔjk dyujxtu ja Jesús es t'anmaaydyu:

—¡Windsún, Windsún! ¡Tyam ngupa'tsta'ayunu!

Net ja Jesús pyude'ky es ja poj es ja mejyñ tmugajxy. Ta oj wyu'amadya'ay amoñu es tmijtku. ²⁵ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpɔjkrɔty:

—¿Ti tu jyátyuty ja mmubɔjkan?

Es yu'ujaty du'uñu wyu'amadyaaydyu es ñay'adsu'kudu es ñayajttuudu nidu'uk nidu'uk:

—¿Pánu du'unu tyadu ja'ay?, ko yu'u t'ane'emy ja poj es ja mejyñ, es myumadóyuty.

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'obybyty

²⁶ Net jyajttu mejyñbyu'ajp ma Gadaru ñax, di'ibu ijtp Galileeu wyinduuy. ²⁷ Ko Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajtypy es jékyup kya'oktsunaayñu tugoty. Jam tsunaay ma o'krū jutun es jyiky'aty niwā'ats uxwā'ats. ²⁸ Es ko t'ijxy ja Jesús, net ñagyoxtsunaaydyákū wyindum es yaxkeky:

—¿Ti mdunaampy mut ujts?, mij Jesús, Dios Tsajpótmuđu 'yU'unk. Tunu may'ajtun, kátats xy'adsipy.

²⁹ Du'un jyunañ ja'a ko Jesús tu kyéxyuty es pyudsámū ja ka'oybyu ma tadu yedyujk. Kanak ok yu ka'oybyu tu tyuktúkyty, es ja ja'ayuty kyuwuunudu ma ky'u es ja tyeky mut ja kadenu. Es yu ka'oybyu yu'u tukrojtar ja kadenu es myunejxyuty ma maj itun. ³⁰ Es ja Jesús dyajttūy:

—¿Ti mxu'ajtypy?

Es yu'u 'yadsoojū:

—Ujts nxu'ajtypy Lejyonk*.

Du'un 'yadsoojū, ja'a ko may ja ka'oybyu tu tyakū ma yu'u. ³¹ Es yu tadu majku'u ya'amdooy ja Jesús es kyaj dyajnujxut ma ayoodákn. ³² Es jap wingón 'yijty yu udsūm may es jye'xy ma ja kopk wiin. Es ja ka'oybyu trujktsooy ja may'ajtun ma Jesús es dyaky ja kutujkūn es tyákudut ma udsūmūn. Net ja Jesús tmooy ja kutujkūn. ³³ Ja ka'oybyu pyudsūmudu ma ja ja'ayun es tyujkudu ma udsūmūn. Netu tadu udsūm ñujxtu jantsy pūye'egyu nax ujrp'ám. Ta kyurūyū'knajxtu mejyñoty, es jap jyi'xtaaydyu.

* **8:30** Ix Markus 5:9.

34 Es di'ibū kywentū'ajttap ja may udsam, ko t'ijxtū ti tū jyátyuty, net oj pyuū'ktsoundū mūt ja tsū'ugū es oj tmadya'aktū mā ja kajpn es mā ja'ayuty di'ibū kamoty. 35 Es ja ja'ayuty tso'ondū es t'ixa'andū di'ibū tū jyátyuty. Es ko jyajttū mā ja Jesús, net tpattū jam ja yedyujk di'ibū tū ñiwa'adsyuty ja ka'oybyū, es 'yu'uñū Jesús wyinduuy yajxón es wijy kejy es witxū. Es tsyū'kūdyaaadyū ja ja'ayuty. 36 Es di'ibū naty tū t'ixtū, net tmadyaktū wi'ix tū ñiwa'adsyadyū tadū yedyujk di'ibū naty myudajtypy ja ka'oybyū. 37 Es mūdū tyāādū nidugekyū ja'ay mā Gadarū kajpn tmūnu'xtáktū ja Jesús es tso'onnat jap, ja'a ko yū'ujuty tsyū'kūdu muk. Net ja Jesús tyujkū mā ja barkū es ñujxū. 38 Ja yedyujk di'ibū tū myastu'udyuty ja ka'oybyū, net tmūnu'xtáky ja Jesús es ñujxūt mūt yū'u. Per ja Jesús tyuknipujkū es wyū'umūt, es 'yanmāayū:

39 —Jūmbit. Nujx mā mdujk es xymyadya'agūt tugekyū di'ibū Dios tū ttuñ mūt mijts.

Es ja yedyujk ñujxū es tmadyaky mā tugekyū kajpn éxtūm ja Jesús ttuñ mūt yū'u.

Jayrū ñūux es ja toxytyujk di'ibū Jesús wyit tyoon

40 Ko Jesús jyajty mā jatu'ugū mejyñbyā'a, net ja ja'ayuty oj jyajp'yo'oyūdu mūt ja xondakūn, ja'a ko nidugekyū ja'ayuty 'yawixtū naty. 41 Net myiñ tu'ugū yedyujk di'ibū xyū'ajtypy Jayrū, di'ibū ijtp windsún mā ja tsajptujk. Tadū yedyujk ñaygyoxtnaaydyáku Jesús tyeky'ujxy es tmūnu'xtáky es ñujxūt mā ja tyujk, 42 ja'a ko tmūdaty tu'uk je'euy ñūux di'ibū majmajtsk jūmujt,

es tam̄ naty tyim'oogánn̄. Es ko Jesús oj ñejxy, net m̄at ñajxt̄ mayjya'ay es jantsy adijmíky.

⁴³ Es mā tad̄ mayjya'ay jap tu'uḡ toxytyujk di'ib̄ mȳdajtypy ja windaxȳ pa'am es t̄ 'yayoȳ naty majmajtsk jam̄jt, es t̄ yajmeeñdyũ mā kudsooȳn t̄gekȳ di'ib̄ naty mȳdajtypy, es ñi p̄n kyaya'agudak̄. ⁴⁴ Es ȳ'u ñiwingoon uxk̄'p tsoo ja Jesús es ñaydyukpat̄ ja wyit, es netȳ 'yagudaky.

⁴⁵ Net ja Jesús dyajtm̄y:

—¿P̄nats t̄ xytyoñ?

Es nid̄gekȳ 'yanm̄aȳm̄:

—Kyaj 'yajtsaty.

Net ja Peedr̄ jyan̄ñ:

—M'ijxypy ko mayjya'ay m'adijmíkyaty, es xyajt̄y p̄n t̄ mdóñaty.

⁴⁶ Net ja Jesús jyan̄ñ:

—T̄ts xytyond̄ ja'ay nidu'uk. Nnija'ab̄ats, ja'a ko ȳ nm̄k'ajt̄nats t̄ ya''aguda'agyaty.

⁴⁷ Es ko ja toxytyujk t̄nija'aj̄ ko Jesús ñija'ap, net myiñ ts̄ȳiipy es ñaygyox̄t̄n̄aȳdyák̄ Jesús wyinduuy es t'aw̄'an̄ mayjya'ay wyinduuy ti ko oj ttoñ, es netȳ 'yagudaky. ⁴⁸ Net ja Jesús 'yanm̄aȳm̄:

—T̄ m'aguda'aky m̄at ko t̄ xymȳabeky. Tyam n̄jx̄ net jotkujk.

⁴⁹ Támm̄m̄ naty 'yakkajxy ja Jesús ko jyajty nidu'uḡ ja'ay di'ib̄ tso'omp mā tyujk̄ Jayr̄ di'ib̄ ijtp windsún mā ja tsajpt̄jk, es ya''anm̄aȳ ja Jayr̄:

—T̄ m'u'unk 'yo'kn̄. K̄dii xyñakyñ'emy ȳ Windsún.

⁵⁰ Es ko ja Jesús tm̄dooy, net t'anm̄aȳ ja Jayr̄:

–KatƲ mjotmay'eeky. MƲbƲjkats je'eyƲ esƲ m'u'unk tso'ogƲt.

⁵¹ Es ko jyajttƲ mƲ ja JayrƲ tyƲjk, ni pƲn tkayajttƲjkƲ ja JesƲs, yƲ'ƲyƲ PeedrƲ es ja Fwank es yƲ Santya'agƲ es ja tyaak tyeety ja kixyu'unk o'krƲ. ⁵² Es nidƲgekyƲ ja'ayƲty jyantsyjyƲ'Ʋy jyantsyya'axtƲ mat ko ja kixyu'unk tƲ 'yeeky. Es ja JesƲs jyƲnƲñ:

–KatƲ mnakyjyƲ'ƲydyƲ. YƲ kixyu'unk kyaj tƲ 'yeeky. Maap jar.

⁵³ Es ja ja'ayƲty je'eyƲ ttukxiky ja JesƲs, ja'a ko ñija'adƲp ko tƲ 'yeeky. ⁵⁴ Net ja JesƲs tkƲ'ƲmƲmajtsƲ ja o'krƲ es t'anmaay mƲk:

–Kixyu'unk, pƲdƲ'Ʋk.

⁵⁵ Es ja kixyu'unk jyikyryejky jatƲgok es netyƲ pyƲde'ky. Es ja JesƲs jyƲnƲñ es yajmo'oyƲt ja kyaaky. ⁵⁶ Es ja tyaak tyeety dƲ'uƲñ wyƲ'ƲmƲdyaydyƲ. Per ja JesƲs tyuknirƲjkƲ es kƲdiibƲ pƲn t'awƲnƲt ƲxtƲm tƲ jyaty.

9

JesƲs tkexy ja 'yƲxpƲjkpƲttƲjk es tkajxwƲ'xtƲt ja DiosƲ 'yayuk

¹ Ta ja JesƲs dyajnaymyujƲ nimajmajtsƲkƲ 'yapƲstƲlƲty, es tmooy ja mƲk'ajtan es yƲ kutujƲkƲn es dyajjaga'agƲt nidƲgekyƲ ka'oybyƲ di'ibƲ ja'ay myƲdajtypy es dya''agƲda'agƲt di'ibƲ pƲjkƲdƲp. ² Es tkejxy es tkajxwƲ'xtƲt wi'ix ja DiosƲ kyutujƲkƲn. Es nandƲ'un tkejxy es dya''agƲda'agƲt yƲ puma'ayƲty. ³ Es ja JesƲs jyƲnƲñ:

–Ni ti xykyayajnjxtƲt di'ibƲ mnidu'uyo'oydyƲp. Ni mdajk, ni mmorral, ni

mgaayñajxuk es kyajpɛ mmeeñ xymyɛnɛjxtut. Es yɛ'ɛyɛ mwit mɛnɛnɛjxtɛp di'ibɛ mnikɛjxy es kyaj wiinkpɛ ja tukni'x xymyɛnɛjxtut. ⁴ Ko mjajtta'agut mɛ tu'ugɛ tɛjk, kyaj mdsoonut es mnɛjxut wiink tsoo, wɛ'ɛmdɛ extɛ ko mnɛjxut mɛ wiinkpɛ kajpn. ⁵ Es mɛ kyajpɛ ja'ay myajjajtta'agyuty, net mdsoondut mɛ tadɛ kajpn es xywyinxítut ja naxjok mɛ ja mɛu'uk éxtɛmɛ ijxwɛ'ɛmɛn ko dɛ'an wyɛ'ɛmdɛ pojpu mɛut.

⁶ Ko Jesús kyajxtaay, net tsoy'ondɛ yɛ'ɛjuty es ñajxtɛ kajpnɛajpn es tkajxwa'xy ja oybyɛ ayuk éxtɛm ja Jesús tɛ jyɛna'añ, es dya''agɛda'aktɛ ja puma'ay nidɛgekyɛ majatyɛ kajpn.

Fwank Yajɛabajtpɛ 'yeeky

⁷ Es ja gobernadoo Eroodɛs tmɛdooy tijaty ja Jesús tyiimpy, es kyaj tɛijawɛ wi'ix dya'ítut, ja'a ko jamɛ ja'ay jyɛna'andɛ ko yɛ'ɛ Fwank Yajɛabajtpɛ ko tɛ jyikypyeke. ⁸ Es nija'ajaty jyɛna'andɛ ko yɛ'ɛ Eliiɛs ja Diosɛ kyugajxpɛ, ko tɛ kyɛxe'eky jatɛgok. Esɛ wiinkpɛ jyɛna'añ:

—Ja'a tu'ugɛ Diosɛ kyugajxpɛ di'ibɛ jékyɛp, ko tɛ jyikypyeke jatɛgok.

⁹ Per ja Eroodɛs jyɛnañ:

—Ûjts oj nni'ana'amɛ es yajɛnibúxɛdɛ tadɛ Fwangɛ kyɛabajk, ¿es pánɛ tadɛ di'ibɛ tyiimpy tɛgekyɛ di'ibats ɛj tyam nmɛdeepy?

Es ja Eroodɛs jyottɛgooy wi'ix t'íxat.

Jesús dyajkáy nimɛgoxk mil naxy ja ja'ay

¹⁰ Ko jyɛmbijttɛ ja apóstaluty, net ttukmɛmadyaktɛ ja Jesús di'ibáty tɛ ttundɛ. Es net ja Jesús yajɛnɛjxɛdɛ mɛ tu'ugɛ it di'ibɛ myɛwingon'ajtypy ja Betsaydɛ. ¹¹ Es ko ja

mayjya'ay tnija'adu, net tpanajxtu. Es ja Jesús 'yaxájudu es tmuğajxtu wi'ix ja Diosu kyutujkən es dya'agudaky ja puma'aydyujk.

¹² Es ko tsyu'ujən, ta ñimiinü nimajmajtskü 'yuxpajkputy es 'yanmaayudu Jesús:

—Nayjyugajxadu müüt ja ja'ayuty es ñujxnüt po'xpu es t'uxtā'ayut yu kyaaky majatyu tujk es jap kajpnóty di'ibáty wingónaty, ja'a ko yaa mā n'ijtm kyaj tii.

¹³ Es ja Jesús jyunañ:

—Mo'oydyu miidsuty ja kyaaky.

Es yu'ujaty jyunandu:

—Kyajts ti nmudaty, je'eyu mugoxxkü tsajkaaky es majtskü ajkx. ¿O mdsejpy es uudsuty nujx njúdyuts di'ibu jy'xtabu tyadu mayjya'ay?

¹⁴ Ja'a ja'ayuty nimugoxk mil. Es ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpajkputujk:

—Yajnaawatstu ja'ayuty ni-justyikxymyajkátyuty.

¹⁵ Es du'ən ttuundu es ñaxwa'tstaaydyu nidugekyu. ¹⁶ Net ja Jesús t'axaju tadu mugoxxkü tsajkaaky es majtskü ajkx, es pyat'ijxy tsajwínm es tkuni'xy es ttujkwa'xy es tmooydyu ja 'yuxpajkputujk es dyajwa'xüt mā ja ja'ayuty.

¹⁷ Nidugekyu kyaaydyaaydyu jotkuda'aky, es ñadujkü majmajtsk katsy ja kaydyuk.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

¹⁸ Es mā tu'ugü xüü ja Jesús kyajxtáky anaydyu'uk müüt ak yu'udyu 'yuxpajkpu. Esü Jesús yajtūjudu:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'añ ko pánuts uj?

¹⁹ Es ja 'yuxpajkputujk 'yadsoodu:

–Nija'ajuty jyuna'andu ko mijts Fwank Yajna**ba**jtpe, es wiinkpe juna**nd**up ko mijts Elius, es wiinkpe 'yaktimjuna'andu ko mijtsu du'an tu'ugu Diosu kyugajxpe jékyabu di'ibu tu jyiky**py**eky.

²⁰ Net ja Jesús dyajtuy:

–Es miidsuty, ¿wi'ix mjuna'andu pánats uj?

Es ja Peedru junañ:

–Mijtsu du'an ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es tkejxy.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

²¹ Es ja Jesús tyuknipujk makta'aky es kudiibu pán t'awánut. ²² Es 'yak'anmaay:

–Tuy'ajtun uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudanaabyu, n'ayowa'añats mak es uj xy'uxtija'andats ja mājja'aydujkaty esu teedywyindsánuty es ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpuktp, esu ja'ayats xya'oogut es tugukxubajtp jatugok njiky**py**ákudats.

²³ Oknum t'anmaay nidugekyu ja'ayuty:

–Pun jaats pán xypyanajxa'añ, tsojkup es tmastu'udut ja ky'am winma'añ es bom bom jyiky'átut éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu kyruuz pyagiipy ko 'yo'kun tninejxy, esats xypyatsoonut.

²⁴ Ja'a ko di'ibu tsyejpy es jyiky'átut éxtumu ky'am winma'añ o ja ky'umdsokun, du'ambu ja'ay naysajtagóyudup mut ja jyiky'ajtun. Es pán tsyejpy es jyiky'átut éxtumts uj ndukni'ixu, du'ambu ja'ay kyaj ñaysajtagóyudut mut ja jyiky'ajtun.

²⁵ ¿Es ti tyimpaty otyim di'ibu ja'ayuty oy tjaniwindsun'ajtp tugekyu naxwíñudu, pun naysajtagooyup k'am mut ja jyiky'ajtun ma

ja Dios? ²⁶ Pɛn pánuts xytyuktsoyduump es ttuktsoyduín ja n'ayúkuts ya naxwiiñ pojpu ja'ay wyinduuy, ɛj, ja Naxwíñudɛ Ja'ayudyɛ Kyudɛnaabyɛ, nan nduktsoyduínupts kots nmínut jatugok mɛdɛ myɛj'ajtɛnɛ nDeedyɛts esɛ nDeedyɛts ja 'yánklusadyɛ myɛj'ajtɛn. ²⁷ Es n'anɛmɛ tɛy'ajtɛn ko nija'ajɛty di'ibɛ ja yaa kyaj 'yooktat pɛn kyajnum t'ixy ja Diosɛ kyutujkɛn.

Jesús tyugatsy

²⁸ Es ko tyuktujkɛbejty, net ja Jesús pyatɛjkɛ mɛ tu'ugɛ kopk es kyajxta'aga'añ. Es twooy ja Peedrɛ, Santya'agɛ esɛ Fwank. ²⁹ Es ko ja Jesús jam kyajxta'aky, net ja wyiin jyɛjp tyugajtsy es ja wyit jyɛmbijty jantsy wɛ'ats poop es jyantsytye'xy. ³⁰ Net kyɛxe'ky nimajtskɛ yedyɛjk myadya'aky mat ja Jesús. Yɛ'udyɛ tadɛ Moisés esɛ Eliiɛs. ³¹ Es jyantsyjjayy jyantsytye'xy juwɛdity mɛ Jesús esɛ Moisés esɛ Eliiɛs, es tmadya'aktɛ ja 'yo'kɛnɛ Jesús éxtɛm 'yayowa'añ jap Jerusalén. ³² Es ni'igɛ ja Peedrɛ mat ja jyamyɛt jyantsyjjama'aja'andɛ. Net t'ijxtɛ ja myɛj'ajtɛn ja Jesús es ja nimajtskpu ja'ayɛty di'ibɛ naty mat ja Jesús. ³³ Es ko ja nimajtskpu ja'ay jyagamgáknɛdɛ mɛ ja Jesús, ta ja Peedrɛ jyánáñ:

—Windsún, oy ko tyam n'ijtɛm ja yaa. Es ngójudɛts tugɛugɛ ɛxkɛdɛ'ak tɛjk: tu'uk mat mij es tu'uk mat ja Moisés es jatɛ'uk mat ja Eliiɛs.

Es ja Peedrɛ kyaj tnijawɛ di'ibɛ kyajxypy.

³⁴ Es ko Peedrɛ naty kyajxy, net myiíñ ja yoots di'ibɛ abijtɛdɛ, es tɛyɛ'kɛdɛ ko ñay'ijxɛdɛ yoodsóty.

³⁵ Net tmɛdoodɛ kyajxy jap yoodsóty di'ibɛ janán:

—Тѳааду ѱтсу н'U'unk di'ibuts njantsytsyejpy. Мамдowду у'у.

³⁶ Es ko du'un kyajxtaay, net t'ijxy ko Jesús jam naydyu'uk. Es ni pán wi'ix tka'anmaaydyu éxtamu naty tu t'ixtu.

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyu myudajtypy

³⁷ Es jakumbom ko jyunaajtú jam kopkújxm, mayja'ay tso'ondú es oj jyujp'yo'oyudu. ³⁸ Ta tu'ugu yedyujk myiín es t'anmaay muk ja Jesús:

—Windsán, tunu may'ajtun. Ixudsú n'u'unk, ja'a ko yu'uyats tu'uk nmudajtypy. ³⁹ Ko yu ka'oybyu tyuktúkaty, ta yaj'ya'axyuty, wyijtsixityuty, ya'a'eebyuty, kyujy jyubipyuty es kyaj ñiwa'adsa'añuty. ⁴⁰ Tuts njamunu'xta'aky yu m'uxpújkpúty es ttukniwa'adsudu tadu ka'oybyu, per kyaj tu tmamada'aky.

⁴¹ Esu Jesús 'yadsooy:

—¡Ay miidsuty, ja'ayuty di'ibu kyaj jyiky'attu madu tuj'ajtun es kyaj Dios tmabuktú! ¿Extu nu'unudsú du'un n'aktim'ítat mut miidsuty es nmudánudat? Yajmín ja m'u'unk.

⁴² Es ko ja mixy myujwa'ky, net ja ka'oybyu ñaxkujubijpu es wyijtsixijtu muk. Per ja Jesús t'ooy ja ka'oybyu es dya"agudaky tadu mixy es ttukkudújku ja tyeety. ⁴³ Es nidugekyu ja'ayuty du'ñu wyu'amudyaaydyu mut ja Dios ja myuj'ajtun.

Jesús tnigajxy myumajtsk ok ja 'yo'kun

Es ko yu'ujuty du'ñu wyu'amudyaaydyu mut di'ibu naty tyiimpy ja Jesús, ta yu'u t'anmaaydyu ja 'yuxpújkpúty:

44 –Mudowdu yajxon es jaygyukudu es katu xyja'aydyugodyu tyadu ayuk. Ujts, ja Naxwinaudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyajkuayaka'añuts ma ja mayjya'ay.

45 Es ja 'yuxpukrutujk kyaj tjaygyujkudu éxtum ya'anmaay es tujptsu'kudu es dyajtáwut éxtum tu jyuna'añ.

Pán waanu muj

46 Net ja 'yuxpukrutujk ñayajtuujudu oga'an pán ma yu'ujty ni'igu muj. 47 Peru Jesús ñija'ap di'ibu naty ja ja'ay wyinmaaydyu, es net tsa'ane'ky tu'uguna'ku'unk es trujtáky kujk'aay ma yu'ujty.

48 Ta 'yanmaayudu:

–Pán 'yaxájubu tyadu una'ku'unk mut ujtskyujxm, nandu'unuts xy'axaju. Es pánuts uj xy'axájur, nandu'un xy'axájudu pánuts uj xykyajx. Yu'u pán naybujtákur ni'igu mutsk ma miidsuty, yu'u itur muj.

Di'ibu kyaj xuyi'o'o xuyiyáxum, yu'u du'un ijtp mut udsajtum

49 Net ja Fwank jyunañ:

–Windsán, tats n'ixtu tu'ugu yedyujk di'ibu mut mijtsu mxuu dyajpudsémy yu ka'oybyu di'ibu ja'ay myudajtyru. Es nyajkubojktupts mut ko kyaj jyadity mut udsajtum.

50 Es ja Jesús jyunañ:

–Katu xyajkubóktu, ja'a ko di'ibu kyaj xymyudsip'ajtum, yu'u ijtp ti'igu mut udsajtum.

Jesús tujpkugajxu ja Santya'agu esu Fwank

51 Es ja tiempu wingoombu naty ma ja Jesús ñijxánnu tsajrótm. Net trujtáky ja wyinma'añ muk

es ñujxa'añ Jerusalén. ⁵² Es tkejxy jayujp ja kugajxy es tujp'íxut ma tu'ugu samaritanu kajpn, es t'uxta'ayut yu jajttákn. ⁵³ Es ja samaritanu ja'ayuty kyaj t'axajuyandu, ja'a ko t'ixtu ko ja Jesús ñejxy Jerusalén.

⁵⁴ Es ko ja 'yuxpukpety, yu Santya'agu es ja Fwank, tnija'adu tyadu, net t'anmaaydu ja Jesús:

—Windsún, ¿mdsejpy es nyajnaxkudákum yu junya'ank jam tsajwínm es kyutugóyut tadu ja'ayuty?

⁵⁵ Net ja Jesús 'yijxambijty es t'oodu es tnuğajxtu:

—Miits kyaj xyñijáwudu ti ja'ajun mmudajttap.

⁵⁶ Ujts, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts tu nmiñ es nyajtugóyudats ja ja'ayuty, ja'ats tu nnimiñ esuts nyajnitso'oga'añ.

Net oj ñujxtu wiink kajpn.

Púnuty pyatsoonándup ja Jesús

⁵⁷ Es ko oj ñujxtu tu'am, ta tu'ugu yedyujk 'yanmaayu ja Jesús:

—Windsún, uj ndsejpyuts mbanujxa'añ mij ma mjantsyтымnejxy.

⁵⁸ Esu Jesús 'yadsooy:

—Yu wax myudajtypy ja 'yaank, es yu juyujk di'ibu kaagudijtp myudajtypy ja pya'an, per uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts nmudaty mats je'eyu ngubajk nbujta'agut.

⁵⁹ Esu Jesús t'anmaay jatu'uk:

—Pamiinguts.

Es ja ja'ay jynáñ:

–Windsún, nasmajtsugats es nwu'umduats mudu ndeedyats extu ko 'yoogut es nyajnaxtúkudats, es net nbanujxut.

⁶⁰ Es ja Jesús t'adsooy:

–Mij nujx kajxwa'x wi'ix ja Diosu kyutujkun. Nika'ak yu o'kraty. Wa'anu wiink ja'ayaty dyaj-naxtúkudu. Tyaadu yu'u tyiimpy di'ibu kyaj jyot-maydyúñaty yu Diosu 'yana'amun.

⁶¹ Net 'yanmaayy jatu'ugu ja'ay:

–Windsún, nbanujxupts mij, per nnejxyats jawyiin n'oknayjyugajxyaty madu ndujk.

⁶² Esu Jesús t'adsooy:

–Pún yajtsajkayuup, tuyu trujta'agut ja 'yijxun. Kyaj mbaat 'yijxambíty pún tsyejpy ja syurku tuyu ñujxut. Es nandu'un púnats xypyanyxaamp, yu'u myastutta'ayur tugekyu oytyim tiity. Es pún kyaj tmastu'uda'añ tugekyu yu jyiky'ajtun es xypyanyxudats, kyaj tyuñ ma ja Diosu kyutujkun.

10

Jesús tkexy nidugu'px majmajtsku 'yuxpukpuy

¹ Es óknum ja Windsún Jesús twin'ijxy nandu'un nidugu'px majmajtsk ja ja'ay, es tkejxy nimajtskátaty es ñujxut jawyiin ma tugekyu kajpn ma Jesús ñujxa'añ. ² Ta ja Jesús t'anmaaydyu:

–May ja ja'ay di'ibu kyajnum t'amudoonáxtu ja oybyu ayuk. Du'un ja'ajaty éxtam ja triigu tuumt di'ibu yajpukmujk, per waanu ja tuumbu. Paaty amdowdu ja Kugam es tkáxut ja tuumbu esu ja'ay ttuknijáwudut ja oybyu ayuk.

³ Tyámats miits ngaxa'añ es nujx xykyajxwa'xy. Es ixtu yajxón ko du'un éxtam ja borreegu

'yity tsipoty mā ja waxka'ukən, miidsuty nandə'n xypyaada'andə ja ja'ayuty di'ibə kyaj m'axajya'a'nəndə oy. ⁴ Katə xymyənəjxtə mbijñ, ni mmeēñdyujk, ni mgaayñajxək es ni wiinkrə mğə'ək. Katə mwə'k'áwəndə es xykyajxpe'xy ja ja'ayuty di'ibə mbáttəp tu'aay. ⁵ Es ko mdákut mā mmo'oyuty ja ja'ay yə jajttákn mā tu'ugə tujk, jawyiin xy'anəmmət: “Jotkujk mā tyadə tujk.” ⁶ Es pən ja kudujk m'axájəp yajxón, Dios kunu'xəndəp. Es pən kyaj, katə xy'amdoiy ja Dios es kyunu'xəndət. ⁷ Mə m'axájuty yajxón, wə'umndə mā tadə tujk es kay uuktə di'ibə mmooyəndəp, mət ko pánuty kyajxwa'xypy yə n'əxpəjkanəts, nandə'n pyaadyuty ja ka'ay ukən éxtəm jyəna'añ ja ayuk: “Yə tuumbə pátəp ja myəju'uñ.” Katə mjəđity tujkmdujkm. ⁸ Es ko mja'tət mā tu'ugə kajpn mā m'axájəndə, jə'xtə di'ibə myajmooydyəp. ⁹ Ya'agəda'aktə di'ibə pəjkəp jap, es anəmmə: “Tə wyingóñ ja Diosə kyutujkən mā miidsuty.” ¹⁰ Es ko mja'tət mā tu'ugə kajpn mā kyajpə ja'ay m'axájəndə, pədsəmdə tu'aay es anəmməndə: ¹¹ “Extə naxjok di'ibə yəə mā mğajpn tə pyety mədsə ndekyən, nwinxítəpts. Per nijáwəndə ko wyingóñ ja Diosə kyutujkən.”

¹² Es ja Jesús t'anmaaydyə ja 'yəxpəjkrəty:

—N'anəmməndə miidsuty ko ja tiempə trəədət mā ja ja'ay yajpayo'oydyət, ja Dios yakaampy ni'igə ja təydyu'unən mā tadə kajpn kədiinəm mā Sodomə ja'ayuty.

Kajpn di'ibə kyaj jyodəmbittə

¹³ Pəroobə mijts Korazín kajpn, es pəroobə mijts Betsaydə kajpn, ja'a ko pən əjtsxyəp nbəjtákypy

mā Tiru kajpn esu Sidón kajpn yu muj'ajtun éxtam mā miidsuty, tadu kajpn jékyurxyur dya'íxyuty ja jyotmay mut ja pyojpukyujxm es jyodambijtxyur mut ja Dios. ¹⁴ Paaty ko tpaadut ja tiempu mā ja ja'ay yajpayo'oydyut, miidsuty m'axájur tu'ugu tudyu'unun waanu muk es kadiinum dyu'unuty mā Tiru es mā Sidón. ¹⁵ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibu naybyujta'agánur muj kujxm extu mā tsajpun, Dios yu'u mbujta'agudur mā ayoodákn.

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpukrutujk:

—Pun myubejkyry ja ja'ayuty éxtam miits xykyajxwa'xtu, uj xymyubujkruts nandu'un. Es pun kyaj m'axájuty miidsuty, nan kyajts uj xy'axaju es nan ni ja'a ránuts xykyajx.

Jyambittu ja nidugu'px majmajtsku uxpujkruty

¹⁷ Oknum ko ja nidugu'px majkru uxpujkruty jyambijnudu, jyantsyxyondaktu es t'awa'anudu ja Jesús:

—Windsún, extu ja ka'óybyuty tu xymyumadówduts mut mijtskyujxm.

¹⁸ Netu Jesús t'anmaaydyu:

—Uj tats n'ixy ja majku'ugópk Satanás kya'ay tsajwínm éxtamu judsukan. ¹⁹ Uj tats nyaky yu muk'ajtun mut miidsuty es oy xytyuktaanut yu tsá'añ es yu jaybyu'uk es xymyumada'agut ja mudsip Satanás mut tugekyu ja myujaa, es kyaj mbaat wi'ix mdúñuty. ²⁰ Per katu mxonda'aktu je'eyu ko yu ka'oybyu tu mmumadówdudu, ni'igu xonda'aktu mut ko yajkujaja'yun ja mxujuty jam tsajpótm.

Jesús xyonda'aky

21 Es nety_u ja Jesús jyantsyjoyotkuj_udyaay mat ja Espírita Sant_u es kyajxtáky:

—Tat_u, n'awdajtypyats mijts di'ib_u Windsan'ajtp tsajpótm es ya naxwiiñ, ja'a ko ja ja'ay di'ib_u ijttap éxtam_u u'unk uná'kuty t_u xytyuk'ixy xytyukni-jaw_u di'ib_u mdukwinguyu'ts di'ib_u junándap ko yu'ujuty wijy kejury. Es jantsy oy, Tat_u, ko d_u'an t_u xytyuñ éxtam mij xytsyeky_un.

22 Es ko d_u'an kyajxtaktaay, net t'anmaay ja 'yuxp_ujkp_ut_ujk:

—Y_u nDeedyats t_u xymyoodya'ayats tugeky_u. Ni p_un tka'ixy'aty ja nDeedyats, ajts je'euy, ja'a 'yU'unk. Es ni p_unats uj xykya'ixy'aty, yu'ayuds_u nDeety es ja ja'ayaty di'ib_uats uj t_u nnaydyuk'ixyaty ma yu'ujuty.

23 Net ja Jesús twin'ijxrajtt_u ja 'yuxp_ujkp_ut_ujk es t'anmaay ak yu'ujuty:

—Kuni'xy miidsaty di'ib_u ijttap tugeky_u tyaad_u.

24 Ja'a ko may ja Dios_u kyugajxp_u es ja réyaty di'ib_u jékyap, jya'ixand_u di'ib_u miits tyam m'ijxtap, es kyaj t'ijxt_u, es nand_u'an tjamadowand_u di'ib_u miits tyam mmadood_u, es yu'ujuty kyaj tmadood_u.

Samaritan_u oyjya'ay

25 Tu'ug_u di'ib_u tsajptugóty ya'uxp_ujkp_u pyude'ky es oj tmagajxy ja Jesús es dyajka'aja'añ. Ta dyajtuuy:

—Ya'uxp_ujkp_u, ¿tits ndún_u esats nbaad_ut ja njiky'ajtanats win_u x_u win_u tiemp_u?

26 Net ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti jap ijtp kuxja'ay ma ja Moises_u 'yana'am_un? ¿Wi'ix xykyajxy?

27 Es ja di'ib_u tsajptugóty ya'uxp_ujkp_u 'yadsooy:

—Mdsókup yu mWindsán Dios mat tugekyu m jot mja'ajun, mat tugekyu m'anmaja'an, mat tugekyu mmujaa, mat tugekyu mwinma'añ, es nandu'un mdsókup ja mmudujkra'a éxtam mij ku'am mnaydsyékyuty.

²⁸ Net ja Jesús jynáñ:

—Tu yajxón m'adsoy. Pun mdiimpy du'un, mmudátup ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

²⁹ Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'axpukp naypyjta'agánup éxtam ja'ay di'ibu jiky'ajtp tuj'ajtun muut, es dyajtuuy:

—¿Pánats uj nmudujkra'a'ajtypy?

³⁰ Net ja Jesús 'yadsooju:

—Tu'ugu yedyuk winjunajkp ma ja tu'ujan di'ibu najxp Jerusalén extu kyada'aky Jerikoo. Es myajtsudu ma'tspu es pyukudyaayudu tugekyu di'ibu naty myudajtypy, es extu yu wyit, es yajkepywyejpy, es ñikáku éxtamu o'kpu. ³¹ Es net tu'ugu teety ñajxy ma tadu tu'u. Es ko oj 'yíxyuty, net ñayo'oyu. ³² Oknum myiñ tu'ugu levitu di'ibu myudiimpy ja teety es ñajxy ma tadu tu'u, es ko oj t'ixy, net nandu'un tnayo'oy. ³³ Per óknum myiñ tu'ugu samaritanu ja'ay di'ibu jadijtp ma nandu'unu tadu tu'u. Es ko t'ijxy, net mak tja'aju es tra'ayooy. ³⁴ Net tmwingooñ ja yedyuk es dyajtsybyejty ja tsyayut mat ja aseytu oliivu es ja vinu, es t'adsiimy. Net dyajpejty ma ky'am juyuk di'ibu naty tyuk'uñaapy, es dyajjajty ma tu'ugu jajttákn es jap tkwentu'ajty yajxón.

³⁵ 'Es jakumbom ko ja samaritanu ja'ay tso'onnu, ta tju'ty majtsku myeeñ es tmooy ja kuduk di'ibu ma jajttákn es

t'anmaay: “Kwentu'atu tyadu yedyujk, es pan m'ak'yajmeeñdyuump, ujts mij nmugubátup kots njambítut.”

³⁶ Net ja Jesús dyajtuuy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp:

—¿Pún tuadu nidugukpa mjunaamp ko yu' tuudukpa'ajuty di'ibu majtsu tadu ma'tspu?

³⁷ Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp 'yadsooy:

—Ja di'ibu myudajt ja pa'ayo'on mat yu'.

Net ja Jesús jyunañ:

—Najx mij es xytyunat nandu'un.

Jesús ma tyujk Martu esu Mariiu

³⁸ Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u es jyajty ma tu'ugu kajpn. Es jap tu'ugu toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Martu, es 'yaxaju ma tyujk. ³⁹ Martu tmu daty tu'ugu myuga'ax di'ibu xyu'ajtypy Mariiu. Es yu Mariiu ñaxwe'tsy Jesús tyeky'ujxy es tmu doo'ijty éxtam jyuna'añ. ⁴⁰ Es ja Martu kya'awaadsuty mat ja tyuunk tnmiiñ ja Jesús es t'anmaay:

—Windsún, ¿kyaj xy'ixy ko yu Mariiu xytyukmu'ixats naydyu'ugu tyadu tuunk tugekyu? Anuumu esuts xpyudúkut.

⁴¹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Martu, Martu, nugo m'oktuunnu jottugoy mat mayu mduunk. ⁴² Je'eyu tu'uk mdugoy'ajtxuty. Yu Mariiu tu twin'ixy yu oybyu, es kyaj pan pyujkxudut.

11

Kajxtáku

¹ Tugok ja Jesús kyajxtáky ma tu'ugu it. Es ko kyajxtaktaay, net tu'uk 'yanmaay ja 'yaxpajkræ:

—Windsán, tukni'ijxuguts wi'ixuts ngajxta'agut, du'un éxtum ja Fwank ttukni'ijxæ ja 'yaxpajkræty.

² Esu Jesús jyunañ:

—Ko mgajxta'aktæt, du'un mjuna'andæt: Tatitu'unk, wa'an nidagekyæ ja'ay mwindu'ugudu es m'awdátudu.

Min mijts es myajkutúkæt ja ya naxwiiñ.

³ Es du'ñamts xymyo'oydyæt di'ibæts nj'xtæp.

⁴ Es xymya'xudæts uudsudyæ nbojpræty, éxtamts uudsaty nandu'un nma'xtæ di'ibæts axuuk tæ xytyundu.

Es kudii xyajkutíky es ja ka'oybyæ t'ixæt wi'ixæts xyajpekytyúnet.

⁵ Jesús nandu'un jyunañ:

—Pæn nidu'uk miidsaty myudajtypy tu'ugu matnaymyaayæbæ, es tsu'pæn ñejxy ma tyæjk es t'anuumæ: “Mægu'uk, tuk'anu'xkæts tæguæga mgaaky. ⁶ Yu'æ tæ jya'ty tu'ugæts ja nmætnaymyaayæbæ di'ibæ vyajtuump, es kyajts nmædaty tits ndukjæ'xæp.” ⁷ Es 'yadsoy di'ibæ tægoty: “Kátæts xyñe'emy. Tædsæ ndæjk nya'adujknæ es n'u'ungæts tyámæts mææt nma'adu. Kyajts mbaæt nbæde'eky es nmo'oyæt tii.”

⁸ Esu Jesús t'anuumædu ja 'yaxpajkrætyæjk:

—Njuna'añæts ko oy ja'ijty kyarædu'uga'añ mæt ko tmætnaymyaayæbæty, extæ ko pyædu'ugæt es tmo'oyæt tægekyæ di'ibæ tsyejpy kadiibæ 'yak'yajna'amæt. ⁹ Es du'un éxtamts njuna'añ: Amdowdu Dios, es mmo'oyædu; æxta'aydyæ, es xyryaattæt; kugajxædu ma tæjk aæ, es mya'awátsxædu. ¹⁰ Ja'a ko di'ibæ 'yamdeery,

'yaxájur; es pán 'yuxtaapy, pyatypy; es pán kugájxur, ya''awátsxur ja tujk aa.

¹¹ 'Es miits u'unkteedyaty, ¿tii mmo'oydyur ja tsá'añ ja m'u'unk ko m'amdówudut ja ajkx?, ¹² o ¿tii mmo'oydyur tu'ugu jaybyu'uk ko m'amdówudut ja tuttsaa? Kyaj, kadii. ¹³ Miidsaty oy mbojru ja'ayaty, mnija'adur di'ibu oy es xmyo'oyat yu m'u'ungaty. Es nik ni'igu ja mDeedyu tsajpótmudu tuknigáxudur yu Espíritu Santu di'ibu amdoojudur.

Jesús yajnigajxy ko dyajtún ja mǎjku'ugórk kyu-tujkǎn

¹⁴ Es óknur ja Jesús dyajrudseemy tu'ugu ka'oybyu di'ibu naty yu ja'ay ya'ijtypy uum. Es ko ja ka'oybyu tmastuty ja ja'ay, net oj kyajxe'eky. Es ja ja'ayaty du'añ wu'amadyaadyu mudu taadu. ¹⁵ Es nija'ajuty ja ja'ay jyanandu:

—Tyadu ja'ay yajrudseempy ja ka'óbyuty mat ja myak'ajtǎn ja mǎjku'ugórk Belzebuu.

¹⁶ Es nija'ajuty di'ibu 'yixándur t'amdoodu ja ijxwu'amuru mǎjru di'ibu tsajpótm. ¹⁷ Es ja Jesús ñija'ap di'ibu naty ja ja'ay wyinmaadyur, net t'anmaay:

—Oytyim di'ibaty yu kutujkǎn di'ibu naywya'xur es tsyiptundu tuk mǎgu'uk, du'an ñayyajkutugóyudu. Es pǎn tu'ugu jiiiky mǎgu'uk ñaywya'xudu es tsyiptundu ak tukka'axaty, nandu'an ñayyajkutugóyudu. ¹⁸ Es nandu'an pǎn naywya'xur ja mǎjku'ugórk Satanás esu myamǎjku'ujuty majtsk peky, ¿wi'ix mbaat jyeky yu kyutujkǎn? ¿Es wi'ix mbaat miits mjuna'andu kots uj nyajrudsémy ja ka'oybyu mat ja Belzebuu kyutujkǎn? ¹⁹ Es pǎn tǎy'ajtǎn éxtam mjuna'andu

kots ʉj nyajpʉdsémy ja ka'óybyaty mat ja Belzebuu kyutujkʉn, ʉti kutujkʉn myʉdajttʉp miidsʉ m'ʉxpʉjkrʉty es dyajpʉdsúmdʉ yʉ ka'oybyʉ? Pʉaaty ku'am yʉ m'ʉxpʉjkrʉty dya'ixyuty ko miits mgajxtʉgóydyʉ. ²⁰ Per pʉn ʉjts mat ja Diosʉ myak'ajtʉn nyajpʉdsémyʉts ja ka'óybyaty, tʉ naty ya'ixy ko tʉ jya'ty ja Diosʉ kyutujkʉn ma miidsʉty.

²¹ 'Ko tu'ugʉ yedyʉjku makpʉ 'yity kudsʉ'ʉgʉ es tkwentʉ'aty ja tyʉjk, kyaj wi'ix jyátʉt ja pyʉjke'eky.

²² Es pʉn miimp jatʉ'uk waanʉ makpʉ di'ibʉ yʉ'ʉ mʉmada'agʉdʉp, pʉjkʉdya'ayʉdʉp tʉgekyʉ di'ibʉ tyukkuwaampy es tyukjotkujk'ajtypy, es dyajwʉ'xʉt di'ibʉ tʉ pyʉjkaty.

²³ 'Di'ibʉ kyaj 'yity mat ʉj, yʉ'ʉdsʉ naty xymyʉdsip'ajtp, es di'ibʉ kyaj dyajmíky mat ʉjʉn, yʉ'ʉ naty 'yʉxka'tsyry.

Ka'oybyʉ di'ibʉ jatʉgok jʉmbijtp

²⁴ 'Ko tu'ugʉ ka'oybyʉ pyʉdsemy ma tu'ugʉ ja'ay, net jyʉdity ma mʉj itʉn es t'ʉxtʉ'ay ma pyo'xʉt. Es ko kyaj tʉaaty, net jyʉna'añ: “N'okjʉmbítʉts jatʉgok es nduktʉkʉdʉts ma tadʉ ja'ay.” ²⁵ Es ko jyʉmbity, ta t'ixy ja ja'ay éxtʉm tu'ugʉ tʉjkʉn oydyúñ. ²⁶ Net dyajmíñ janijʉxtujkʉ myʉga'óybyaty waanʉ axʉʉkʉ, es mat yʉ'ʉ tyakʉ es tsyʉʉnʉ ma tadʉ ja'ay. Du'ʉn tadʉ ja'ay oj wye'emy waanʉ axʉʉk es kyaj éxtʉmʉ naty.

²⁷ Es ma ja Jesús du'ʉn jyʉnání, tu'ugʉ toxytyʉjk ma ja ja'ayaty yaxkeky:

—jKuni'xy di'ibʉ tʉ myajja'tyaty es myajtsi'tsa!

²⁸ Es ja Jesús jyʉnání:

—Ni'igʉ jyotkujkaty di'ibʉ myʉdoodʉp éxtʉm ja Dios jyʉna'añ es myʉmʉdoodʉp.

Jesús ya'amdoy es dya'ixudut tu'ugu muj'ajtan

²⁹ Es ko ja ja'ayuty 'yaknaymyúkuđu ma Jesús, net ja Jesús jyunañ:

—Yu ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap, yu'u axuk ja'ayuty es t'amdowđu yu ijxwu'amun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtan. Per kyaj yajmo'oyut ja wiinkpu ijxwu'amun, je'eyu éxtum 'yijty ja Jonás, Diosu kyugajxpu. ³⁰ Paaty du'un éxtum ja Jonás oj ya'ixy es yajnija'aju mut ja ja'ayuty di'ibu ijttu jap Nínive, nandu'un uj, ja Naxwíñđu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'ita'añats éxtum tu'ugu ijxwu'amun mut ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap.

³¹ Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yu toxytyujk di'ibu jékyup yajkutujk ma jumboj myiñ, jikyryukaamp ti'igyu mut ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap es yu'u dyajniguxu'ugut ko pekymyut di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu'u jagam tsooñ es tmadowa'añ ja rey Salomonk ja kyajxwíjun. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtan kudiinam ja rey Salomonk. ³² Es ko ja ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibu jékyup ijttu jap Nínive kajpn, nandu'un jyikyryáktut ti'igyu mut di'ibu tyam jiky'ajttap, es yu'ujuty nandu'un dyajniguxu'ugudut ko pekymyut ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu Nínive ja'ay tmadoo'íttu ja Jonás ja 'yayuk es jyodumbijttu. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtan kudiinam ja Jonás.

Lampru éxtumu ijxpajtan

³³ 'Ni pán tkayajtoye'eky tu'ugu lampru es tku-jiidsut. Yu'u yajpajtakp kujxm es jyájut muk jap tugoty es di'ibu tujkup wa'ats 'yíxut. ³⁴ Es

pun ja xprujkun di'ibu m'axájur oy yu'u, ya-jwa'adsur tugekyu mjot mwinma'añ éxtum ja oybyu lampru tkude'xy tugekyu ja tujk es wyu'umut wa'ats. Per pun ja xprujkun di'ibu m'axájur axuuk yu'u, ya''axuugur tugekyu mjot mwinma'añ éxtum tu'ugu lampru axuukru di'ibu kyaj mbaat yajxon kyude'xy. ³⁵ Paaty éxkum es kadiibu tadu xprujkun di'ibu m'axájur jyátut éxtum ja lampru axuukru es ma'at. ³⁶ Wa'an twe'emy éxtum ja lampru di'ibu wa'ats es oy, mut ko du'un yu mwinma'añ wyu'umda'ayut wa'ats es oy, éxtum ko ja oybyu lampru tkude'xy tugekyu ja tujk es kyaj wye'emy ni ti kugoots.

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptugóty ya'xprujktur

³⁷ Es ko ja Jesús tmugajxtaay, net tu'ugu fariseeu wyooju kaabyu, esu Jesús tyujku jap tugoty es ñaxwe'tsy meesu winduuy. ³⁸ Es ja fariseeu muk tja'aju ko t'ijxy ko Jesús kyaj tkuyduuñ ja fariseeu kyostumbru ko kyaydyu koonum wa'ats wa'ats kyubujtu. ³⁹ Es ja Windsún Jesús jyunáñ:

—Miits fariseeuty xyajwa'atstu wingujxy yu mvasu es yu mdexy. Es nandu'un miits mdsi'i mxutstu es mnaywyítudu yajxon es du'un mguxu'aktu mnikujxy tsuj. Per mjodoty mnaywyinnaxuja'ap es mmaadsaamp esu axuukru mwinma'añ xymyudattu. ⁴⁰ ¡Kujuunuty miidsuty! ¿Kyaj xñijáwudu ko di'ibu tu dyajkoj wingujxy nandu'un jodoty dyajkoj? ⁴¹ Mudundu miidsuty yu Dios mut wina mjot, es du'un tugekyu wyu'umda'ayut wa'ats.

42 'Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko miits myo-jxtap yu xu'uk es yu ruudu es tugekyu aay ujts, es kyaj xykyuydyundu éxtam tyu'ajtanaty es nan kyaj xytsyoktu ja Dios. Jawyiin tsoktu Dios es xykyuydyúnat di'ibu yajnigutujkup es oy nandu'un xytyukwinyóxtat.

43 'Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko m'u'uñaya'andu jap tsajptugóty ma oybyu uñaabyajn, es myajkajxpo'xa'andu tu'aay mat ja windsu'kun. 44 Puroobu miidsuty, ja'a ko du'un m'ittu éxtam ma tu'ugu o'kpu tu ñaxtuku es kyaj ya'ijxwu'umdu, es ja ja'ay ñaxtu nikujxy es ni tkanijáwudu ko jap ja o'kpu.

45 Net 'yadsooy tu'ugu ja'ay di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp:

—Ya'uxpukpu, ko du'un tu mjuna'añ, xywyingajxrajtput nandu'un uudsuty.

46 Es ja Jesús jyunañ:

—Puroobu nandu'un miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukp, ja'a ko xytyuktsumu'ukt tu temy ja ja'ay di'ibu kyaj tmamada'agut, es miidsuty ni je'eyu mguwa'xyru xykyatukpuduku. 47 Puroobu miidsuty, ja'a ko myajkojtu ja o'kpu kyupotsy ma yajnaxtuk ja Diosu kyugajxpu di'ibu m'aptuk ya'o'ktu. 48 Du'un yajjaygyúku ko miidsuty ti'igyu mat di'ibu tyuundu ja m'aptukaty. Yu'ujuty dya'o'ktu ja Diosu kyugajxputy es miits xya'óyadu yu kyupotsy. 49 Paaty ja Dios tu jyuna'añ mat ja wyiyy'ajtan: “Ngáxupts ja ngugajxyuts es yu n'apóstulaty, es nija'ajuty xpyajúdtat es nija'ajuty xya'oogat.” 50 Es ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttap, ja Dios 'yamdeepy es xykyubáttat ja

ñe'pyñ ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktu extu ma naxwíñudu tsyondaky, ⁵¹ extu Abelu ñe'pyñ extu jabaat ma Zakariius di'ibu ya'o'ktu muj tsajptujk winduuy es artal uxku'uy. Paaty nandu'un n'anuumu ko ja Dios ttukkumadowa'anat yu ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttap nidagekyu ja Diosu kyugajxpu di'ibu ya'o'ktu.

⁵² 'Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap, ja'a ko tu xyja"abeky ja awatsn di'ibu ya"awatsypy ma ja'ay tmamadowdu ja Diosu 'yayuk. Ni miits mgatákuu es xyu"aduktu púnuty jatukuyándap.

⁵³ Ko ja Jesús tso'onnu, net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktap jyantsyiyot'ambujktu waanu ni'igu mut yu'u, es oymyaaty dyajtuuy kanak nax, ⁵⁴ es t'uxta'ay ja winma'añ wi'ix dyajka'ajut es tni'uunat.

12

¹ Es waanu ni'igu ja'ay jyantsyñaymyujkuu kanak mil es jyantsyñay'adijmujkunu es ñaydyukta'anunudu. Es ja Jesús t'anmaay jawyiin ja 'yuxpujkputy:

—Naygywentu'átudu miidsaty es kadiibu mnaydyuk'ya"axuugudut mut ja fariseedyu lyevaduuru, di'ibu 'yandijpy ja wyinma'añ éxtumu ja'ay di'ibu nay'andíjudap jyiky'attu tuy'ajtan muut. ² Tugekyu di'ibu ijtp yu'utsy tyam, óknum yajpaadut. ³ Es di'ibu tu xykyajxy ayu'udsyu koots, yajnijá'adyaapy xuñ ma nidagekyu ja'ayuty.

Pún yajtsu'ugup

⁴ 'Miits mǎgu'uktǎjkaty, tyam n'anǎmǎdu ko kyaj xytsyǎ'ǎgǎdǎt di'ibǎ nini'x ya'e'kypy es óknǎm kyaj mbaat ti tnaktyúñ. ⁵ N'anǎmǎdu di'ibǎ mdsǎ'ǎgǎdǎp: tsǎ'ǎgǎdu Dios di'ibǎ ko tǎ trǎjku ja ja'ǎyǎ jyiky'ǎjtǎn, myǎdǎjtr ja kutujkǎn es pyǎjta'ǎgǎt mǎ ja ayoodǎkn. Tǎy'ǎjtǎn, tsǎ'ǎgǎdu yǎ'ǎ.

⁶ 'Tyo'ktǎp ja ja'ǎyǎ mǎgoxk ja joonu'unk mǎt majtskǎ meeñu'unk, ¿kǎdii? Es ja Dios kyaj tjǎ'ǎydyǎgóy ni tu'uk yǎ taadǎty. ⁷ Katǎ miits mdsǎ'ǎgǎdu. Dios ni'igǎ miits mdsókǎdu kǎdiinǎm mayǎ joonu'ungǎty. Pes extǎ mwaay Dios ya'ijtypy mǎdsyoy.

Pǎnǎty ja Jesús 'yǎxkǎjptǎp mayjya'ǎyóty

⁸ 'Es n'anǎmǎdu ko nidǎgekyǎ ja'ǎyǎty di'ibǎts xy'axǎjǎp éxtǎmǎ wyindsǎnǎn yǎ mayjya'ǎyóty, ǎjts, ja Naxwíñǎdu Ja'ǎyǎdyǎ Kyudǎnaabyǎ, nǎndǎ'ǎnǎts n'axǎjǎ yǎ'ǎjty mǎ ja Dios 'yity mǎt ja 'yǎnkǎs. ⁹ Es di'ibǎts kyaj xy'axǎjǎ mayjya'ǎyóty yǎ naxwiiñ, ǎj kyajts n'axǎjǎ nǎndǎ'ǎn mǎ ja Dios 'yity mǎt ja 'yǎnkǎsǎty. ¹⁰ Es oytyim pǎnǎty di'ibǎts ǎj, ja Naxwíñǎdu Ja'ǎyǎdyǎ Kyudǎnaabyǎ, xykyǎjxǎtrǎp axǎuk, mbaat yǎ'ǎ yajme'xy. Per di'ibǎ myǎ'ǎdugeepy myǎgǎjxtǎgeepy ja Espírítu Santǎ, yǎ'ǎ mǎt ñǎybyektyúkdǎt es ni nǎ'ǎ Dios kyapojpǎmǎ'xǎdǎt.

¹¹ 'Es ko ja ja'ǎyǎty myǎjnǎjxǎdǎt mǎ ja teedyǎty, o mǎ ja justísǎty, o mǎ ja di'ibǎ ni'igǎ myǎjty ja kyutujkǎn, katǎ mnaydyukjotmaydyúñǎty wi'ix m'adsówǎt o wi'ix mjǎnǎ'ǎnǎt, ¹² ja'a ko yǎ Espírítu Santǎ yǎ'ǎ mmo'oyǎdǎp ja ayuk wi'ix mjǎnǎ'ǎnǎt.

Kudsǎ'ǎgu ja mǎkja'ǎy'át

¹³ Net tu'ugū ja'ay t'anmaay ja Jesús:

—Ya'uxpɔjkrɔ, anuunuts ja nmuga'ax es dya-jwa'xut ja kuma'añ esuts xymyo'oyut di'ibuts ɔj xypyatp.

¹⁴ Es ja Jesús 'yadsoojɔ:

—Mexy, ɔpánuts ɔj tɔ xypɔjta'aky éxtumu fwezɔn o di'ibu yajwa'xɔp ja kuma'añ?

¹⁵ Nandu'un ja Jesús t'ak'anmaaydyɔ ja ja'ayuty:

—Ixtɔ es naygywentɔ'átudɔ miidsuty es katɔ xy'adsoktɔ ni tii, ja'a ko kyaj ja'ay yu'ayɔ ttim-tukjiky'aty ko mayɔ pyajta'aky tmɔdaty.

¹⁶ Net ja Jesús tɔajtáky tu'ugū ijɔpajtɔn:

—Tu'ugū yedyɔjk mɔkja'ay 'yijty. Yɔ pyajta'aky jantsy wyindɔ. ¹⁷ Ta ja mɔkja'ay ja wyinma'añ dyaj'yo'oy: “¿Tits ndúnɔp? Kyajts nmɔdaty mɔts nbɔjku'ugudɔ tyadɔ pɔjta'aky.” ¹⁸ Es dyaj'yo'oy ja wyinma'añ, ta jyɔnán: “Tɔts nnijawɔ tits ndúnɔp. N'ok'yajɔde'egyɔdsɔ tyadɔ ndsa'xɔts es ngójɔdɔts waanɔ mɔj. Es jáɔts nbɔjku'ktɔ'ayut tɔgekyɔ di'ibuts tyam tɔ nyajɔde'eky es tɔgekyɔ di'ibuts nmɔdajtyɔ. ¹⁹ Nétɔts nnay'anuunɔdɔt: Mmɔdajtyɔ may pɔjke'eky di'ibu myajtúnɔp kanɔk jɔmɔjt. Po'x. Kay uuk. Jotkujk'át.” ²⁰ Pɔrɔ Dios 'yanmaayɔ: “¡Winma'añdyúk! Tyadɔ ux m'ooga'añ, es di'ibu mmɔdajtyɔ pɔjke'eky, ɔpán myuɔwɔ'umɔp?”

²¹ Es ja Jesús 'yakjɔnán:

—Es dɔ'un jyátɔt ja ja'ayuty nidɔgekyɔ di'ibu pyajta'aky ñipɔjkɔajttɔp kyɔ'ɔm oy'ajtɔngyɔjxm, pɔr kyaj tɔipɔjkɔáttɔ ja oy'ajtɔn mɔ Dios.

²² Oknɔm ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpɔjkrɔty:

—Pɔáty n'anuunɔdɔt miidsuty, katɔ xywyinmaydyɔ di'ibu mɔjɔ'xtɔp es di'ibu

mwit'áttap. ²³ Pes mat yu'ayu yu mjiky'ajtan es yu mnini'x di'ibu Dios tu mdukmay'átyuty, yu'u du'un ni'igu oy kudiinam ja mje'xy mbeky esu mwit mnijam. ²⁴ Ixtu jeeky. Kyaj ñi'iptu es kyaj tsyiktu es kyaj tmudattu tsya'x es wi'ix ja Dios myo'oyuty ja jye'xy. ¡Es miidsuty ni'igu mjantsyyajtsóktu kudiinamu jeegyuty! ²⁵ Ni pan miidsuty mbaat kyaj ñayyajjiky'átyuty waanu jeky, oy muk mjanayjyotmaydyuunabu. ²⁶ Es pan kyaj mbaat xytyundu tadu di'ibu waanu, ¿ti ko mnayjyotmaydyúnudu mat ja wiinkru?

²⁷ 'Ixtu wi'ix yoñ ja puju. Kyaj tyundu es kyaj tya'aktu. Per n'anumu ko ni ja rey Salomonk mat tugekyu tsuy'ajtan, kyaj dy'unuty éxtam yu'u. ²⁸ Es panu Dios yajpijpy yu puju di'ibu pi'tsp poján es jakumbom yajno'knu, ¿ti ko kyaj xymyubuktu es udsajtam yu'u xywyítxam? ¿Ti ko miidsuty je'eyu waanu xymyubuktu? ²⁹ Katu mjotmay'ooktu es katu xy'uxta'aydyu ti mju'xtap es ti m'uuktap. ³⁰ Tay'ajtan ko yu ja'ayuty di'ibu kyaj tmudúñ ja Dios, yu'ayu sitay naydyukjotmaydyuunap tugekyu tyaadu. Per miidsuty katu du'un xytyundu, ja'a ko Dios Teety yu'u mDeety'ajttap es yu'u ñija'ap ko mdugoy'ajtxabu tyaadu. ³¹ Naydyukjotmaydyúnudu miidsuty es mjiky'áttat éxtam ja Dios dyajkutíky, es net yu'u mmo'oyudat tugekyu di'ibu mdugoy'ajtxap.

³² 'Katu mdsu'ugudu. Ujts miits ngwentu'áttap éxtam ja borreegu kwentu'ajtpu tkwentu'aty ja byorreegu. Nandu'un yu Dios Teety 'yoyjya'ap es myajnajxadat ma yu'u yajkutíky.

Pujka'uktu ja m'oy'ajtan tsajpótm

³³ Tooktə di'ibə mməɗajttəp, es mo'oydyə di'ibə təgoy'ajtxəp; tukjottəgoydyə abujkən di'ibə ni wi'ix kyajátut, ja oy'ajtən jam tsajpótm, mə kyaj tyákut ja ma'tspə es ni tii di'ibə yajwindugóyər.

³⁴ Mət ko mə xymyɗdaty pəjke'eky yə m'oy'ajtən, nan japə mjot mwinmə'añ 'yity.

³⁵ 'Nayjyujp'ixudə mət ja mlamprə es xyajtóyut.

³⁶ Də'ən éxtəmə po'oduumbə di'ibə 'yawijxyy yə wyindsún ko jyəmbítut mə tə 'yotsy pəjkpə nigaabyə, es netyə dya'awa'adsət ja təjk əə ko kyugajxət. ³⁷ Jotkujk yə po'oduumbə di'ibə ja wyindsún pátəp wiyj ko jya'tut. Təy'ajtən n'anəmmudə ko ja wyindsún dyajnaxwaadsət mə ja meesə es twingə'uyut es dyajkáyut.

³⁸ Es oy jya'tut tsu'pən, o kajamóñm es yajpraadət wiyj, jotkujkə tadə po'oduumbə. ³⁹ Es mnijə'adəp miidsəty kooxyəp yə kudəjk tnijawə ti oorə jya'tut yə ma'tspə, nétxyəp 'yity wiyj es kyajxyəp ja toombə tyəkə. ⁴⁰ Miidsəty nandə'ən nayjyujp'ixudə, ja'a ko kyaj xyñijáwudə nə'a əj, ja Naxwíñudə Ja'ayədyə Kyudənaabyə, njə'tudəts.

Oydyuumbə es di'ibə kyaj

⁴¹ Net ja Peedrə dyajtəy:

—Windsún, ¿ti tə xpyujta'agyə tyədə iixpajtən je'eyə mət ədsəty, o mət nidəgekyə ja'ay?

⁴² Es ja Jesús jyənáñ:

—N'okpəjtákəm tu'ugə kudəjk tmədaty tu'ugə tyuumbə di'ibə kuwiyj es tyiimpy ti wyindsún tsyejpy. Ta ttukmənikaagə ja tyəjk es dyajkáy dyaj'uugət ja po'oduumbəty di'ibə jam. ⁴³ Jotkujk ja tuumbə ko ja wyindsún jya'tut es pyaadudət tkuydyúñ di'ibə tə yajtuknipéky. ⁴⁴ Təy'ajtən

n'anuumudū ko yū windsún ttuknipákudūp tūgekyū di'ibū myudajtypy. ⁴⁵ Per pūnū tadū po'oduumbū jotjūnāāmp: “Yū nwindsúnats kyaj tsoykja'tā'añ”, es net axūuk ttuuñ ja wiinkpūty ja po'oduumbū, es yū'u je'eyū kyaa'y 'yuknū es myúkūnū. ⁴⁶ Ko ja wyindsún jya'tūt ja oorū mā yū'u kyaj tūjp'íxy, net tyukkumūdówdūt jantsy māk es yajpūjtā'agūt mā ja ja'ay di'ibū kyaj tkuydyundū 'yayuk.

⁴⁷ 'Ja'a ko yū po'oduumbū di'ibū ñija'ap wi'ix yū wyindsún tjetseky es kyaj dū'an tkuydyūñ es kyaj tmūmūdoy, nandū'un yajtukumūdówdūt māj. ⁴⁸ Per ja po'oduumbū di'ibū kyaj tnijawū wi'ix tteky ja wyindsún es ttuñ di'ibū nitūjkūp ja tūydyu'unūn, je'eyū waanū yajtukumūdówdūt. Ja'a ko di'ibū wyindsún tū myo'oyūty yū kyutujkūn, yū'u ana'amūdūp māk ja wyindsún, es di'ibū ni'igū yū kyutujkūn tū myo'oyūty yū wyindsún, nan ni'igū 'yana'amūdūt.

Jesuskūjxmū ja'ay yajtsiptúkūdū

⁴⁹ 'Tūts nmiñ naxwiñ es nyajmíñats ja jūn. Es njantsytsyékūts esxyūp tyam tyoy. ⁵⁰ Koonūmts n'ayówdūts, es njotmay'oogūds extū ko ya-jkuydyūnūt. ⁵¹ ¿Tii mjūnāndūp miidsūty kots ūj tū nmamíñ yū jotkujk'ajtūn yā naxwiñ? ¡Kyaj dyū'unūty! Je'eyū jotmay nyajmiiñats. ⁵² Tyam ñaywya'xa'anūdū ja'ay di'ibū nimūgoxk ijttūp mā tu'ugū tūjk. Nidūgūuk tmūdsip'aty ja nimajtskrū, es ja nimajtskrū tmūdsip'aty nidūgūukrū. ⁵³ Ja teety ttuk'ak'aty ja myāānk, es ja māānk ttuk'ak'aty ja tyeety; es ja tāāk ttuk'ak'aty ja ñūx,

es ja nux ttuk'ak'aty ja tyaak; es ja xekxy naydyuk'ak'ajtudup ak ja'ajuty.

⁵⁴ Jesús nandu'un t'anmaay ja ja'ay:

—Ko miits xy'ixtu yu yaak pyude'eky ma xuu tsi'iity, net mjana'andu: “Tu'ujaamp”, es net tyu'uy. ⁵⁵ Es ko jyambojy, net mjana'andu ko 'yana'añ, es net 'yañ. ⁵⁶ Miidsaty di'ibu nay'andíjudup es jyiky'attu tyy'ajtan muut, mnija'adup wi'ix jyata'añ ko pyojy es ko yaak pyude'eky, ¿ti ko xykyanijawudu di'ibu Dios tyiimpy tyam ma miidsaty? ⁵⁷ ¿Es ti ko miidsaty ku'am xykyapayo'oydu éxtam pyaadyaty?

⁵⁸ Ko pan mni'uunudut es mnajxta nimajtsk ma ja kuduunk, nik oy ko mut mnayya'óyudut tu'am, kadiibu mnaymyanujxudut ma fwezán, ja'a ko yu fwez mguyákudup ma polasiia, es mbujta'agudut pujndugoty. ⁵⁹ N'anuumuts mij, ko jap mdáku, nétnum mbadsámut koonum xykyubajtta'ayut tugekyu.

13

Tsojkup es njodambijtum

¹ Net ja ja'ay tnimiindu ja Jesús es ttukmumadyaktu éxtamu Pilatu 'yadu'atsy ko dya'eeky Galileeu ja'ayuty ma ja artal ko Dios twindsu'ugudu. ² Es ja Jesús jyunañ:

—¿Mjanándup xytyijy miidsaty ko ni'igu pyekyjya'ayudy tyadu Galileeu ja'ayuty di'ibu o'ktu es kyaj dyu'unuty ja wiinkru Galileeu ja'ayuty? ³ Kyaj tyuy'ajtanuty. Per pan kyaj miits njodambittu, nandu'un mdugooydya'aydyut. ⁴ Es maanum yu potsyu kujxmbu di'ibu xuy'ajtyru

Silo'ee jyity es dya'e'ky nimajmókx tūgūk ja ja'ay, ģmjnándup xytyijy miidsaty ko ni'igū yū'u pyekyjya'ayuty es kyaj ja wiinkpū ja'ay di'ibū Jerusalén es kyaj 'yo'ktū? ģKyaj tyūy'ajtūnuty!
 5 Per pūn miidsaty kyaj mjodūmbittū, nandū'an mdūgooydya'aydyut.

Iigū kepy éxtamū ijsxajtūn

6 Net ja Jesús tṛajtáky tu'ugū ijsxajtūn:

—Tu'ugū yedyūjk tmūdaty tu'ugū iigū kepy mā ja kyam, es oj ņejxy es t'ixā'añ pūn jamū iigū tsā'am. Es ni ti tkapaty. 7 Net t'anmaāy ja ja'ay di'ibū kywentū'ajtypy ja iigū: “Ix. Tyámuts tūgūk jūmūjt kujk nmiñ es n'ūxtā'ayudsū tyūmbū tadū iigū es kyajts ti nbaaty. Tim po'tū'ak. Kūdiibū je'eyū 'yadsíput.” 8 Es ja ja'ay di'ibū kywentū'ajtypy ja kam 'yadsooy: “Windsán, wa'an t'ak'ity jatuk jūmūjt. Tyámuts ja nax ndaj'yúngūt es mbūjtā'agūduts ja abu'udū. 9 Es kots dū'an ndúnat, net n'ijxūm kooxyūp nyajtūmp'átūt mā tadū jūmūjt myiñ. Es pūn kyaj, ta xpyyo'tū'ugūt.”

Jesús dya'agūda'aky tu'ugū toxytyūjk jūdsūguty

10 Es mā tu'ugū saābudū xūū ja Jesús ya'ūxpeky mā ja tsajptūjk, 11 es ta tu'ugū toxytyūjk di'ibū pūjkūp mājmókx tūgūk jūmūjt. Yū ka'oybyū tū yajwū'ūmūnū jūdsūguty, es kyaj mbaāt ņākytyūy.
 12 Es ko ja Jesús 'yijxū, net oj dyaxū es 'yanmaāyū:

—Ūjts tyam mij nya'agūda'agūp.

13 Es net ja kyū'u ttuknikooñ ja toxytyūjk, es net ja ņini'x tyūdaāy. Ta ja toxytyūjk t'awdajty ja Dios. 14 Es jyot'ambejky ja di'ibū ijtp windsán mā ja tsajptūjk, ja'a ko Jesús tū dya'agūda'aky

mā saabudu xuu tadu toxytyujk. Es ja tsajptujku ñwindsún t'anmaay ja ja'ayuty:

—Tu'uk tu'ugu samaan tadjuk xuu mbaat mmindu es m'aguda'aktut, per saabudu xuu kyaj mbaat.

¹⁵ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Miidsuty di'ibu nay'andíjudup es jyiky'attu tuj'ajtun muut, ¿ti kyaj miidsuty saabudu xuu xymyugájudu mburru es ja mdsajkaa es xyajnjxtu nu'ukru? ¹⁶ Es tyadu toxytyujk yu'u Abraanu tyuump 'yaats, es ja mujku'ugórk Satanás tu ya'ityuty mudu tadu pa'am majmókx tuguk jumajt, ¿ti ko kyaj 'yaguda'agudu tyadu toxytyujk saabudu xuu?

¹⁷ Es ko du'un ja Jesús jyunáñ, nidagekyu myadsip tsyoyduundaaydyu, es ja ja'ayuty di'ibu tu tmadoy xyondaktaaydyu mut ja muj'ajtun di'ibu Jesús tu ttuñ.

Mortás tuumt éxtum ixpajtun

¹⁸ Net ja Jesús jyunáñ:

—¿Wi'ix ya'ixy ja Diosu kyutujkan, es tits mbaat muut nyajkiixyu? ¹⁹ Du'un éxtum tu'ugu mortás tuumt di'ibu tu'ugu yedyujk tu twujy es yajnijeepy mudu nax, es yoñ éxtum tu'ugu kepyun es ja joonuty trujta'aktu pya'an mā tadu xye'entsy.

Levaduuru éxtum ixpajtun

²⁰ Es 'yakjunáñ ja Jesús:

—¿Ti mbaat mut kyijxyu ja Diosu kyutujkan?

²¹ Du'un yu'u éxtum ja levaduuru di'ibu tu'ugu toxytyujk pyujtákyu mā mayu arinu es ttuk-tij'yo'oy koonum ñaydyuktujkadya'ayuty.

Tujk aa xu'utspu

²² Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u, ñejxy Jerusalén es ñaxy kajpngajpn es ya'uxpeky. ²³ Es nidu'uk yajtuuj:

—Windsún, ¿je'eyu niwaanu di'ibu nitsokp?

Es ja Jesús 'yadsooy:

²⁴ —Jottugoydyu es mdúkadut ma tujk aa xu'utspu, ja'a ko may ja ja'ay tyukaya'andu, es kyaj mbaat tyúkadu. ²⁵ Es ko ja kudujk pyudu'ugut es dya'adúkat ja tujk aa, net miidsuty di'ibu jap taja'p kyóxtup ja tujk aa, es mjuna'andut: “Windsún, ya'awa'ats ja mdujk esuts ndúkadut.” Es ja kudujk 'yadsówt: “Kyajts nnijawu mbún miidsuty es ma mdsoonda.” ²⁶ Es miidsuty xy'anuumut: “Ʋdsajtum oj n'okka'ayumbu ti'igy, es mijts xya'uxpajk ngajpnótyuts.” ²⁷ Es yu kudujk m'adsówdut: “Tu n'anuumudu ko kyajts nnijawu ma mdsoonda. juga'aktu ja yaa nidugekyu miidsuty pojpu tuumbuty!” ²⁸ Jam ma ja'ay jyu'uy ya'axtat es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on, jam nandu'un miits m'ittut ko xy'ixtat yu Abraan, Isaa esu Jakoob es nidugekyu Diosu kyugajxpu ma Diosu kyutujkun, es miits myaj'yojkrudsamándup taja'p. ²⁹ Es ja ja'ay myina'andu jagam ma xuu pyudsemy es ma xuu tsyi'ity es ma jamboj es ma yukpoj, es ñaxwaatstat es kyádyut ma Diosu kyutujkun. ³⁰ Es ta di'ibu tyam ux'ok, yu'u nujxtup jawyiin; es di'ibu tyam jawyiin, yu'u ittup ux'ok.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

³¹ Es net jyajttu nija'ajuty ja fariseeuty, es t'anmaaydyu ja Jesús:

—Tsoon ja yaa, ja'a ko ja Eroodus mya'oogánup.

³² Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Nujx anuumudu tadu wax kots uj njuna'añ: “Ûjts nyajpudsamaambuys yu ka'oybyu es nya'aguda'agudats yu puma'ay, es nyajkuxa'añats yu nduunguts extu ko Dios jyuna'anatnam.”³³ Es mbaadats nyaj'yo'oyudats ja ndu'u extu koonamts nja'tudats Jerusalén. Mat ko kyaj mbaat tu'ugu Diosu kyugajxpu 'yeeky pan kyaj jyaputy Jerusalén.

³⁴ Es ja Jesús 'yajaknañ:

—Miits Jerusalén ja'ayuty, miits mya'oktup yu Diosu kyugajxputy es xukyuka'atstu ja di'ibu Dios kyejxupy. Kanak ok miidsuty njayajmuka'añ éxtumu tuttaak dyajmiky ja tyutku'unguty kyaknbatkup, per kyaj xukyupujktu.³⁵ M'ixtup miidsuty ko yu mdujk wu'ama'añ kubak. Es n'anuumudu ko kyajts xyñaky'ixtat extu ko tpaadat ja xuu es miits mjuna'andat: “Dios kyunu'xup ja di'ibu miimp Nindsun'ajtamgyujxm.”

14

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix

¹ Ma tu'ugu saabudu xuu ja Jesús ñejxy kaabyu ma tu'ugu windsun fariseeu tyujk, es támdam pya'ixyuty yu wiinkpu fariseeuty. ² Es jam Jesús wyinduuy tu'ugu puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix. ³ Net ja Jesús dyajtuy ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktup:

—¿Ti ja ana'amun yajkutijkyry, es nya'agudakum ja puma'ay ma saabudu xuu, o kyajm?

4 Es yu'ujaty wya'umdaaydyu amoñu. Net ja Jesús tku'anitooñ ja puma'ay es dya'agudaky, es t'anmaay es ñajxat. 5 Net ja Jesús t'anmaay ja fariseeuty:

—Pun miidsaty yu m'u'unk o mdsajkaa kunajxp ma tu'ugu nadajñ, ¿ti kyaj mij xyjuudat pójun, oy jyatimsaabuxujaty?

6 Es kyaj 'yadsoojambijttu ni wi'ix.

Yajwóy ma pɔjk ukun

7 Es ko t'ijxy ja Jesús yu ja'ayuty di'ibu tu yajwóy ko twin'ixtu yu uñaaybyajn di'ibu windsu'kun muut ma meesu, net myooyudu tadu kajxwíjun:

8 —Ko pún mwówudat ma tu'ugu xuu ma ja'ay pyuka'añ, katu m'u'uñu ma ja uñaaybyajn ja jup'ámbu. Mbaat myiñu wiinkpu ja'ay di'ibu ni'igu muj ijtp es kudi mij, 9 es ja kudujk m'anuumudat: “Wa'tsu'uk jaa es yu ja'ay 'yu'uñu.” Es mij mnajxat mut ja tsoydu'un extu jam ux'am, es m'u'uñu. 10 Tyam ngajxwijy es ko myajwówut, u'uñu jam ux'am. Es ko myínut di'ibu tu mwóyuty, net m'anuumudat: “Mutnaymyaayubu, nax yamdsu ma uñaaybyajn di'ibu myudajtypy ja windsu'kun.” Es du'un xy'axájut ja windsu'kun ma ja ja'ay 'yu'uñudu mut mij ma ja meesu. 11 Di'ibu naymyujpújtáku, yu'u Dios puwijtsu; es di'ibu naybyujtáku yuunk naxuyy, yu'u Dios ya'ítu muj.

12 Es ja Jesús t'anmaay nandu'un ja kudujk di'ibu tu twoy:

—Ko xywyówut ja ja'ay kaabyu, katu xywyowdu yu mmunaymyaayubu es ja mmugu'uktujk, o mmdujkra'a, o mukja'aydyujk, di'ibu óknum mij

mwówudup nandu'un. ¹³ Kyaj dyu'unuty. Ko ja'ay xywyówut ma xuu xytyuna'añuty, mwówup ya ay-oobu ja'ay, ya uxneybyu es ya wiintspu. ¹⁴ Pün mdi-imbyu du'un, mgunu'xudup ja Dios, ja'a ko yu'ujuty kyaj mbaat dyajjambítu. Dios myajjambijtxudup ma naty jyikypyeky ja ja'ayuty di'ibu jiky'ajttup tũy'ajtun muut.

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹⁵ Es ko tũdooy ya tyaadu, tu'ugu di'ibu naty jam uñaapy ma ja meesu t'anmaay ja Jesús:

—Jotkujk di'ibu kaapy ma ja Diosu kyutujkun!

¹⁶ Net ja Jesús jyunáñ:

—Tu'ugu kudujk ttuna'añ tu'ugu muj xuu. Net twooy may ja ja'ayuty. ¹⁷ Es óknũm ma ja oorũ tpaty ma 'ya'ux'ata'andu, tkejxy tu'ugu tyu-umbu es t'anũmũt ja ja'ayuty: “Mindu. Tu net yajrũjtakta'ay tũgekyu.” ¹⁸ Es nidũgekyu di'ibu tũ tway jyunandu: “Du'un xy'oknama'xut.” Tu'uk jyunáñ: “Ja'a ko tyámũts tũ njuy tu'ugu nax, es yu'ũts nũjx n'ixa'añ. Tunu may'ajtun, du'un xy'oknama'xut.” ¹⁹ Es jatu'uk jyunáñ: “Yu'ũts tũ njuy mũgoxk mankwernu yuubu, es yu'ũts nũjx n'ijxmatũs'añ pũn yuup. Tun may'ajtun, du'un xy'oknama'xut.” ²⁰ Es jatu'uk jyunáñ: “Tyámũts ndimpũjktay. Kyajts mbaat nnejxy.” ²¹ Es ko ja tuumbu jyumbijty, net ja wyindsũn t'anmaay tũgekyu. Net ja wyindsũn 'yajku, es t'anmaay ja tyuumbu: “Nũjx tyamyu woomúk ya ja'ayuty di'ibáty muj tu'aay mutsk tu'aay, es xyajmĩnũt ja yaa nidũgekyu ayooobu ja'ayuty esu uxneybyu esu wiintspu.” ²² Es óknũm ja tuumbu t'anmaay ja wyindsũn: “Tũts nduñ éxtũm tũ mjũna'añ,

es tpnrm 'yak'awa'adsty y lugaar.” 23 Es ja wyindsn t'anmaay ja tyuumba: “Njx, ak'ix m kajpnba'a es m padu'u, es myndt y ja'ay ests y ndjk 'ytst. 24 Ja'a ko di'ibts t njawoy jawyiin es kyaj myinda, tyam kyajts nnakymyo'oyt es kyyt.”

25 Es m tyimnejxy ja Jess, pyanejxyty ja mayjya'ay. Ta ja Jess 'yijxmbijty es jynn:

26 –Pn xyninaambts xtmts y n'xprjkr, jawyiints xytsykt j es knm y mdeety mdaak es mndo'oxy es y m'u'unk es y mmga'axty, es mij k'm. Es pn kyaj d'n xytsyeky, kyaj mbaat m'ity xtmds n'xprjkr. 27 Es kyaj mbaat n'xprjkr'ty pn kyajts xypyadson es mijky'tt xtm tu'ug ja'ay di'ib pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kn tninejxy.

28 'Pn miits nidu'uk mgojaampy tu'ug potsy kjxm, kyaj jawyiin xy'oktnt ja mgwent es xy'ixt wi'ix xya'abaadt? 29 Es pn je'ey t xynidaj ja mbotsy es kyaj mbaat xynkyya'abety, nidgeky ja'ayty mij mdukxi'igdt 30 es jynn'ndt: “Tad ja'ay je'ey t tpojtse'egy es kyaj t'ok'ya'abajn.”

31 'O pn tu'ug rey mt majk mil y syoldaad tsiptuna'n mt jatu'ug rey di'ib mydajtypy i'px mil y syoldaad, kyaj jawyiin tniwinmay pn mada'agp o kyaj? 32 Es pn kyaj, nety tkexy tu'ug kyugajxy ko naty jagmnm myin ja mydsip es t'anmt ko wa'an tme'xy es d'n 'ytt.

33 'Nan nidu'ugty miidsty, pn kyaj xymyastu'uty tgeky di'ib mmdajtypy, kyaj

m̄baat m'ity éxt̄m̄ts ʉj ja n'ʉxp̄jkr̄u.

Kāan tȳgooȳñ̄ ja tȳa'ams'át

³⁴ Ȳu kāan oy. Per p̄un t̄gooȳñ̄p̄ ja tȳa'ams'át, ʉwi'ix m̄baat ñ̄akytyúñ̄? ³⁵ Kyaj ñ̄aky'óȳty, ni m̄a nax es ni m̄a ja abu'ud̄u 'yity niko'obéty. Je'eȳu du'uñ̄u ñ̄at̄gooȳñ̄u. Di'ib̄u m̄dood̄p̄, wa'an t̄jay-gyúkūdu.

15

Borreeḡu di'ib̄u t̄goȳ éxt̄m̄u ijxp̄ajt̄un

¹ Es ja yajkuḡubajtp̄ut̄j̄k es p̄án̄uty 'yandiit̄p̄ pekyjya'aȳty t̄nim̄jwa'kt̄u ja Jesús es t̄m̄dowa'and̄u ja 'yʉxp̄jkr̄un. ² Paaty ȳu fariseēty es ja di'ib̄uty tsajp̄t̄góty ya'ʉxp̄jkr̄t̄p̄ ñ̄ay'anm̄aaȳdu:

—Tȳadu ja'ay 'yaxáj̄p̄ ja pekyjya'aȳty es kyaydȳu m̄uut.

³ Net ja Jesús t̄p̄j̄t̄áky tu'uḡu ijxp̄ajt̄un:

⁴ —P̄un miids̄uty nidu'uk m̄m̄daj̄t̄ypy tuk m̄go'p̄xu m̄borreeḡu es tu'uk tȳgoy, ʉti kyaj xyajw̄u'm̄ud̄u tad̄u maj̄ta'p̄x maj̄mókx maj̄táxkr̄u jam aamyóty es ñ̄ajx xy'ʉxt̄a'ay di'ib̄u t̄u tȳgoy ext̄u ko xyp̄yaad̄ut? ⁵ Es ko xyp̄yaad̄ut, xyp̄ȳjta'agut m̄gejkykȳjxy es mxonda'agut. ⁶ Es ko m̄ja't̄ut m̄a m̄d̄j̄k, xy'an̄ūm̄udu m̄m̄t̄naymyaaȳub̄u es ja m̄m̄d̄j̄kpa'a: “Xonda'akt̄u mat̄ ʉj, ko t̄uts n̄baaty ja n̄borreeḡats di'ib̄u naty t̄u tȳgoy.” ⁷ Tȳy'aj̄t̄un n'an̄ūm̄udu ko nand̄u'an tam ni'iḡu ijt̄ xondak̄un tsajp̄ótm̄ mat̄ tu'uḡu pekyjya'ay j̄yod̄ambity es kyaj mat̄ ja nimaj̄ta'p̄x maj̄mókx maj̄táxkr̄u ja'ay di'ib̄u

nayjya'adup ko jyiky'attu tųy'ajtun mųut es kyaj jyodųmbittų.

Toxytųjk tpaaty ja myeeń  xtųmų ijxpajtun

⁸ O rųn tu'ugų toxytųjk myųdajtypy majk ja meeń es dyajtųg y tu'uk,  ti kyaj dyajtoye'eky ja jyųn es tų kut padų'krų jap tųgoty es t'ųxta'ayųt ody'a'agyų extų ko tpaadųt? ⁹ Es ko tpaadųt, net dyajnaymy kųdųt ja myųgu'uktųjk es ja myųdųjkpa'a, es t'anųmųt: “Xonda'a'aktų mųt  j, ja'a ko tųts nbaaty ja nmeeń di'ibųdsų naty tų nyajtųg y.”

¹⁰ Es ja Jes s jyųna'ań nandų'ųn:

—N'anųmų miidsųty, ta yų ijt xondakųn ma Dios ja 'y nkl sųty mųt tu'ugų pekyjya'ay ko jyodųmbity.

Mixy di'ibų axųk jiky'ajt

¹¹ Net ja Jes s tpajt ky jatų'ugų ijxpajtun:

—Tu'ugų yedyųjk tmųdajty majtskų myaank.

¹² Es ja mutskų t'anmaay ja tyeety: “Tatų, xymyo'oyųpts ja nguma'ańųts di'ibųts  j xypyatp.” Net ja tyeety dyajwa'xy ja kuma'ań es tmooy.

¹³ Es ko waanų 'yijty, net ja 'yu'unk ja mutskų dyajmujktaay ja kyuma'ań, es oj ńųjxnų jagam ma wiink naxw ńųdų. Es jam dyajkųjxtaay ja myeeń mųt ja axųkų jyiky'ajtun. ¹⁴ Es ko ja myeeń oj dyajkųjxtaayń tųgekyų, net myiń ja m k yuu ma tadų naxw ńųdų, es 'yayu'ajpn. ¹⁵ Net t'ųxtaay ja tyuunk ma tu'ugų yedyųjk di'ibų jap kugajpn. Net kyajxų kyamoty es tkwentų' tųt ja ųdsųm. ¹⁶ Esų tadų mixy jantsy yu'o'kųp. Kyaj ti mųut ja jyot dya' tsųt, extų jyajų'x nnų di'ibų dų'ųn kųxų'kp

éxtam tsejtsyun, di'ibun udsam jyux'tup, es ni ti pán kyamo'oyuty.

17 'Net jyotmay'e'ky es jyunañ: “iNun'undsu ndeety tmadaty yu tuumbu ma tyujk es tmo'oy ja kya'ay 'yukun nanaduku es uj ja yaa n'ayoyats mut ja yuu! 18 N'oknaxnats madsu ndeety, es n'anuumudats: Tatú, tuts nduundagóy mut ja Dios es mut mij. 19 Kyajts xyñakyñitaku es mjuna'anat kots mij xy'u'unguty. Axájugats éxtam tu'ugu mduumbu.” 20 Net tyu'udujku es ñejxy ma ja tyeedyu tyujk. Es ko naty myíñam jagam, yu tyeety 'yijxu es pya'ayooju, es ñejxy oj jyuip'yo'oyuty, es 'yaxaju es myunaanu es tsyu'xu.

21 'Net ja 'yu'unk 'yanmaay: “Tatitu'unk, tuts nduundagóy ma Dios es mut mij. Kyajts xyñakyñitaku es mjuna'anat kots mij xy'u'unguty.”

22 Ta ja tyeety t'anmaay ja pyo'oduumbaty: “Juuttu pojun yu wit ja oybyu es tukpajta'aktu. Es mo'oydyu nandu'un tu'ugu kyajiits es yu kyuk, 23 es yajmíndu ja tsajkaa ja ni'xpu es xya'oogut es nga'ay n'úkum es ja xuu ndu'unam. 24 Ja'a ko tyadu n'u'unguts du'un éxtam tu 'yo'knu, es tu jya'ty jatugok. Es tu naty tyugooyñu, es tyam tu nbaadyats jatugok.” Net ja xuu ttuundu.

25 'Es ja 'yu'unk ja ka'axkópk japu naty kamoty tyuñ. Es ko jyajty tujk wingón, net tmadooy ko ja'ay xyu'uxy es 'yatstu. 26 Net dyaxu tu'ugu tuumbu es dyajtuy: “¿Ti tuun jajtup?” 27 Es ja tuumbu 'yadsooy: “Yu m'utsy tu jya'ty esu mdeety tu tni'ana'amu es 'yoogut ja tsajka ni'x mut ko tu jya'ty oy muk.” 28 Es ja ka'axkópk jyot'ambejky. Kyaj jap tyukayáñ. Net ja tyeety pyudseemy es

'yanmaay: “Tuk.” 29 Es yu'u t'anmaay ja tyeety: “Mnija'ap naak jumajtats mij tu nmudũñ, es kyajts mij nmudugoy ni na'a, es ni je'eyats xykyamo'oy tu'ugu tsyibu'unk es ndúnudats yu nxuu mududsu nmutnaymyaayub. 30 Es tyam tu jya'tyu tadu m'u'unk di'ibu mmeeñ axuk tu ttuñ mat ja ku-jeñdyo'oxyaty, es tu xya'eeky yu tsajka ni'x mat ko tu jyambity.”

31 Net ja tyeety jyunáñ: “Nit, mij du'uñum m'ity mat ujts, es tugekyu di'ibats uj nmudajtypy, mijtsu mja'a. 32 Es tyam oy ndu'unum tyadu xuu es nx-ondákum, mat ko tyadu m'utsy du'um éxtum ko tu 'yo'knu naty, es tyam tu jyambity jiiiky. Tu naty tyugooyñ, es tyam tu nbátum jatugok.”

16

Tuumb di'ibu axuk myudiimpy ja wyindsún éxtum ijxrajtan

1 Nandu'un ja Jesús t'anmaay ja 'yaxpajkrutajk:
—Jaa tu'uk ijty windsún makja'ay es myudajtypy tu'ugu tyuumb di'ibu kywentu'ajtypy ja jyiky'ajtan. Es ja makja'ay ya'awa'an ko yu tyuumb ttuñ axuk ja jyiky'ajtan.

2 Net ja wyindsún myujwooy es yajtaaju: “¿Tii dunu tyadu éxtum jyuná'andu mat mijts? N'okwijtsam yu kwentu éxtum tu mduñ, ja'a ko kyaj nnakyyajtuna'añ.” 3 Net ja tuumb ñajyunanu ku'am: “¿Titsu net ndúnup tyam? Yu nwindsúnats xpyajkyambats yu nduungats. Kyajts nmudaty yu mjaa esats nnaxtúnat, es tsoyduumbats nandu'un esats n'amdówat yu

limosnũ.” ⁴ Net ñayjyũnanũ wyinma'añõty: “Tũts nnijawũ wi'ixũts ndũnũt es nmũdũtũdũts pũnũts xy'axájũp mã tyũjk kots ẽj kyaj nduunk nbaãdũt.” ⁵ Net tmũgajxy nidu'uk nidu'uk di'ibũ myũni'xy'ajtypy ja wyindsũn. Ja jawyiinũ dũ'ũn dyajtũy: “¿Nũ'ũn xymyũni'xy'áty ja nwindsũnũts?” ⁶ Es ja'a 'yadsooy: “Ja'ats nmũni'xyũty tũgũk mil litrũ yũ aseytũ oliivũ.” Net ja di'ibũ kywentũ'ajtypy 'yanmaayũ: “Tyãã mneky. U'ũñũ pojũn es yajkoj jatũ'uk es xypũjtã'agũt mil jakujm je'eyũ.” ⁷ Es óknũm dyajtũy jatũ'uk: “¿Nũ'ũn mij xymyũni'xyũty yũ nwindsũnũts?” Es ja'a 'yanmaayũ: “I'px tuktũjk mil kilũ yũ triigũ.” Es ja di'ibũ kywentũ'ajtypy 'yanmaayũ: “Tyãã mneky. Yajkoj ja wiinkrũ es xyákũt je'eyũ i'px majtsk mil.” ⁸ Es ko ja wyindsũn tñija'ajũ, net ñigajxũ oyũ tadũ tuumbũ, ja'a ko kuwijy mũt tadũ wyinma'añ.

Es ja Jesús jyũnãñ:

—Yã naxwiiñ, ta mayjya'ay di'ibũ jiky'ajtp je'eyũ meeñ ttsoktũ es dyajnipata'andũ es myũkjã'ay'ata'añ mũt ja jyiky'ajtũn. Es tadũ adsojkrũ kyuwijyũty wi'ix tyõnũt mã ja wyindsũn es tsyókũdũt ja myũgu'uktũjk. Per ja ja'ayũty di'ibũ tyunãndũp éxtũm ja Dios ttsekyũn, kyaj dũ'ũn 'yadũ'ũtstũ.

⁹ 'Dũ'ũnũts miits n'anũmũdũ ko ja pũjta'aky yã naxwiiñ mã ja ja'ay di'ibáty tyuundũp ja axũk'ajtũn, yajtũndũ yũ pũjta'aky pũn wi'ix ja ja'ay mũt mnaymyáyũdũt es ko naty kyexy, net myajkupũktũt mã ja winũ xũũ winũ tiempũ tsũnãaydyákũ.

10 'Es pán kyuydyiimpy mat ja waanubɛ di'ibɛ ja wyindsán tukmɛ'ijxɛp, nandɛ'un tkuydyúñ mat ja maybyɛ. Es pán toomp waanɛ, nandɛ'un tyoñ mat ja kajaabɛ. 11 Paaty pán kyaj tkuydyúñ di'ibɛ wyindsán tukmɛ'ijxɛp yá naxwiiñ, Dios nan kyaj myo'oyɛdɛt ja jotkujk'ajtɛn jam tsajpótm. 12 Es pán miidsɛty kyaj yajxón xykyuydyundɛ di'ibɛ yɛ mwindsán jya'a'ajtypy, ¿wi'ix xytsyeky es mya-jmo'oyɛt di'ibɛ mij mja'a'átɛp?

13 'Ni pán po'oduumbɛ mbaat tkamɛdúñ matjskɛ wyindsán. Ja'a ko pán tuump yajxón mɛ ja wyindsán ja jawyiimbɛ, kyaj mbaat ñaktyúñ yajxón mɛ ja myɛmajtskrɛ. Es pán ja myɛmajtskrɛ wyindsán tsyejpy ni'igɛ es tyuñ yajxón mat yɛ'ɛ, kyaj mbaat ja jawyiimbɛ tnakymɛdúñ. Paaty n'anɛmɛ miidsɛty ko kyaj mbaat xymɛdúñ yɛ Dios pán mbɛjtákyɛ ja mwinmɛ'añ mɛ ja meeñ.

14 Es ja fariseɛty di'ibɛ 'yadsojktɛp ja meeñ tmɛdoo'íttɛ tɛgekɛ es ja Jesús ttukxi'íktɛ. 15 Net ja Jesús t'anmɛaydyɛ ja fariseɛty:

—Miits mnayyajnáxɛdɛ éxtɛm di'ibɛ jiky'ajtp tɛy'ajtɛn mɛt mɛ ja mayjya'ayɛty. Per ja Dios kyaj mbaat xywyin'ɛundɛ, ja'a ko yɛ'ɛ ñija'ap ja mjot mwinmɛ'añ. Es pán naybyujtákyɛ mɛj, Dios 'yɛxtijpy.

Moisesɛ 'yana'amɛn es Diosɛ kyutujkɛn

16 'Extɛ mɛ jyiky'ajty ja Fwank Yajnbajtrɛ 'yijty ja Moisesɛ 'yana'amɛn es ja Diosɛ kyugajxɛpty ja 'yɛxɛrɛjkɛn. Per óknɛm mɛ yɛ Fwank es tyambaat yajkajxwa'xy ja oybyɛ ayuk di'ibɛ ñigajxyɛ ja Diosɛ kyutujkɛn, es mayjya'ay 'yɛxtaaydyɛp wi'ix agwanɛ tyúkɛdɛt mɛ Diosɛ kyutujkɛn.

17 'Pun kyaj 'yoktuunnu ni tuk peky ja letru di'ibu jyaa'ajtypy ja Moisesu 'yana'amun, jawyiin kyutugóyut ja tsajp esu nax.

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'udu

18 'Pun tu'ugu yedyujk myastutypy ja ñado'oxy es pyeky mut ja wiinkru, yajtugeepy ja rujk úkunu wyindsu'kun. Es di'ibu rujkp mut tu'ugu toxytyujk di'ibu tu ñaymyastu'udyuty, nandu'un yajtugeepy ja rujk úkunu wyindsu'kun.

Mukja'ay esu Lázaru

19 Es nandu'un jatu'uk tmadya'aky ja Jesús:

—Jaa tu'uk ijty ja mukja'ay es ja wyit trujta'aky ak oybyu. Es bom bom jyantsykyay jyantsy'iiky éxtum ja ja'ay xyudúñ. 20 Es jam tu'uk ijty nandu'un ja yedyujk jantsy ayoop es txu'aty Lázaru, di'ibu naty ja nini'x tugekyu ak pu'uts. Es jam yajmastúty ma mukja'ayu tyujk aa. 21 Tyadu ayoobu ja'ay, yu'u jyanayya'utsanu mut ja di'ibu ka'ap ma ja mukja'ayu myeesu. Es ja uk ñiwéyuty majaty ja pyu'uts.

22 'Es net 'yo'knu ja Lázaru, es ja anklus yajnujxu ma ja Abraan 'yity. Net ja mukja'ay 'ye'ky nandu'un, es dyajnaxtukudu, 23 es ñejxy ayoodaknóty. Net 'yijxe'ky es t'ijxy ja Abraan esu Lázaru. 24 Ta yaxkeky: “iApteety Abraan, pa'ayooguts! Kax yu Lázaru es dyajxoogut yu ky'u jujp mut yu nuu es min dyajxeemy yu nya'anuts, ja'a ko nugoots n'ok'ayoonu mak ma tyadu juun.”

25 'Es ja Abraan 'yanmaayu: “Nitú, jamyats ko mij tu m'ity oy ko tu mjiky'aty, es yu Lázaru tu 'yayoy. Yu'u tyam jotkujk'ajtp, es mij m'ayoy.

26 Nandu'un ja Dios tu trujta'aky tu'ugu maj wok

di'ibü abeky xya'ijtäm, es kyaj pún mbaat ñejxy jamdsoo es ni pún yadsoo mbaat kyamíñ.”

27 'Net ja mækja'ay jyúnáñ: “Tunü may'ajtän, apteety Abraan, kax yu Lázarü madsü ndeety yu tyüjk 28 mats nmudaty nimügoxktsü n'utsy, es t'anümmüt kadiibü yaa myínüt nandü'ün mä tyadü ayoodákn.”

29 'Es ja Abraan jyúnáñ: “Yü'ujaty myudajttap di'ibü Moisés es ja Diosü kyugajxru kyuxjaaydyu. jWa'an tpadundu!”

30 'Es ja mækja'ay 'yadsooy: “Tü'yajtän, apteety Abraan. Per pün nidu'uk yu o'krü jyikyryúkat es ñüjxüt mä yu'ujaty, yu'u yajtugajtsxur yu wyinmä'añ.”

31 'Es ja Abraan 'yanmaayü: “Pün kyaj tpadúñ ja Moisesü 'yana'amün es di'ibü jyaaydyu ja Diosü kyugajxru, nan kyájäm tmábúkat oy jyajikyryüjkrü tu'ugü o'krü.”

17

Püroobüty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

1 Jesús t'anümmü ja 'yuxrüjkrüty:

—Taa di'ibü ja ja'ay yajpekytyiimpy. jPer püroobü tadü ja'ay di'ibü yu myügu'uk yajtugeepy!

2 Nik oy es yajrüjta'agüt mejyñóty müt tu'ugü paan yajtuk'yo'ktáyüt es kyaj ko yu myügu'uk dyajtuundügóy.

3 'Mnaygywentü'átudüp mijts. Es pün yu m'utsy mmüdügooyüp, kajxwüj. Es pün jodümbijtp, pojruma'x. 4 Oy mmüdügóyüdüt mij jüxtujk ok tu'ukrü xüü es jüxtujk ok myínüt es jyuna'anüt: “Ma'xkúts”, pes mma'xüp.

Mabujkun muk'ajtn munt

⁵ Es ja apóstaluty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Windsún, tukmabujkats waanu ni'igu.

⁶ Es ja Jesús 'yadsoojm:

—Oyxuup je'eyu waanu xymyudaty ja mabujkun éxtm tu'ugu mutsk mortás pajk, mbaatxyuup xy'anum yu muj kepy: “Nujx m'ity jap mejyñóty”, es mmamadówdm.

Mduumbu tyu'unm

⁷ Pm mmadajtypy miidsaty tu'ugu mduumbu es tsu'pnm ja tuumbu jyambijnm mā mdajk, tñ oj yu'uy kamoty o tñ tkwentu'aty ja mborreegm, m'anum: “Nax tūgoty. U'uñm es mgáyut.” ⁸ Kyaj, ¿kndii? Ni'igu t'anum: “Ya'abaadats ja n'a'ux esats uj n'a'ux'átat. Oknm mbaat mij mja'a xya'abaad es m'a'ux'átat.” ⁹ Es ko tkuydyuñ éxtm tyuk'ane'emyaty ja wyindsún, ¿ti mbaat ja wyindsún jyana'añ: “Dios kujúybm?” Kyaj, ¿kndii? ¹⁰ Nandu'mn miidsaty ko xykyuydyu-unda'ay tūgekyu di'ibm Dios tñ mduk'ane'emyaty, mjna'andm: “Tñ ndu'unm je'eyu di'ibm tñ nyaj-tuk'ana'am.”

Jesús dya'agnda'aky nimajkpm ja'ay di'ibm myudajttm ja lepru pa'am

¹¹ Es ja Jesús tyu'uyo'oy es ñejxy Jerusalén. Jam ñajxy mā ñaybyaadyuty yu Samaaryu mat ja Galileeu. ¹² Es ko jyajty mā tu'ugu kajpn, net tpattm majk ja yedyujk di'ibm myudajttm ja lepru pa'am. Jagam ja tyánudm éxtm jyana'añ ja Diosu 'yana'amn, ¹³ es yaxkaktm:

—Jesús, Windsún, pa'ayoogats mdsaty.

¹⁴ Es ko Jesús 'yijxm, net 'yanmaaym:

—Nujxtu ma ja teety es m'ixudut.

Es ko oj ñujxtu, net 'yagudaktaaydu. ¹⁵ Net tu'uk ko t'ijxy es tu 'yaguda'aky, jyumbijty es ya'axy jyeky t'awdajty ja Dios. ¹⁶ Es net tnimiiñ ja Jesús es ñaygyoxtnaaydyaku es ñayjujpu naxkujxy es tja'aygyudaky. Esu tadu yedyujk yu'u samaritanu ja'ay. ¹⁷ Net ja Jesús jyunañ:

—¿Tii kyaj tu 'yaguda'aktu nimajk? ¿Ma net ja nidaxtujkpu? ¹⁸ ¿Tii yu'uyu naydyi'igyu tyadu samaritanu ja'ay tu jyumbity es t'awdaty ja Dios?

¹⁹ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pudu'uk es nujx. Tu m'aguda'aky mut ko tu xymyubeky.

Wi'ix myínut ja Diosu kyutujkun

²⁰ Es ja fariseeuty dyajtudu ja Jesús:

—¿Na'a du'un ja Dios yajkutuka'añ?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko yu Dios myínut es yajkutuka'añ, kyaj ya'ixut ko jya'ty éxtum yu naxwiñudu ja'ay ja ryeyu. ²¹ Paaty kyaj mbaat njuna'anum: “Ya'a net”, o “Tam xim”, mut ko yu Dios yajkutujkpu ma miidsaty.

²² Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpujkruty:

—Ja'tup ja tiempu ko miits xyjatsóktat es oy tu'ugun ja xuu m'ítat ma uj, ja Naxwiñudu Ja'aydu Kyudunaabyu, es kyajts uj xy'ixtat. ²³ Es ko miits m'anu'umxudut ja ja'ayaty: “Tyamu net”, o “Tuxim ja'a”, kyaj mnujxtut es xy'uxtá'ayudats. ²⁴ Ja'a ko uj, ja Naxwiñudu Ja'aydu Kyudunaabyu, du'unuts ngu'uga'añ éxtum ko jyudsikyun tyukjajudy'ayut tugekyu tsajp. ²⁵ Per jayujp n'ayówudats muk es ja ja'ayaty di'ibu tyam jiky'ajttup kyajts xy'axájudats.

*Wi'ix jymbítut ja Naxwíñudũ Ja'ayudyũ
Kyudũnaabyũ*

²⁶ 'Extũm jyajtũ jékyũp ko ja No'ee jyiky'ajty, nandũ'ũn jyata'añ kots ẽj, ja Naxwíñudũ Ja'ayudyũ Kyudũnaabyũ, nmínut jatũgok. ²⁷ Ko No'ee jyiky'ajty, ja ja'ayuty kyay 'yuuktũ es dyajpáktũ ja 'yu'unk extũ ko tyũjkũ ja No'ee mã ja arkũ, es netyũ myiinnũ ja ayo'onduu es ja ja'ay jyi'xtaaydyũ. ²⁸ Es nandũ'ũn jyajtũ ko jyiky'ajty ja Lot. Ja ja'ayuty kyay 'yuuktũ, tyook yaktũ, ñi'ip kyojty es ja tyũjk tkojty. ²⁹ Es ko ja Lot tsoyo'oñ mã ja Sodomũ kajpn, netyũ myiĩn ja jũnduu es yũ azufrũ jũn di'ibũ ka'a tsajwĩnm, es ja ja'ay 'yo'ktaaydyũ. ³⁰ Es dũ'ũn ya'ixut kots ẽj, ja Naxwíñudũ Ja'ayudyũ Kyudũnaabyũ, ngũxũ'ũgũt jatũgok.

³¹ 'Es mã tadũ xũũ, pũn jam pajtp tũjk nikũjxy, kyaj jyũnákut es tyúkũt tũgoty es tjuudũt di'ibũ jap tyũgoty. Es pũndyũ naty jap kamoty, kyaj jya'ttũt mã ja tyũjk. ³² Jamyatstũ wi'ix jyajtũ mũt ja Lotũ ñũdo'oxy. ³³ Mũt ko di'ibũ jiky'ataamp mũt ja kyũ'ũm winma'añ, dũ'ũmbũ ja'ay yajtũgeery ja jyiky'ajtyũn, es di'ibũ jiky'ataamp éxtũmts ẽj ndukni'ixũ, dũ'ũmbũ ja'ay kyaj dyajtũgóy ja jyiky'ajtyũn.

³⁴ 'Es n'anũũmũ nandũ'ũn ko netũ naty ja ja'ay mya'adũ nimajtsk ti'igyũ mabajn, tu'uk yajmũnũjxũt es tu'uk wyũ'ũmũt. ³⁵ Es nimajtskũ toxytyũjk jyatstũ ti'igyũ, tu'uk yajmũnũjxũt es tu'uk wyũ'ũmũt. ³⁶ Es nandũ'ũn nimajtskũ yedyũjk di'ibũ naty jap kamoty, tu'uk yajmũnũjxũt es tu'uk wyũ'ũmũt.

³⁷ Es ja Jesusũ 'yũxprũjkrũty yajtũũjũ:

—Windsún, ¿mā tyaadu dū'un jyata'añuty?
 Es ja Jesús 'yadsooy:
 —Mā ja o'krū 'yity, jamū naty ja kus ñaymyíkyuty.

18

Toxytyujk di'ibū myū'i'impū tu'ugū fwez

¹ Jesús trājítaky tu'ugū ijxpajtūn es ttuk'íxut ko ja'ay dū'uñūm kyajxta'aktut es kyaj jyotmay'ooktut. ² Dū'un jyūnāñ:

—Mā tu'ugū kajpn jaa ijty tu'ugū fwez di'ibū kyaj twindsū'ugū Dios es ni pán tkatuñ kwentū. ³ Es mā tadū kajpn nan jam tu'ugū ku'ekytyo'oxy di'ibū tyimmāye'ebyū tadū fwez es t'amdooy es ja myudsip yajpayo'oyut mut ja tūy'ajtūn. ⁴ Es jeky dya'ijtyū tadū fwez, kyaj tkuudyúñ. Per óknūm ja wyinmā'añ dyaj'yo'oy: “Oyuts ngawindsū'ugū ja Dios es ni pánuts ngamūj'íxy, ⁵ perū tyadu ku'ekytyo'oxy nūgoots xy'okna'amnū, pāaty tyámudsū tūy'ajtūn nduunut es kadiibū ñakymyínut es xyñakyña'amuduts.”

⁶ Es ja Jesús jyūnāñ:

—Jaygyukū di'ibū kyajx ja fwez axak ja'ay. ⁷ ¿Ti kyaj ttuunut ja Diosū tūy'ajtūn pánuty wyin'ijxūdu es tmūnu'xta'agūdu xūñ koots es yajpudúkūdu? ⁸ Dū'unuts miits n'anūmūdu es kyaj jyákut esū Dios pyudúkūdu. Per kots ūj, ja Naxwíñūdu Ja'ayūdyū Kyudūnaabyū, nmínut jatūgok yā naxwíñ, ¿tii nbaadūpts ja ja'ay pán myūbūjktūp ja Dios?

Fariseū esū yajkugūbajtpū

⁹ Es ja Jesús trājítaky jatū'ugū ijxpajtūn mut ja ja'ayuty di'ibū nayjya'adūp jyiky'aty tūy'ajtūn mūut es t'axak'íxy oytyim pánuty. Dū'un jyūnāñ:

10 –Majtsk ja yedyujk tɘ 'yotsy mɔ ja mɔj tsajptujk kajxtákɘ. Tu'uk yɘ'u fariseeɘ, es jat'u'uk yajkugɘbajtpɘ. 11 Es ja fariseeɘ tanɘ, dɘ'un kyajxta'aky: “Dios, nja'aygyɘdákyɘyts mij, ja'a ko ɘj kyajts ndɘ'unɘty éxtɘm ja wiinkɘ ja'ay di'ibɘ ma'tsp, di'ibɘ pekytyuump, di'ibɘ yajtɘgeepy ja pɘjk úkɘnɘ wyindsɘ'kɘn es ni ngadɘ'anɘdyts éxtɘmɘ tyɘdɘ yajkugɘbajtpɘ. 12 ʔj n'ayu'átyyts majtsk ok ja sɘmɘɘn es nyákyts tuk peky ko wya'xy majk peky tɘgekyɘ di'ibɘts ɘj nbatyɘy.”

13 'Per ja yajkugɘbajtpɘ wye'emy jagam, es ni je'eyɘ kyakooje'eky es pyat'ixɘt tsajwɘnm, je'eyɘ kyaatsy tkoxy es dɘ'un ñu'xta'aky: “iDios, pa''ayoogɘts ɘj, kots ɘj nbekyjya'ayɘty!”

14 Net ja Jesús jyɘnǎñ:

–N'anɘmɘ ko yɘ tyɘdɘ yajkugɘbajtpɘ ñɘjxɘn mɔ tyujk es oj wye'emy oy mɘdɘ Dios, es ja fariseeɘ kyaj. Ja'a ko pɘn naymyɘjɘjtákɘp, Dios puwi-jtsɘp, es di'ibɘ naybyujtákɘp ayoobɘ es mutsk, Dios yɘ'u ya'ijtɘp mɘj.

Jesús tkuni'xy ja ɘnǎ'ku'ungɘty

15 Ta ja ja'ayɘty dyajmiindɘ 'yɘnǎ'ku'ungɘty mɔ ja Jesús es yajkunu'xɘt. Es ko ja Jesusɘ 'yɘxɘɘjkrɘty t'ijxtɘ taadɘ, net t'oodɘ ja di'ibɘ ya-jmiindɘp ja 'yɘnǎ'ku'unk. 16 Es ja Jesús dyaxɘ es t'anmaɘy:

–Mastu'uttɘ, wa'andsɘ ɘnǎ'ku'ungɘty xyñimíndɘts, es katɘ xyajjɘmbítɘ, mɘt ko ja Diosɘ kyutujkɘn yɘ'u jya'a'ajtyɘy di'ibɘ dɘ'un éxtɘm yɘ'ɘjɘty. 17 Es tɘy'ajtɘn n'anɘmɘ, pɘn kyaj t'axajɘ ja Diosɘ kyutujkɘn éxtɘm tu'ugɘ ɘnǎ'ku'unk, ni nǎ'a kyatákɘt jam.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

18 Es tu'ugm ana'ambm dyajtmym ja Jesús:

—Oy windsún, ¿tits mbaat nduñ esuts nbaadut ym njiky'ajtmnts winm xmm winm tiempm?

19 Ta ja Jesús 'yanmaaym:

—¿Ti ko mjna'añ kots mj n'óymty? ¿Ti mjnaamp xytyijy kots mj nDiósuty? Ym'aym Dios naydyi'igym oy. 20 Mij mnija'ap di'ibm Dios 'yana'amun'ajtypy: “Katm xyajtgóy ja pújk úkmw wyindsu'kmm; katm myajja'ay'eeky; katm mdoñ mmeetsy; katm pán xywyingajxpéty; mwindsu'mgm ja mdaak mdeety.”

21 Ja ana'ambm jynáñ:

—Tmgekym tyaadu tats nguudyuunda'ay extm kots nmutsk'ajty.

22 Es ko taadm tmudooy ja Jesús, net t'anmaay:

—Mdmgoy'ajtmxp tu'uk. To'kta'ay tmgekym mjiky'ajtm es xymyo'oyt ym ayoobm ja'aydyujk es dm'un xypyaadut ja oy'ajtm tsajpótm. Es ókmm nmínut es xypyanmjmduts.

23 Es ko tyaadu tmudooy ja ana'ambm, net muk jyotmay'e'ky, ja'a ko jyantsymukja'ayaty. 24 Ko ja Jesús t'ijxy ko tadm mukja'ay jyotmay'e'ky, net jynáñ:

—¡Tsip nimaja esu mukja'ay tyákdut mǎ Diosm kyutujkm! 25 Tm'yajtm n'anumm ko waanm pojn es tu'ugm kameym ñáxut xu'uñjyutóty es ñimajaaty es tu'ugm mukja'ay tyákdut mǎ Diosm kyutujkm.

26 Es ja tyadm ja'ayaty di'ibm mymdoodu jynandu:

—¿Es pmm dm'un, pán mbaat ñitse'eky?

27 Es ja Jesús jynáñ:

–Di'ib_u ja'ay_uty kyaj mbaat ttundu, y_u Dios mbaat ttuñ.

²⁸ Es ja Peedr_u 'yanmaay_u:

–Windsán, uudsuty tats nmastu'uttu di'ibats nmadajt_up es mij mbanejxy.

²⁹ Es ja Jesús 'yadsooy:

–T_uy'ajt_un, oytyim pánaty di'ib_u myastutypy ja ty_ujk, ja ty_uak tyeety, o ja my_ugu'ug_uty, o ja ñ_udo'oxy, o ja 'yu'un_uk, es xyryan_ujx_udats _uj, ³⁰ Dios mo'oy_ud_up waan_u ni'ig_u mā ty_ud_u naxwíñ_ud_u, es mā ja naxwíñ_ud_u di'ib_u miimp, 'yaxá_up ja jiky'ajt_un win_u x_u win_u tiemp_u.

Jesús tnigajxy my_ud_ug_uk ok ja 'yo'k_un

³¹ Net ja Jesús dyajnejxy wiink tsoo ja nimajmajtsk_up 'y_uxp_ujk_up, es t'anmaay:

–Tyam njo'om_um Jerusalén mā yajkuy-dyuna'añ tugeky_u di'ib_u ja Dios_u kyugajxp_u ky_uxjaaydy_u, wi'ix _uj, ja Naxwíñ_ud_u Ja'ay_udy_u Kyud_unaaby_u, njata'añats. ³² Pes xyky_uyaka'andats mā ja roman_u ja'ay, es xytyukxi'iga'andats, ax_uuk xytyuna'andats es xywyindsuj_u'uga'andats. ³³ Xywyopa'añats es ók_un_um xya'ooga'añats; per kyumd_ug_uk x_u njiky_upyaka'añats.

³⁴ Es ja 'y_uxp_ujk_up_ut_ujk kyaj tjaygyuj_ud_u éxt_um jy_unáñ ja Jesús es kyaj tnijáw_ud_u ti kyajxypy.

Jesús dya'ijxpéky tu'ug_u wiints

³⁵ Ko ja Jesús jya'táñ mā ja Jerikoo kajpn, tu'ug_u wiints 'yu'uñ_u tu'aay t'amdoy ja limosn_u. ³⁶ Es ko tm_udooy ko ñax_u ja mayjya'ay, net ja wiints dyajt_uy ti t_u jyáty_uty. ³⁷ Es jy_unand_u ja mayjya'ay:

–Y_u Jesús nazaren_u najxp yadsoo.

38 Net ja wiints yaxkeky:

—Jesús, Davitü tyuamp 'yaats, ipa''ayooguts uj!

39 Es ja di'ibü nüjxtüþ jawyiin 'yoojü es 'yamónüt.
Per ja wiints ni'igü jyantsyya'axy:

—Davitü tyuamp 'yaats, ipa''ayooguts!

40 Net ja Jesús wya'k'a'ajü es tnigajxü es myínüt.
Es ko ja wiints myíñ wingón, net ja Jesús dyajtüüy:

41 —¿Ti mdsejpy es mij ndukmádúnüt?

Es ja wiints 'yadsooy:

—Windsún, yu'uts ndsejpy esüts n'ijxráküt.

42 Jesús jyanáñ:

—Axajü ja m'ijxün, tü m'agüdaky ja'a ko tü xymyübeky.

43 Es netyü ja wiints oj 'yijxwa'xy, es tpanejxy ja Jesús es t'awdaty ja Dios. Es nidügeküþ ja'ayüty di'ibü 'yijxtü tyáadu, nandü'ün t'awdajty ja Dios.

19

Jesús esü Zakeeü

1 Net ja Jesús jyajty mä Jerikoo kajpn es ñajxy jap kajpnóty. 2 Es jap tsyüüüü tu'ugü mükjá'ay di'ibü xyu'ajtyþy Zakeeü. Yu'ü ijty yajkugüþajtrü windsún. 3 Tadu Zakeeü t'ixa'añ ja Jesús. Per kyaj mbaat, ja'a ko yu'ü üxnaku'unk es jantsy mayjya'ay jap. 4 Net ja Zakeeü ñejxy þüye'együ jawyiin es kyüxpejty mä tu'ugü iigü kepy es t'ixa'añ ja Jesús.

5 Es ko ja Jesús jyajty mä yu'ü jam, net pyat'ijxy es 'yanmaayü:

—Zakeeü, junak þojün, ja'a ko koonümts tyam nwü'ümá'añ mä mdüjk.

6 Net ja Zakeeŋ jyuŋajky pojūn, es t'axajū ja Jesús mat ja oyjyot.

7 Es ko ja ja'ayuty t'ijxtū, net űay'anmaayūdu:

—Tū űejxy jajttákru mā tu'ugū pekyjya'ay ja tyujk.

8 Net ja Zakeeŋ tyūnaaye'ky es t'anmaay ja Jesús:

—Windsūn, tyámats nmo'oya'añ ja ayoobū ja'aydyujk ja njiky'ajtūnats kujkwa'xy. Es pūn tats ndoñ pūn mat ja anū, tyámats nyajjūmbítut taxk dū'ūnūn.

9 Es ja Jesús 'yanmaayū:

—Tyam tū jya'ty ja nitsokūn mā tyadu tujk, ko yū tyadu yedyujk yū'ū nandu'ūnū Abraanū tyūmp 'yaats. 10 Es ūj, ja Naxwíñūdu Ja'ayūdyū Kyudanaabyū, tū nmíñūts es n'ūxta'ayūts es nya-jnitso'oga'añūts pūn tū tyuundūgōy.

Meeñ éxtamū ijxpajtūn

11 Tyamū naty ja ja'ay tūdowdū, net ja Jesús trujta'agyū tadū ijxpajtūn ja'agyūjxm ko wyin-goomp Jerusalén es ko yū'ūjuty wyinmaydyū ko netyū ja Kristū t'axajūya'añ ja kyutujkūn éxtam ja reyūn. 12 Es jyuŋáñ:

—Jaa ijty tu'ugū mukja'ay di'ibū oj űejxy jagam wiink naxwíñūdu es t'axajūya'añ ja kyutujkūn éxtam ja rey es óknūm jyuŋbítut. 13 Es ko tsoonáñ, net twoodsooy nimajk ja tyuumbū es tmoodyū nidu'uk nidu'uk kujktu'ugū meeñ di'ibū jantsy tsooxū, es t'anmaaydyū: “Yajtúndū tadū meeñ extū kots ūj njūmbítut.” 14 Es ja ja'ayuty di'ibū yū'ū myūgugajpn'ajtypy kyaj tsyékyuty, es tyukpagajxū ja wiinkru kugajxy es ya'anūmat: “Kyajts nd-soktū esū tadū yedyujk ryey'átut yaa.”

15 'Per oj tyukƎ rey, es jyumbijty ma ja ñaxwíñudƎ. Es ko jyajty, ta tñigajxudyaay ja tyuumbƎ di'ibƎ tƎ tmo'oy ja meeñ. Es dyajtuuy nu'un tƎ gyanaraty nidu'uk nidu'uk. 16 Ja jawyiimbƎ myujwa'ky es jyunáñ: “Windsún, majkƎ du'unun tƎ gyanaraty ja mmeeñ.” 17 Es ja rey 'yadsooy: “Oy. Mij yajxón tƎ mduñ. Es ko tats xymyudúñ yajxón mat waanƎ, tyam nbujta'aky es xyajkutúkƎt majkƎ kajpn.” 18 Es jatu'uk myiñ es jyunáñ: “Windsún, ja mmeeñ tƎ gyanaraty mƎgoxk du'unun.” 19 Es nandu'un ja rey 'yadsooy: “Mij myajkutúkƎp mƎgoxkƎ kajpn.” 20 Net jatu'uk myiñ es jyunáñ: “Windsún, tyaa ja mmeeñ. Tats nbujke'eky ma tu'ugƎ payƎ. 21 Ndsu'kupts mij, ja'a ko mij mbaye'epy di'ibƎ kyaj tƎ xyaky es mdsikyry di'ibƎ kyaj tƎ xyñi'ipy.” 22 Net ja rey jyunáñ: “Mij, kyaj oy tƎ mduñ. Mat ja mƎu'am ayuk nƎyákƎt. PƎn mnija'ap kots Ǝj nyajmiky di'ibats kyaj nbujta'aky es ndsíkyats di'ibats kyaj tƎ nni'ipy, 23 ¿ti ko tƎ xykyarujta'aky yƎ nmeeñats ma yƎ bankƎ?, es kots Ǝj nja'tat n'axájudats nandu'un yƎ 'yajuydyuk.” 24 Es t'anmaay di'ibƎ naty jámety: “PujkƎ tadƎ meeñ es xymyo'oyat di'ibƎ myudajtyry majk.” 25 Es yu'ajety jyunandu: “Windsún, itam tmudaty majk ja meeñ!” 26 Es ja rey 'yadsooy: “Tu'y'ajtƎn n'anuam miidsaty, di'ibƎ myudajtyry, ni'igƎ 'yak'yajmo'oy, es pán waanƎ tmudaty, yajpjkƎ di'ibƎ myudajtyry waanƎ. 27 Es pánaty xymyudsip'ajtpats es kyaj ttseky esats Ǝj n'ítat rey, yajmín ja yaa es ya'ooktƎ ya nwinduuyats.”

Jesús tyukƎ Jerusalén éxtƎm tu'ugƎ rey

28 Es ko oj j̄yunaanda'ay d̄u'an, ja Jesús 'yaknejxy Jerusalén. 29 Es ko wyingoon̄ mā ja kajpn̄aty Betfajee es Betañ̄, mā ja Oliiv̄s Kopk, jam ja Jesús tkejxy nimajtsk̄ 'ȳx̄r̄j̄kr̄, 30 es t'anmaay:

—N̄jxt̄ jap kajpn̄oty t̄ nwingo'on̄m. Ko jap m̄ja'tt̄t, jap x̄yp̄ȳad̄t tu'uḡ bur̄r̄ kuw̄ñ̄ di'ib̄ ni p̄ann̄m tkatuk'u'uñ̄. X̄ym̄ȳḡaj̄t es x̄ȳajm̄n̄t. 31 Es ko p̄n̄ myajt̄w̄d̄t ti ko x̄ym̄ȳḡaj̄, x̄y'an̄m̄m̄t: “Ja Winds̄n̄ tsyejpy.”

32 Es ja 'ȳx̄r̄j̄kr̄aty oj ñ̄jxt̄ es tpatt̄ d̄u'an éxt̄m ja Jesús 'yanmaaȳ. 33 Es ko naty tm̄gaj̄ ja bur̄r̄, net ja ñ̄iwinds̄n̄ yajt̄uj̄:

—¿Ti ko x̄ym̄ȳḡaj̄d̄ tad̄ bur̄r̄?

34 Es ȳ'uj̄aty 'yadsood̄:

—Ja'a ko ȳ'u Winds̄n̄ tsyejpy.

35 Es dyaj̄n̄jxt̄ mā ja Jesús es tp̄j̄t̄kt̄ ja wyit jam bur̄r̄ ñ̄ik̄j̄xy es ja Jesús ttukpejty. 36 Es ko ja Jesús tyu'uyo'oy, ja ja'aȳaty dya'apt̄ wyit tu'aaȳ mā ñ̄ax̄a'añ̄. 37 Es ko wyingooñ̄ mā wyinj̄n̄aky ja tu'u mā ja Oliiv̄s Kopk, nid̄gekȳ ja mayjya'aȳaty xyondakt̄ es t'awd̄aj̄tt̄ ja Dios m̄t ja'agȳj̄xm̄ di'ib̄ t̄ t'ix̄t̄, 38 es j̄ȳn̄and̄ m̄k:

—¡Dios kyunu'x̄b̄ tad̄ rey di'ib̄ miimp ja Ninds̄n̄'aj̄tamgȳj̄xm̄! ¡Wa'an t'ity ja xondak̄n̄ jam tsajp̄ótm̄! ¡M̄j̄ k̄j̄xm̄ 'yít̄t ja Dios!

39 Net nija'aj̄aty ja fariseēaty di'ib̄ naty jap mayjya'aȳoty t'anmaaȳdȳ ja Jesús:

—Ya'x̄r̄j̄kr̄, oo ȳ m'x̄r̄j̄kr̄t̄uj̄k es 'yamónd̄t.

40 Es ja Jesús 'yadsooy:

—N'an̄m̄m̄d̄ p̄n̄ ȳ'uj̄aty amoond̄p, ext̄ ȳ ts̄ā yaxka'akt̄p.

41 Es ko jyajty wingón ma t'ijxy ja Jerusalén kajpn, ta ja Jesús tnijsy ja kajpn, ⁴² es jynañ:

—Jerusalén ja'ayuty, pæn m'oknija'aduxyap ma tyam mxu wi'ix xypaattat ja jotkujk'ajtæn. Per tyam ayu'udsyu 'yity ma miidsuty. ⁴³ Es ja'tap ja xuu ma mmadsíputy jya'ttat es dyajkojtap madu tsaa, nax, o tijátyuty ma ñaygyuwa'anudat, es tugekyu myajnadjkta'ayudat otyim madsooty ⁴⁴ es dyajtagóyut ja mgajpn es dya'oogut ja mja'ayuty, es kyaj dyajwa'amut ni tu'ugu tsaa nikuybyéty ma ja mbotsy. Tugekyu tyadu tyun jyátut ja'a ko kyaj tu xynijáwudu ko yu Dios tu mnimínudu.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktap ma ja maj tsajptujk

⁴⁵ Net ja Jesús jyajty ma ja maj tsajptujk es dyajpudseemy di'ibu naty to'ktap es juudydyap jap, ⁴⁶ es t'anmaaydyu:

—Yu Diosu jyaabyajtæn jyuna'añ: “Yu ndujkats yu'u du'un ma ja'ay kyajxta'aky”, es miits xya-jwa'andu ma'tspru ank.

⁴⁷ Es bom bom ja Jesús ya'uxpeky ma ja maj tsajptujk. Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptagóty ya'uxpajktap es nandu'un ja mija'aydyujk t'axta'aydyu ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoogut. ⁴⁸ Per kyaj tpattu wi'ix ttúnat, ja'a ko nidugekyu ja ja'ay tam yajxón tmadoo'ittu.

20

Jesusu kyutujkun

¹ Tu'ugu xuu Jesús dya'uxpeky ja ja'ayuty es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk maj tsajptujk ñabotsoty,

net jyajtū ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpajktup es ja mājja'aydyujk, ² es jyanandu:

—Anmaagyuts, ¿ti kutujkan maut xytyuñu tyaadu es pán tu mmo'oyadyu tadu kutujkan?

³ Net ja Jesús jyanáñ:

—Uj nandu'un nyajtūwaambyuts tu'ugu ayuk mi-idsaty, es xy'adsoojambítut. ⁴ ¿Pán mooyu yu kutujkan ja Fwank es yajnbátut, yu'u Diosu, o ja'ayū?

⁵ Es yu'ujaty ñayjyanánudu:

—Ko n'anma'ayum: “Yu'u Dios mooyu yu kutujkan, yu'u xy'anma'ayum: ¿Es ti ko xykyamubaktu? ⁶ Es pan n'anma'ayum: Yu'u wyinma'añudyu ja'ay, pojūn nidugekyu yu ja'ay xykyuka'tsta'ayum, ja'a ko yu ja'ayuty myubujktup ko ja Fwank yu'u Diosu kyugajxpu.”

⁷ Paaty t'anmaaydyu ko kyaj tnijawu.

⁸ Net ja Jesús jyanáñ:

—Uj nan kyajts miits n'anmudu ti kutujkanuts uj nmudajtyru.

Axuk kamgwentu'ajtpaty ijxrajtūn

⁹ Net ja Jesús tyujku madyakpu mut ja ja'ayuty, es tpujtákyu tadu ijxrajtūn:

—Jaa ijty tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj yu uuvu kam mā ja ñax. Es óknum ttukmijky ja uuvu kam mudu wiink ja'ayuty es tsyo'onnu ja kugam, ñajxnu jeky.

¹⁰ 'Es ko tpaty yu tiempu mā ja uuvu ya-jtúkat, net ja kugam tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'amdówat ja ja'ayuty di'ibu ja kugam pátur. Es ja ja'ayuty kyaj ti dyajky, je'eyu tkepywojptu es dyajjambijttu. ¹¹ Net ja kugam tkejxy ja wiinkpu

tyuumbū. Es nandū'an axūk ttuundū, tkepywyo-jptū es dyajjumbijttū. Ni ti tkamooydyū. ¹² Net ja kugam tkejxy jawiinkpū tyuumbū, es ja ja'ayuty dyajtsayujttū es dyajkáktū.

¹³ Es tim óknūm ja kugam jyúnáñ: “¿Tits ndúnūp? N'okkéxyudsū n'u'unk di'ibuts njantsytsyejpy. Ko yū'u t'íxtūt, wa'an twindsū'ugudūt.” ¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibū jam kywentū'ajttap ja uuvū kam, ko t'ijxtū, net ñay'anmaayūdu: “Tyāadu yū'u myawū'mūyaambyū tadū kam éxtamū kumā'añ. N'ok'ya'o'kūm es udsajtūm nja'a'ajttūm yū tyāadu.”

¹⁵ Net dyajpūdsūmūdū jap kamoty es dya'o'ktū.

Net ja Jesús dyajttūy:

—¿Ti tyúnūp mūt yū'ujuty ja kugam? ¹⁶ Mínūp es dya'o'ktā'ayūdu tadū axūk ja'aydyūjk, es tmo'oyūt ja wiinkpū 'yuuvū kam.

Es ko ja ja'ay tmūdoodū taadū, ta jyūnandū:

—¡Ni tkatsókūt ja Dios!

¹⁷ Per ja Jesús wyin'ijxūdu, es jyúnáñ:

—¿Es ti myaydya'agaampy di'ibū jap mā ja Diosū jyaaybyajttūn mā kuxja'ay 'yity?:

Yū tsāa di'ibū ja pojtspūttūjk myastutū, tū tpaaty ja lyugaar mā ja ttūjk t'ūjx'áty.

¹⁸ Es pún jam kuxjubijp mā tadū tsāa, kanak pedazū jam wya'xūt. Es pūn tadū tsāa nitimpajttap púnuty, tukwā'ayūdyā'ayūdu.

¹⁹ Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptūgóty ya'uxpūjktūp netyū tjamatsandū ja Jesús, ja'a ko yū'u ñija'adūp ko ja Jesús tū tpaajta'agyū tadū ijxpajttūn mūt yū'ujuty. Per kyaj tmajtstū, ja'a ko ja ja'ay ttsū'ugūdu.

Jesús tmadya'aky ja kugūbajttūn

20 Net tkajxtu ja kugajxyuty di'ibu nay'andijudup jyiky'attu tɔy'ajtɔn mɔut, es t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix dyajka'adut es tkɔyaka'andu ma ja gobernadoor. 21 Es t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ya'uxpɔjkrɔ, nnija'adupts ko mduk'uxpeky di'ibu tɔy'ajtɔn es kyaj xyajtugátsy ja m'uxpɔjkrɔn, ti'igyɔ mgajpxy oypyɔnuty mɔut, es mya'uxpeky mat ja tɔy'ajtɔn ma ja Diosu tyu'u. 22 Anmaagyuts, ¿tii mbaaduts uɔ ngugubattu ma ja yajkutujkrɔ kopk Sésur, o kyaju?

23 Es ja Jesús ñija'ap ja ja'ayuty 'yaxuk winma'añ es t'anmaay:

24 —Tuk'ijxkuts tu'ugu meeñ. ¿Pɔn jam kuxkojy ja wyiin jyɔp es pɔn ja xyɔu kuxja'ay?

Es ja ja'ayuty 'yadsooy:

—Yu'u yajkutujkrɔ kopk.

25 Net ja Jesús jyɔnán:

—Pes mo'oy ja yajkutujkrɔ kopk di'ibu yu'u jya'a'ajtypy, es mo'oy ja Dios nandu'an di'ibu yu'u jya'a'ajtypy.

26 Es ja ja'ayuty ñija'adup ko Jesús wyijyuty mat ja 'yayuk éxtum tu 'yadsoy. Es kyaj mbaat dyajka'adu wi'ix ko yu'u ya'uxpeky mat ja mayjya'ay, es net yu'ujuty 'yamoondaaydyu.

Ja'ay dyajtáwdu pɔn jikyryáktɔp ja o'krɔty

27 Es óknɔm nija'ajuty ja saduseety myiindu ma ja Jesús. Ja saduseety jyɔna'andu ko kyajp jyikyryaka'añ ja o'krɔty. Paaty t'anmaaydyu ja Jesús:

28 —Ya'uxpɔjkrɔ, ja Moisés tkɔxjaay pɔn tu'ugu yedyɔjk o'kp es tku'oogut ja ñudo'oxy es kyaj tɔ 'yu'unkraaty ni tu'uk, ja o'krɔ

'yutsy pyákup ja ku'ekytyo'oxy. Es ko tpaadut ja 'yu'unk yedyujk, yu'u tyunikujxm'átup ja jamyii. ²⁹ N'ixy'ajtats ja ja'ayuty di'ibu nijuxtujk tukka'ax. Es ja ka'axkórk pyejky, es 'ye'ky, es kyaj dya'u'unkpráty ja ñudo'oxy. ³⁰ Ta ja myamajtskræ tpejky ja ku'ekytyo'oxy es nandu'un jyajty. ³¹ Es ja myuduguuksæ nandu'un jyajty. Extu ko 'yabudseemy nijuxtujk, es ni pán tkatukpattu 'yu'unk. ³² Es ko tyaadu du'un tugekyu ñajxy, ta nandu'un ja toxytyujk 'yo'knu. ³³ Es yu'ats nyajtæwaampy. Ko jyikyryákat, ¿pánuk yu'u nidu'uk ñudo'oxy'ajtyry?, ja'a ko yu'u tpujk'abadsuamdaaydyu tadu toxytyujk nijuxtujkaty.

³⁴ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Ma tyadu naxwíñudu, pujktup ja ja'ayuty, ³⁵ per di'ibáty nitujkup es jya'ttat ma tadu jiky'ajtæn es jyikyryáktat, kyaj ñakypýáktat, ³⁶ ja'a ko kyaj mbaat ñaky'ooktu. Pes du'un 'yíttat éxtum ja ánkusaty, Dios 'yu'unk'átudut, mat ko tu jyikyryáktu. ³⁷ Ma yajmadya'aky ja kepy tyoy, ku'am ja Moisés xtyuknija'am ko yu o'kræ jyikyryáktu. Es jap tkuxjaay ko Dios 'yanmaayy: “Ujts Dios di'ibu ja m'aptujkaty xyDyios'ajtaps. Ujtsu du'un ja Abraanu Dyios, Isaa esu Jakoob.” ³⁸ Dios, kyaj yu'u Dyios'aty mat ja eekyryu. Yu'u 'yity Dios mat ja jiiikyryu. Es mat yu'u tugekyu jyiky'ajtta'aydyu.

³⁹ Net naaguty ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpujktup jyunandu:

—Oy tu xy'adsoy.

⁴⁰ Es kyaj pún 'yoknaydyuk'a'ijxun es tii tnakyyajtáwdat.

Pún tyump 'yaats ja Kristu

⁴¹ Net ja Jesús dyajtuudu ja'ajuty:

—¿Es wi'ix mjuna'andu ko ja Kristu yu'u Davit ja tyump 'yaats? ⁴² Davit ku'um jyuna'añ mā ja Salmu neky:

Yu Nindsun'ajtam Dios t'anuumu ujtsu nWindsun:

“U'uñu yaa aga'añdsyoo mā ujun

⁴³ extu kots uj nyajtugóyut tugekyu mij ja mmadsip.”

⁴⁴ ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyump'áty 'yaats'átyuty yu Davit?, ja'a ko Davit ku'um jyunañ: “NWindsunats.”

Jesús tnigajxy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpuktap

⁴⁵ Es ja ja'ayuty nidugekyu tmadoo'íty ko Jesús t'anuumu ja 'yuxpukputy:

⁴⁶ —Naygywentu'átudu miidsuty maut ja di'ibuty ya'uxpuktap tsajptugóty. Yu'u pyujtáktap ja witu yembyu, es ttsoktu es ja ja'ayuty 'yubo'x kyajxpo'xadut tu'aay mudu windsu'kun es t'uxta'aydyu uñaaybyajn ja oybyu mā ja tsajptuk es mā ja xuu tyúñaty, ⁴⁷ es trujkudu ja tyujkuty yu ku'ekytyo'oxyuty, es kyajxta'aktu jeky es du'un twin'una'andu ja ja'ayuty, es ñay'andíjudu jyiky'attu tay'ajtan maut. Paaty pátuapur ni'igu ja taydyu'unun.

21

Ku'ekytyo'oxy ja myeeñ dyoxy

¹ Es mā ja muj tsajptuk ja 'yalkansiiu ja Jesús t'ijxy ko ja makja'aydyuk trujta'aktu ja meeñ. ² Es

nandu'un t'ijxy ko tu'ugu ku'ekytyo'oxy ayoobu tpujta'aky nandu'un majtsku mutsk meeñu'unk.

³ Es ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpujkrutajk:

—Tu'ajtun n'anuumu ko tyadu ku'ekytyo'oxy di'ibu ayoop tu dyaky ni'igu es kudiinun ja mukja'ayuty, ⁴ ja'a ko yu'ujuty tu dyaktu di'ibu yajnadukup, peru tyadu ku'ekytyo'oxy tu dyaky tugekyu ja myeeñ di'ibu tukjiky'ajtun.

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptajk tyugoya'añ

⁵ Es nija'ajuty juna'andu ko ja muj tsajptajk 'yoyuty tsujuty ya'ixy mut ja tsaa ja oyatpuy es mut di'ibu ja ja'ay tu tnayaktu éxtun ja windsu'kun. Net ja Jesús junañ:

⁶ —Ja'tup ja xu ko tugekyu tyaadu di'ibu miits m'ijxtup jyitja'ayut es ni kyawu'umut ni tu'ugu tsaa nikuybyéty.

Ijxwu'umun ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

⁷ Es ja 'yuxpujkrutajk dyajtuudu ja Jesús:

—Windsun, zna'a tyaadu jyata'añ du'un es wi'ix ja ijxwu'umun ko tyaadu du'un jyata'añ?

⁸ Es ja Jesús junañ:

—Naygywentu'átudu, kudiibu myajwin'uundut, ja'a ko may myina'añ di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu.” Es juna'anaamp: “Tu jya'ty ja tiempu.” Katu xupyanujxtu. ⁹ Ko xumudówdut es juna'andu ja'ay ko myina'andu soldadu es tsyiptuna'andu, kyaj mnay'adsu'ugudut. Dios tyuknibujtaku es yu'u tyun jyátut jawyiin, peru kyajnum traaty ma ja naxwíñudu tyugoyut.

¹⁰ Tu'ugu naxwíñudu tsyiptunut mut ja wiinkru naxwíñudu esu ana'ambu mut ja wiink ana'ambu. ¹¹ Es myínut ja muk ujx, es majatyu

nax kajpn myínut ja yuu es ja muk pa'am, es jam tsajwínm ya'íxut ja ijxw'umən di'ibə naxwíñadu ja'ay tsy'u'ugudəp.

¹² 'Es kyajnumə naty tyuñ jya'tyuty tugekyu taadu, miits myajmátstut, myajtsúmút es mya-jtsaatsytyúnút, myajmənəjxəp mə ja kumdattəjk es mə gobernadoor es mə réyuty, ja'a ko miits xypyanəjxtəpts. ¹³ Es du'ən miidsuty xykyajxut əjtsə nja'a mə ja ja'ayuty. ¹⁴ Katə mjotmay'ooktə miidsuty wi'ix mnayñikajxtu'udədu, ¹⁵ ja'a ko əjts nyákəp ja ayuk es ja winmə'añ di'ibə ni pán ja mmədsip kyamada'agut es mjəjpkugəjxədu. ¹⁶ Es n'awanə miidsuty ko extə mdaak mdeedyuty es ja mməga'axuty es yə mmətnaymyaayubuty mgəyákədu, es mya'oogədu nidu'uguty miidsuty. ¹⁷ Es nidugekyu ja'ayuty m'axək'íxədu ja'a ko miits xypyanəjxtəpts. ¹⁸ Per ko du'ən ja ayo'on jya'tut, kyaj mjəna'anut ko Dios tə mja'aydyəgooyənə. Dios mgwentə'ajtədu oy, extə mwaay di'ibə mgəbjkkəjxm myədjtypy madsyoy. ¹⁹ Amək jotmək mnaybyjta'agədu es xypyaadu ja nit-sokən.

²⁰ 'Ko xy'íxtut ja Jerusalén kajpn ñadujkta'ayut mut ja soldaaduty, tə naty tpaaty mə kyutəgoya'añ. ²¹ Es miidsuty di'ibə ijttəp Judeeə, nəjxtə jagam yugoty; es púnuty ijttəp Jerusalén, pədsəmdə nandə'ən netyu, es púnuty ijttəp kamoty, kyaj jyəmbíttut kajpnóty, ²² ja'a ko ayo'on jatənəp es yajkuydyuna'añ éxtəm ja Diosə jyaaybyajtən jyəna'añ. ²³ Puroobə yə toxytyjkyuty di'ibə u'unkmədu es di'ibə ya'u'unktsi'tsp ko du'ən jyátut, ja'a ko muk ayo'on ñáxut mə ja nax, y ni'igə jyáttut tsaatsy kyəbety mə tyadu ja'ayuty.

24 Nija'adyu ja'ay ya'oogudut ja soldaaduty. Es nija'ajuty yajmuhxut tsimy majaty wiink naxwĩndu. Es ja wiink ja'ayuty di'ibu kyaj 'yisraelítuty 'yana'amu ma ja Jerusalén kajpn extu ko kya'pxut ja tiempu di'ibu Dios tu trujta'aky.

Wi'ix jymbítut ja Naxwĩndu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

25 'Es ya'ixa'añ ja ijxwu'umun di'ibu Dios tyu-naampy ma xuu es ma po'o es ma mudsa'a. Es ja naxwĩndu ja'ay kyaj tnijáwdu ti tunánp es nay'adsu'ugudup muk ko tmadówat pyumimy yu jikymyejyñ es jyantsypyudu'ugut. 26 Es ja ja'ayuty extu o'ktso'ogup mut ja tsu'ugu ko t'ixut di'ibu jatánp ya naxwiiñ, ja'a ko extu yu mudsa'a yu'xa'añ. 27 Net t'ixtut ko uj, ja Naxwĩndu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmínudats ya naxwiiñ yoodsóty mut ja muk'ajtan es ni'igu muj'ajtan. 28 Es ko oga'an tsyonda'agut tyadu ayo'on, jotkujkudu es kooju'uktu, ja'a ko pojan myínut ja mnitsokun.

29 Es ja Jesús nandu'un trujtáky ja ijxrajtan:

—Ixtu yu iigu kepy es oytyim di'ibu képyuty. 30 Ko xy'ixtut xymimy yu 'yaay, miits mnija'adup ko tu wyingóñ ja ambu. 31 Es nandu'un ko xy'ixtut jyátudu tadu di'ibu tu n'anuumu, mnijáwudup ko tu wyingóñ ja Diosu kyutujkun.

32 'Tay'ajtan n'anuumudu ko tugekyu tyadu jy-ata'añuty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yo'kta'aydyunum. 33 Ja tsajp es ja naxwĩndu náxup, per ja n'ayúkats ni na'a kyakexy kyanaxy.

34 'Mnaygywentu'átudup miidsuty. Katu mnaymastu'ududu es nugoo mgay mmu'uuktut es xymy may xymudajtat di'ibu ya naxwiiñ,

esü tadü xüü ajotkumiigyü ti'in myajtukja'ttat éxtüm ko ja jüuyjkyty yajnáky. ³⁵ Es dü'un jyáttüt nidügekyü naxwíñüdü ja'ay kots üj nüjx nmiñ. ³⁶ Awix jüjp'íxtü es dü'uñüm mgajxta'aktüt es dü'un mnitso'oktüt ko jyátüt tadü ayo'on es mük aa mük jot xywyinguwa'agüdüts, üj, ja Naxwíñüdü Ja'ayüdyü Kyudünaabyü.

³⁷ Xüüñ ja Jesús ya'uxpekyü mä ja müj tsajptüjk, esü tsu'um jam dyajnáxy mä Oliivüs Kopk. ³⁸ Es nidügekyü ja'ayüty jyajttü jépyüp jap mä ja müj tsajptüjk es tmüdoo'ita'añ ja Jesús.

22

Tkajxy'áttü pñ wi'ixü Jesús yajmátsüt

¹ Es ja paskü wyingoñü naty mä yajkáy ja tsajkaaky di'ibü kyaj tmüdaty ja levaduuru. ² Es ja teedywyindsúnaty es ja di'ibüty tsajptügóty ya'uxpüjktüp t'axta'aydyü ja winmä'añ wi'ix 'yoogüt ja Jesús, per ttsü'ügüdü ja ja'ayüty.

Juudüs tküyaka'añ ja Jesús

³ Net ja müjku'ugópk Satanás tmooy ja winmä'añ yü Juudüs Iskaryotü di'ibü ijtp nidu'uk mä ja nimajmajtskpu Jesúsü 'yüxpüjkpu, ⁴ es oj ñejxy mä ja teedywyindsúnaty es di'ibüty yü müj tsajptüjk kywentü'ajttüp, es myadyaky mat yü'ujaty wi'ix tküyaka'añ ja Jesús. ⁵ Es ja ja'ayüty xyondaktü es t'anmaaydyü ja Juudüs ko tmo'oya'andü ja meeñ. ⁶ Es ja Juudüs tkupejky es t'axtaay ja winmä'añ wi'ix tküyáktü ja Jesús ko kyajü naty nü'ünü ja'ay.

Nindsün'ajtmü 'ya'ux

7 Es mā ja pasku ko ja ja'ayuty dya'ooktu ja byorreegu, 8 net ja Jesús tkejxy yu Peedru mut ja Fwank es t'anmaay:

—Nujx ya'abaadudu ja pasku a'ux.

9 Es yu'ujuty dyajtuudu:

—¿Ma xytsyeky es nya'abaaduduts?

10 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko miits mgajpndakudut, net xypyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myunejxypy tuk tsiyu nuu, es xypyanujxut extu mā tyujktuku. 11 Es xy'anuumut ja kudujk: “Ja Windsun yu'u myajtuujur: ¿Ma ja kwartu mā mbaat n'a'ux'attuduts mududu n'uxruijkrutujk tyam ja pasku?” 12 Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyun mā ja tukniku'uybyu tujk. Es xy'axkukut ja a'ux jam.

13 Es yu'ujuty ñujxtu es tpattu tugekyu éxtum 'yanmaay ja Jesús, es dya'abátudu ja pasku a'ux.

14 Es ko oorū oj tpatnu esu ja'ay 'y'a'ux'attut, ta ja Jesús es ja 'yuxruijkrutujk ñaxwa'tstaaydyu meesu winduuy. 15 Net ja Jesús jyunáñ:

—Njantsytsyékyuts es nduna'añuts mut miits yu tyadu pasku a'ux mā kyajnumts n'eeke. 16 Ja'a ko n'anuumudu ko kyajts nnakykyáuyt ja pasku a'ux extu ko yajkuudyunut mā ja Diosu kyutujkan.

17 Net tkone'ky tuk vasu vinu es tja'aygyudáky ja Dios es t'anmaay ja 'yuxruijkruty:

—Matstu es xyajwa'xtut miidsuty. 18 N'anuumudu ko kyajts nnaky'uuguduts ja vinu extu ko myínut ja Diosu kyutujkan.

19 Es óknūm tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios, net ttujkwa'xy es tmoodyu ja 'yuxruijkruty es t'anmaay:

—Yu'u tyadu ujtsu nnini'x di'ibu yajkuayakaamp mat miidsuty. Tundu du'un esuts xyjamyatstut.

²⁰ Es nandu'un ttuun mat ja vasu vinu ko kyaay-dyaay ma ja a'ux es jyunan:

—Tyadu vinu, yu'uts ja nne'pyun di'ibu yajtamaamp yaj'yokaamp kots n'oogut miidsuty m'oy'ajtungyujxmuty es yu'ugyujxm ja Dios mmo'oyudut ja jembyu kajxy'atypu.

²¹ Es ja yedyujk di'ibuts xykuayakaamp, ta tyam 'yity mat udsuty ma tyadu meesu. ²² Es tuy'ajtan ko uj, ja Naxwíndu Ja'ayudu Kyudunaabyu, nyo'oyuts ma ja o'kun ja tyu'u, éxtum ja Dios tu trujta'aky. Per puroobu ja yedyujk di'ibuts xykuayakaamp.

²³ Net ja 'yuxrujkruty ñayyajtuujudu ak yu'ujuty pún da kuyakánur.

Pún waanu muj

²⁴ Net ak yu'ujuty ñayjyunánudu pún da ni'igu muj ijtr. ²⁵ Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Ja naxwíndu ja'ayu ryéyuty esu gyober-nadooruty ñaymyujrujta'agudu, es ttsoktu es ja ja'ayuty jyunan'andut ko yu'u jyiky'attu tuy'ajtan muut. ²⁶ Per miidsuty kyaj du'un xytyúndut. Ko muj m'ita'anut ma Dios, kyaj mnaymyujrujta'agudut. Naybyujta'agudu éxtum di'ibu waanu mutskru, es di'ibu ana'amp, yu'u naybyujtakur éxtum tu'ugu tuumbu. ²⁷ ¿Es pún ni'igu muj? ¿Di'ibu uñaary ma ja meesu es kyay, o ja tuumbu di'ibu wingiipy? Ja'a pún uñaary es kyay, ¿kudii? Per uj tyámuts ma miidsuty éxtum di'ibu wingiipy.

²⁸ Es miidsuty tu xyjamyadáttuts es tu nandu'un m'ayowdu mat uj. ²⁹ Paaty éxtum yu nDeedyuts

tɘ xymyo'oyɘts ja kutujkɘn, ɘj nmo'oya'añɘts miidsɘty nandɘ'ɘn ja kutujkɘn ³⁰ es mgay m'uuktɘt mat ɘjts mats ja nmeesɘ kots ɘj nmínat yajkutujkɘ, es nbɘjtɘ'aktɘt miidsɘty éxtɘmɘ gobernadoorɘty es m'ana'amɘt mɘ ja majmajtskɘ Israelɘ myaangɘdyɘ tyɘmp 'yaats.

Jesús tnigajxy ko Peedrɘ 'yɘxtijɘ'añɘty

³¹ Es ja Jesús t'anmaɘy ja Peedrɘ:

—Simonk, ja mɘjku'ugópk Satanás tɘ t'amdoy yɘ kutujkɘn mɘ Dios es miits myajwijtsxita'andɘ éxtɘm ja triigɘ yajwinxítɘ. Ja'adsɘ tyɘadɘ n'andijpy, íxɘp wí'ix myajpekytyúnɘdɘ. ³² Per ɘj tats nmɘnu'xta'aky ja Dios kɘdiibɘ mmɘbɘjkɘn tyɘgoy'átɘt. Es ko mij mjodambítɘt, xpyudúkɘt ja mmɘgu'ugɘty es kyajts ɘj xymyastu'uttɘt.

³³ Es ja Peedrɘ t'anmaɘy ja Jesús:

—Windsún, ɘj nbanɘjxaambyɘts mij oy mdimnɘjxɘt pujxndɘgótɘ, es extɘ óyɘts ndim'oogɘt mat mij.

³⁴ Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Peedrɘ, n'anɘmɘ ko tyamyɘ, ko kyajnɘmɘ naty ja tɘgaak 'yɘy, mjɘnɘ'anɘt tɘgɘk ok ko kyajts mij xy'ixy'aty.

³⁵ Net ja Jesús dyajtɘdɘ ja 'yɘxɘjkrɘty:

—Kots mij ngajxtɘ n'ayuk kajxwɘ'xɘ es kyaj xymyɘnɘjxtɘ ja mmorral mat ja mdu'ugaɘyɘk es ni mmeeñdyɘjk es ni mgɘ'ugɘ ni'igɘbɘ, ¿tii mdɘgoy'ajtxɘ oynɘ'ɘnɘn?

Es yɘ'ɘjɘty jyɘnandɘ:

—Ni tii.

³⁶ Net ja Jesús jyɘnánɘ:

—Pes tyam n'anuumu, pán myudajtypy ja myorral es ja myeeñdyujk, wa'an dyajnejxy. Es pán kyaj tmadaty yu espaadu, wa'an tteeky ja wyit es tjúyut. ³⁷ Es n'anuumu koonam yajkuudyúnat mat uj éxtum ja Diosu jyaabyajtun jyuna'añ: “Yajtúnar éxtumu axuk ja'ayun.” Pes, tugekyu di'ibu jaabybyéty ijtr mat uj, koonamu du'an tyuñ jyátudat.

³⁸ Es ja 'yuxpajkraty 'yanmaayudu:

—Windsún, tyam majtsku espaadu.

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Mat yu'uyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³⁹ Net ja Jesús tso'oñ es ñejxy ma ja Oliivus Kork, éxtum jaayam ñejxy. Es ja 'yuxpajkratujk pyanujxudu. ⁴⁰ Es ko jyajttu jam, net ja Jesús jyunañ:

—Kajxta'aktu es kadiibu mbekytyúndat.

⁴¹ Net ja Jesús ñejxy abeky tuk ka'tske'egyun, es ñaygyoxtonaaydyáku es kyajxtáky, ⁴² es jyunañ:

—Tatu, pán mdsejpy, yajjuga'agu tyadu vasu. Per kyaj tyúnat éxtumts uj ndseky, tun éxtum mij xyt-syegy.

⁴³ Es net ñimiinu tu'ugu anklus di'ibu tsajpótm es jyotmukmooyu. ⁴⁴ Es ko jam jyantsy'ayooy muk, net kyajxtáky mat tugekyu myujaa, es pyuxyikyuty es xye'xy éxtumu ne'pyñ di'ibu ka'ar naxkujxy.

⁴⁵ Es ko pyude'ky ma naty kyajxta'aky, ta ñejxy ma ja 'yuxpajkratujk, es trattu ak maadur, mat ko jyotmay'ooktu. ⁴⁶ Net ja Jesús jyunañ:

—¿Ti ko mma'adu? Pudu'aktu es mgajxta'aktut, kadiibu mbekytyúndat.

Jesús yajmátsy

47 Támnumu naty ja Jesús 'yakkajxy ko myiindu mayjya'ay es ja Juuduš twinyo'oyudu, ja di'ibu ijtp ma nimajmajtskr̥u xpr̥ujkr̥u. Es ja Juuduš tnimiin ja Jesús es ttsu'xa'añ. 48 Net ja Jesús t'anmaay ja Juuduš:

—Juuduš, ¿du'unuts xykyuyaka'añ mut tu'ugu tsi'xyu?, uj, ja Naxwíndu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

49 Es ko ja 'yuxpr̥ujkr̥utujk t'ixtu di'ibu jajtup, net dyajtuudu ja Jesús:

—Windsán, ¿n'ok'yajtu'unum yu espaadu?

50 Es nidu'uk yu'ujuty dyajtsayujtu tu'ugu teedywyindsungórk̥u tyuumbu es tnibo'tu ja 'ya'oydyatsk.

51 Net ja Jesús jyunañ:

—¡Mastu'ut! ¡Tu net!

Es net ja tyatsk ttoonu, es dya'agudaku.

52 Es netu Jesús t'anmaay ja teedywyindsúnuty es di'ibu muj tsajptujk kywentu'ajttup es ja mujja'aydujkaty di'ibu naty yajnujxándup:

—¿Ti ko mmindu mut ja espaadu es ja kepy, éxtumxyupts uj nma'tspaty? 53 Es kots uj n'ijty bom bom muj tsajptujk ñabotsoty, ni je'eyuts miits xykyatoonda. Per tyamu net tu tpaaty ja oorū ma miidsuty mmada'agut es ja ka'óybyuty.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

54 Net tmajtstu ja Jesús es dyajnujxtu ma ja teedywyindsungórk̥u tyujk, es ja Peedru tpanejxy jagam jawu. 55 Es ja ja'ayuty dyajmújudu juun ma ja taja'a, es 'yu'uñudu xyamdu; es ja Peedru ñaxwe'tsy nandu'un ma ja ja'ayuty. 56 Net tu'ugu kiixy po'oduumbu t'ijxy ja Peedru 'yu'uñu jam juumba'am. Es tuyu 'yijxu es jyunañ:

—Tyadu yedyujk, yu'u naty mat ja Jesús jyudity.

⁵⁷ Net ja Peedru jyunañ:

—Nitū, kyajts n'ixy'aty.

⁵⁸ Es ko waanu 'yijty, jatu'ugu ja'ay 'yijxu ja Peedru es 'yanmaayū:

—Mij mat yu'u mjudity nandu'un.

Net ja Peedru jyunañ:

—Kyaj 'yujtsaty.

⁵⁹ Es ko 'yijty éxtam tuk oorun, net jatu'uk 'yanmaayū:

—Tu'y'ajtun ko tyadu yedyujk mat ja Jesús, ko Galileeu ja'ay yu'u.

⁶⁰ Net ja Peedru jyunañ:

—Kyajts nnijawu ti mij mgajxyru.

Es ko ja Peedru du'un jyunañ, netyu ja tugaak oj 'yuy. ⁶¹ Es ja Jesús kyoo'awdijty es twin'ijxy ja Peedru. Net ja Peedru tjamyejtsy éxtam 'yanmaayū ja Jesús: “Kyajnumu naty ja tugaak 'yuy ko mij mjuna'anat tuguk ok ko kyajts xy'ixy'aty.” ⁶² Es net ja Peedru pyudseemy es kuwepy kuka'atsy jyuy.

⁶³ Es ja ja'ayuty di'ibu kywentu'ajttap ja Jesús ttukxiktu, twojptu, ⁶⁴ twingudsu'umudu, es t'anuumudu:

—May pún tu mgóxyuty.

Jesús, wyinduuyuty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

⁶⁵ Es t'anmaaydyu wi'ixátyuty es kyaj tmuj'ijxtu.

⁶⁶ Es ko oj xyuñu, net ñaymyujkudu ja mija'aydyujk es ja teedywyindsunaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktap, es dyajnjxtu

ja Jesús mā di'ibū ana'amduṗ māj tsajptugóty. Es jap dyajtūdu:

⁶⁷ —Anmaagyats, ėmijtsu du'un mGristu?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Pun n'anmaapy ko du'un, kyaj xymyabúktat,
⁶⁸ es pun nyajtiibyats oytyiity, kyajts xy'adsówdat.

⁶⁹ Es tyam es extu winu xuu winu tiempu, uj ja Naxwíñdu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'u'uñduats mā 'yaga'añgyu'u Dios di'ibū tugekyu mak'ajtun myadajtypy.

⁷⁰ Net nidugekyu ja'ajaty dyajtūdu ja Jesús:

—ĖTii mjuna'anaamp ko mij Dios m'U'unk'átyuty?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun, ujtsu du'un.

⁷¹ Net ja ja'ayuty ñay'anmaayudu:

—ĖTi nyajwa'anam ja testiigu? Tu nmado'om tugekyu adsajtm di'ibū yu'u ku'am kyajxypy ko yu'u Dios 'yU'unk'átyuty.

23

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ta nidugekyu ja ja'ayuty jam juntoty pyudu'ktaaydyu, es dyajnajxtu ja Jesús mā Pilatu.

² Es jap tni'unudu es jyunandu:

—Tuts nbaattu ko tyadu yedyuk ni'igu dyaj-naymyúk dyajnaydya'adsudu ja nja'ay'ajtm es jyunana'añ ko kyaj ngugubajtm mā yu yajkutu-jkpu kopk, es nandu'un jyunana'añ ko yu'u Kyrístuty, tu'ugu rey.

³ Net ja Pilatu dyajtūy ja Jesús:

—ĖMijtsu du'un ja israelitūdyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun, ujtsu du'un.

⁴ Net ja Pilatu t'anmaay ja teedywyindsúnaty es ja mayjya'ayuty:

—Kyajts nbatu ti pyojpu tyadu yedyujk.

⁵ Es ja ja'ayuty ni'igu jyanandu waanu muk:

—Yu'u ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydya'adsudu ja ja'ayuty, dyajtsondáky jap Galileeu, es extu yaa Judeeu.

Jesús, Eroodus wyinduuy

⁶ Es ko ja Pilatu tmudooyu taadu, net dyajtuuy pu Galileeu ja'ay yu'u. ⁷ Es ko t'anmaaydyu ko du'un, net tkejxy ja Jesús ma Eroodus di'ibu ijtp gobernador Galileeu es tu naty myiñ Jerusalén paskux'ajtpu.

⁸ Es ko Eroodus t'ijxy ja Jesús, net jyantsyxyondaky, ja'a ko tuuyup tja'ixy'atán ko tmudoy'ajty di'ibu Jesús tyiimpy. Es yu'u t'ixa'añ ko Jesús ttúnat ja muj'ajtun. ⁹ Es dyajtuuy may ja ayuk. Peru Jesús kyaj t'adsooy ni di'ibu.

¹⁰ Es nandu'un jap myiindu ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptagóty ya'axpujktup, es ñi'uunadu makta'aky. ¹¹ Net ja Eroodus es ja syoldaadutujk kyaj t'agupujktu. Ta ttukxiktu. Net ttukpujtáktu ja wyit éxtumu reyduujk es net tkejxy ja Jesús jatugok ma ja Pilatu. ¹² Ja Pilatu mat ja Eroodus naymyudsip'ajtudubu naty es ko tadu xuu ñaymyaabyjukdu jatugok.

Jesús ñiduku es 'yoogut

¹³ Es net ja Pilatu dyajnaymyujku ja teedywyindsúnaty es ja justisutujk es ja ja'ayuty, ¹⁴ es t'anmaay:

—Miidsaty tū xyajmíndū tyadū yedyujk es mjūnā'andū ko dyajpūdū'uktū ja'ayuty, es ūj tats nyajtáy es nbayo'oyuts, es kyajts nbatū ni ti pyeky éxtum miits xyñi'ūūndū. ¹⁵ Es nandū'ūn ja Erodūš kyaj ti tpatū ja pyojpū. Paaty tū tkajxūmbíty jatūgok mā ūjtsūn. Es mut yū'ū, ni ti tkatūñ di'ibū tukpāadūdūp ja o'kūn. ¹⁶ Paaty ndsaatsytyūnūpts es ókūmšts nasmátsut.

¹⁷ Paskū paskū ja Pilatū koonūm tasmatsū tu'ugū tsimyjya'ay di'ibū ja'ay tsojktūp. ¹⁸ Net ja mayjya'ayuty yaxkaktāydyū mūk:

—¡Kyaj! ¡Kyajts yū'ū ndsoktū! ¡Nasmatsū Barrabás!

¹⁹ Es yū Barrabás yū'ū naty tsimy ijtp mut ko tū naty tñibūde'eky ja yajkutujkpū jap kajpnóty es yajja'ay'eeky.

²⁰ Es ja Pilatū ja'a jyatsojk es tjanasmátsut ja Jesús, paaty jatūgokū Pilatū tjatukjaygyukūyāñ.

²¹ Per ja ja'ayuty 'yak'ya'ax 'yakjoktū mūk:

—¡Yajkruuzpát, yajkruuzpát!

²² Es myūdūguk ok ja Pilatū t'anūūmūdū:

—¿Per ti dūn tū ttuundūgóy? Ūj kyajts nbaaty ni ti pyojpū di'ibū kyu'oogūp, wi'ix mbaat 'yeeky. N'oktsaatsytyūñūts es nasmátsūdūts.

²³ Es ja ja'ayuty ni'igū jyūnandū jantsy mūk:

—¡Wa'an tkruuzpéty! ¡Wa'an tkruuzpéty!

Es ja'a ko mūk yax jyojktū, net yajtuuñ ti tsojktūp. ²⁴ Net ja Pilatū tkuydyuūñ éxtum yū'ūjuty ttsojktū. ²⁵ Es ko twin'ijxtū Barrabás, ta dyajpūdsūūmūdū jap puixndūgóty mut ko tū naty tñibūde'eky ja yajkutujkpū es yajja'ay'eeky. Net tasmajtsūdū. Es ja Pilatū tkūyajky ja Jesús éxtum ja ja'ayuty ttsojktū.

Jesús kyruuzpéty

²⁶ Es ko ja Jesús yajmúnajxnú kruuzpajtrú, net tu'ugú yedyujk tmajtstú tu'aay di'ibú xyu'ajtypy Simonk es kyugajpnúty Sirene. Kyamotyú naty tú 'yotsy. Es ja soldaadutújk 'yanmaayú es tkajpút agwanú yú Jesusu kyruuz.

²⁷ Es jyantsypyanújxúdu mayjya'ay, es ja'a mút mayú toxytyujk di'ibú jantsyjyúúy jantsyyáxtúp mút ja jotmay ko ja Jesús dyajkruuzpata'andú.

²⁸ Es ja Jesús tni'ijxúmbijty es t'anmaay:

—Miits toxytyujkúty di'ibú tsunaaydyúp Jerusalén, kátúts mij xyñijú'uydyú. Nayñijú'uyúdu miidsúty kú'm es yú m'u'un k m'una'kúty, ²⁹ ja'a ko mínúp ja tiempú ko mnayjyuna'anúdu: “Jotkujk di'ibú kyaj mbaat 'yu'un kraattu, di'ibú kyaj tyim'u'un kpáttú es di'ibú kyaj ya'u'un ktsi'itstú.” ³⁰ Net ja ja'ayúty jyuna'andú: “Kopk, nijitpajtkúts údsúty”, es ja tun t'anúú mút: “Yajnitugeegyúts.”

³¹ Es t'ak'anúú múdu Jesús:

—Új kyajts ni ti axúúkrú ndúñúú es xyajkruuzpatándúpts. ¿Ti mjunaamp xytyijy es jyáttú ja Jerusalén ja'ayúty di'ibú ni'igú pyojpú ja'ayúty?, es yú'újty pátúp ja múk túydyu'unú.

³² Es ja soldaadutújk dyajnújxtú nandú'un májtskú axúú ja'ay es dyajkruuzpata'andú mút ja Jesús ti'igyú. ³³ Es ko tmúajttú má ja lugaar txú'aty Kalaveerú, net dyajkruuzpajttú ja Jesús. Es pu'aaybú'aay ja májtskrú axúú ja'ay. ³⁴ Es ko jam dyajkruuzpajttú, ja Jesús jyunáñ:

—Tatú, pojprúma'xtú, ja'a ko kyaj tni'jávúdu di'ibú tyuundúp.

Es ja soldaadutujk ttuundu ja rifu es dyajwa'xut ja Jesu wyit. ³⁵ Es ja mayjya'ayuty t'ijxtu jam, es extu ja justisutujk ttukxiktu ja Jesús es jyunandu:

—Wiink ja'ay tu dyajtse'eky. Wa'an ku'am tnayyajtse'egyuty pun tuy'ajtun ko yu'u Kyrístuty, ja di'ibu Dios tu twin'ixy.

³⁶ Net ja soldaadutujk nandu'un tnixik ttukxiktu ja Jesús es t'awa'anudu ja vinu ta'am, ³⁷ es jyunandu:

—Pun tuy'ajtun mij ja israelitu ryey, nayyajnitso'ogudu mij ku'am.

³⁸ Es 'yity jam kyubajm kuxja'ay grieegu es latin es ebreeu di'ibu junaamp: “Tyaadu yu israelítuty ja ryey.”

³⁹ Es tu'ugu axuk ja'ay di'ibu jam kuduy ijtp kruuzkujxy nandu'un jyunán axuk:

—Pun mij mGristu, nayyajnitso'ogudu ku'am es udsuty xyajtso'oktuds nandu'un.

⁴⁰ Es jatuk t'ooy ja myagu'uk es t'anuumu:

—¿Kyaj xytsyu'ugu ja Dios ko mij nandu'un myajtydyún? ⁴¹ Udsajtum mut ja tuy'ajtun tyam n'ayo'om, ja'a ko udsajtum ngumodo'om di'ibu tu ndu'unum. Peru tyadu yedyujk ni tii tu tkatuundugóy.

⁴² Net jyunán:

—Jesús, xyjamyátsupts ko mja'tut ma myajkutuka'añ.

⁴³ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun n'anuumu ko tyamyu nmunujxut tsajpótm es m'ítut mut uj.

Jesús 'yekyll

44 Jaa naty kijkyxy_{uu}, net tugeky_u naxwíñ_udu kyoods_udyaay es 'yijty t_uguk oor_u wingoots, 45 ja'a ko ja x_{uu} wyindujkta_{ay}. Es net ja ad_uy di'ib_u m_{aj} tsajpt_ugóty ky_u'tswa'xy k_{aj}kkujm. 46 Net ja Jesús yaxkeky:

—Tatitu'unk, axáju_guts ja n'anm_{aj}a'an.

Es ko d_u'un jy_unáñ, ta 'yo'kn_u. 47 Es ko ja solda_udu winds_un t'ijxy éxt_um jy_{aj}tu, net ja Dios t'awd_{aj}ty es jy_unáñ:

—T_uy'ajtan_u ty_uadu yedy_{aj}k kyaj ti ttuund_ugóty.

48 Es nid_ugeky_u ja mayjya'ay_uty di'ib_u 'yijxt_u jap éxt_um jy_{aj}tu, net tso'on_udu jap es tkojxt_u ja kyaatsy mat ja jotmay. 49 Es nid_ugeky_u ja ja'ay di'ib_u 'yixy'ajtt_up ja Jesús, mat ja toxyty_{aj}ky_uty di'ib_u padso'on_u Galilee_u, wy_u'amdu jagam es t'ijxt_u éxt_um jy_{aj}tu.

Jesús ñaxtuk_u

50 Es tu'ug_u yedy_{aj}k di'ib_u xy_u'ajtypy Josee es jyiky'aty t_uy'ajtan m_uut es kyugajpn_uty Arimatee_u, Judee_u ñ_uaxóty. Es ja Josee nand_u'un y_u'u nidu'uk di'ib_u ana'amp m_{aj} tsajpt_ugóty.

51 Tadu Josee t'awixy nand_u'un ko myí_unt ja Dios_u kyutujk_un es kyaj ti'igy_u mat 'yity ja ja'ay_uty di'ib_u j_unand_u es_u Jesús 'yoog_ut.

52 Net tninejxy ja Pilat_u es t'amdooy ja Jesus_u ñini'x. 53 Es ko dyajj_unajkt_u kyruuzk_{aj}xy, net t'abijtt_u mat tu'ug_u m_{aj} wit es t_up_{aj}tákt_u m_{aj} tu'ug_u o'k_up jut di'ib_u naty y_u'u t_u dyajtsajtsj_uty dyajp_{aj}aj_uty_uty tsawiiñ es m_{aj} kyajnam ja o'k_up ñaxtuk_u. 54 Esu naty ñayj_uyp'íx_udu ko ja sa_uabu_udu x_{uu} dyajtsonda'aga'and_u.

⁵⁵ Es ja toxytyujkuty di'ibu naty tu tsooonda mut ja Jesús jap Galileeu, tranujxtu ja Josee es t'ijxtu ja o'kr̄u jut es wi'ix yajp̄ajtáky ja Jesusu ñini'x. ⁵⁶ Es ñujxnudu mā tyujk es dya'uyuydyu ja p̄a'ak xu'kr̄u es ja ingwéntuty. Es net pyo'xtu mā ja saabudu xuu éxtum ja ana'amun jyuna'añ.

24

Jesús jyikyepyky

¹ Es domingu xuu tsejkyu ja toxytyujkuty tm̄anujxtu ja p̄a'ak xu'kr̄u di'ibu naty tu dya'óyudu. Jam dyajnujxtu mā ja Jesús tu ñaxtuku. ² Ko jyajttu jam, net tpattu wiink tsoo ja tsaa di'ibu naty 'yagu'uy'ajtypy ja jut. ³ Es ko tyujkudu jap, kyaj tpattu ja Jesusu ñini'x. ⁴ Es kyaj tm̄winma'añbyáttu ti tu jyátyuty. Netyu kyuxe'ky majtsku yedyujk di'ibu wyit jantsy tu'xp. ⁵ Net ja toxytyujkuty tsyu'kudu es ñaxku'ijxudu, es ja yedyujk 'yanmaayudu:

—¿Ti ko miits xy'uxta'aydyu yaa mā o'kr̄uty di'ibu jiky'ajtp? ⁶ Kyaj ja yaa. Tu jyikyepyky. Jamyatstu wi'ix m'anmaayuu ko nátyñum 'yity jap Galileeu: ⁷ “Ëj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, nyajkyaka'añats mā ja pekyjya'aydyujk es xyajkruuzpátudats. Es ko 'yítat tuguk xuu, njikyryákudats jatugok.”

⁸ Net ja toxytyujkuty tjamyajtstu éxtum ja Jesús jyunañ. ⁹ Es ko jyajnudu jatugok jap kajpnóty, net ttukm̄madyaktu nidugekyu ja nimajk tu'ukru uxryujkr̄u es nidugekyu di'ibu jap ak'ijttap. ¹⁰ Esu tadu toxytyujkuty 'yijttu Mariiu Magdalena, Fwanu, Mariiu di'ibu Santya'agu tyaak'ajtypy, es ja

wiinkpɛ toxytyujkɛty. ¹¹ Per ja ɛxpɛjkrɛtɛjk kyaj tmɛbɛjktɛ, es jɛnandɛ ko lokɛ di'ibɛ kyajxtɛp.

¹² Net ja Peedru tso'o'õñ es ñejxy pɛye'egyɛ mɛ ja o'krɛ jut es kyu'ijxɛ jap ogajp. Je'eyɛ jap ja wit 'yity di'ibɛ mɛɛt ja Jesús ya''abijty. Es net ja Peedru jɛmbijnɛ jotmaymyɛɛt.

Jesús kyɛxe'eky Emaús tu'aay

¹³ Es net nimajtskɛ ɛxpɛjkrɛ tsoondɛ Jerusalén es ñajxtɛ mɛ ja Emaús kajpn, di'ibɛ jagam majk tuk mil metrɛn, ¹⁴ es kyajx myadya'aktɛ tɛgekyɛ di'ibɛ naty tɛ jyátyuty. ¹⁵ Es ko yɛ'ujuty dɛ'an kyajx myadya'aktɛ esɛ Jesús kɛ'um ñiwingoonɛ es tyu'uyo'oydyɛ mɛɛt. ¹⁶ Per ja Dios kyaj tyuk'ɛxkajpɛ ko yɛ'ujuty ja Jesús. ¹⁷ Net ja Jesús dyajtɛɛy:

—¿Ti mmadyáktɛp tu'aay?

Es net yɛ'ujuty wyá'k'a'adɛ jotmaymyɛɛt. ¹⁸ Net yɛ'u nidu'uk di'ibɛ xyɛ'ajtypy Kleofɛs 'yadsooy:

—Tɛgekyɛ ja'ayuty tnijáwɛdɛ di'ibɛ tɛ jyátyuty Jerusalén mɛ paskɛ xɛɛ. ¿Tii mij naydyu'uk mjabye'xy'ajtp Jerusalén es kyaj xyñijawɛ ti jam tɛ tyuñ tɛ jyátyuty?

¹⁹ Net ja Jesús dyajtɛɛy:

—¿Ti jap tɛ jyátyuty?

Es yɛ'ujuty jɛnandɛ:

—Extɛm tɛ ttundɛ ja Jesús nazarenɛ. Yɛ'u tɛ 'yity Diosɛ kyugajxpɛ di'ibɛ tyiimpy ja mɛj'ajtɛn es ya'ɛxpeky mɛt ja Diosɛ kyutujkɛn, es nidɛgekyɛ ja'ayuty myɛj'ixɛdɛ. ²⁰ Per ja teedywyindsúnuty es ja njustisɛ'ajtm tɛ tkɛyaktɛ mɛ ja Pilatɛ es dyajkruuzpátɛt. ²¹ Es ɛɛdsuty njɛnɛ'andɛ ko yɛ'u yajnitso'ogɛp ja israelítuty. Es tyam tyɛgɛkxɛɛp

mā dya'ooktə es dyajnaxtúkudə. ²² Nandə'un ədsədyə nməgu'ugəty toxytyəjk tətə də'uñə xyajwə'umədu. Aambyə jepy tə 'yotstə mā ja o'krə jut, ²³ per kyaj ja Jesusu ñini'x tə tpaəttə. Net tə jyəmbijnədu es xytyukməmədyə'əktəts ko tə t'ixtə nimajtskə ankləs di'ibə tə 'yanəmədu ko Jesús taa jyiky'aty. ²⁴ Es net tə 'yotstə nija'ajəty ədsədyə nməgu'uk es tə tpaəttə éxtəmə toxytyəjk jyənə'əndə, per ja Jesús kyaj tə t'ixtə.

²⁵ Net ja Jesús jyənáñ:

—¿Ti ko mgujuunəty miidsəty? ¿Ti ko kyaj xymyəbuktə təgekyə di'ibə Diosə kyugəjxprə kyəxjaəy? ²⁶ Yə'ujəty oj tkəxja'əydyə wə'əts ko yə Kristə 'yayowə'əñ es 'yooga'əñ es óknəm yajkutúkət mət ja məj'əjtən.

²⁷ Ta ja Jesús oj 'yawə'anxədu ja Diosə 'yayuk mā kə'əm yajnimadyə'aky, tyimtsonda'aky di'ibə Moisés jyaəy es təgekyə nə'un ja Diosə kyugəjxprə tkəxjaəydyə.

²⁸ Es ko jyəjttə mā Emaús kajpn, ja Jesús éxtəmə jyawə tyu'unaxáñ. ²⁹ Per yə'ujəty dyajwə'uməndə es t'anməəydyə:

—Wə'əm mət ədsəty ja yəə. Tə tsyu'ujənə.

Net ja Jesús wye'emy es tyəjkə mət yə'ujəty. ³⁰ Es ko jam 'yu'uñə nidəgəuk mā ja meesə es 'ya'ux'atə'əndə, net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tkuni'xy. Net ttujkwa'xy es tmooydyə ja nimajtskrə. ³¹ Es netyə t'əxkajptə ko yə'udyə Jesús. Netə Jesús pojən tyəgooy. ³² Es yə'ujəty ñəy jyənánədu:

—Paədyəmə də'un xyjatukjə'am ja oy'əjtən ko mət tə ndu'uyo'oyəm es nmadyákəm es

xytyuk'awa'anam ti ja Diosu jyaabyajtan 'yandijpy.

³³ Es netyu tso'ondu es ñajxtu jap Jerusalén. Es jap tu naty ñaymyúkuu ja nimajk tu'ukpu xpxjkputy mut ja jyamyuudaty. ³⁴ Es yu'ujuty t'awa'anadu ja nimajtskpu:

—Tuy'ajtan ko ja Jesús tu jyikyryeky. Simonk tu t'ixy.

³⁵ Net ja Kleofus mut ja myugu'uk tmadyaktu éxtam tu jyátyuty tu'aay es wi'ix tu t'uxkaptu ja Jesús ko ja tsajkaaky tu ttujkwa'xy.

Di'ibu Jesús tyuknipejky ja yuxpxjkputy

³⁶ Es yu'ujuty t'akmadya'aktu tadu ayuk ko ti'in kyuxeky ja Jesús ma yu'ujuty es kyajxpo'xudu, 'yanmaayy:

—Agujk'át jotkujk'áttu miidsuty.

³⁷ Ta jyantsytsy'u'kudu. Du'un jyunandu ko ijxma'ttup. ³⁸ Es ja Jesús 'yanmaayyudu:

—¿Ti ko mjotmay'ooktu? ¿Ti ko kyaj xymyubaktu ko ujtsu du'un? ³⁹ Ixtuts ja ngu'u es ja ndékyats ko ujtsu du'un ku'am. Toongats es ixtu ko tuy'ajtan. Yu ijxma'tun kyaj tmudaty yu xyixy es ja pyajk éxtam miits xy'íxtuts uj nmudaty.

⁴⁰ Es ko du'un 'yanmaayy, tyuk'ijxu ja kyu'u es ja tyeky. ⁴¹ Es yu'ujuty kyajpyam tmubeky mut ja xondakun es du'uñu wuy'umadyaaydyu. Net ja Jesús 'yanmaayy:

—¿Kyaj ti xymyudattu di'ibu nj'u'xam?

⁴² Net myooyudu tuk pedazu ajkx tsá'ayu'unk.

⁴³ Es ja Jesús tje'xy yu'ujuty wyinduuy. ⁴⁴ Es net 'yanmaayy:

–Kots miidsuty m^{uut} n'ijty, n'anmaaydyu ko yajkuydyuna'añ di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaaydyu es di'ibu ma Salmu neky di'ibuts uj xyñigajxp.

⁴⁵ Net ja Jesús tyukjaygyujkudu ja Diosu jyaabyajtan, es jyunáñ:

⁴⁶ –Du'hn 'yity kuxja'ay ko koonum yu Kristu 'yoogat, es kumdugek xu jykypyúkat. ⁴⁷ Es mut yu'ugyujxm yajkajxwa'xut ma tugekyu naxwíñudu, tsyonda'agut Jerusalén, ko yu ja'ayuty dyajtagátstat yu wyinma'añuty, net ja Dios pyojpuma'xudut. ⁴⁸ Es miits m'ijttap testiigu ma tyaadu tugekyu. ⁴⁹ Mudowdu. Ujts ngáxup ma miidsuty di'ibuts ja nDeety tu twanda'aky. Per miits wu'umdu yaa Jerusalén extu ko xy'axájut ja muk'ajtan di'ibu Dios kyaxaampy.

Jesús tsyajpéty

⁵⁰ Net ja Jesús yajtso'onudu jap Jerusalén es yajnujxudu Betañu, es dyajpude'ky ja ky'u es kyunu'xudu. ⁵¹ Es ko kyunu'xtaayy, net tsyajpajnu es ñujxnu tsajpótm. ⁵² Net yu'ujuty t'awdattu Dios es jymbijttaayñu, jantsy jotkujk jyajnudu Jerusalén. ⁵³ Es tim jap'ajttap ma ja muj tsajptajk es t'awdattu ja Dios.

**Ja jembyu kajxy'átypyu mudu
Jesukristukyjxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305